Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: „Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНО: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 122. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 28-го ЧЕРВНЯ 1955. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ—FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 28, 1955. No. 122. VOL. LXII.

ГУВЕРОВА КОМІСІЯ ПРОПОНУЄ НОВИЙ ВІДДІЛ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ

ПОБІЧ АРМІЇ, ФЛЬОТИ І ЛЕТУНСТВА БУВ БИ ЩЕ ВІДДІЛ ПОСТАЧАННЯ; СЕКРЕТАРІ НЕ МУСІЛИ Б ПРОДАВАТИ СВОЇХ АКЦІЙ

Вашингтон. — Гуверова Комісія пропонує зорганізувати четвертий відділ департаменту оборони, який займався б постачанням харчів та одежі для армії, летунства і фльоти. Цей четвертий відділ департаменту оборони називався б Відділом Постачання і на його чолі стояла б цивільна людина, подібно як цивілісти очолюють армію, фльоту і летунство в цьому департаменті. Комісія для Реорганізації Виконної Частини Уряду, яку очолює бувший президент Герберт Гувер, гадає, що таким способом можна б заощадити річно коло двох більйонів долярів. До цього четвертого відділу постачання належали б тільки ті спеціялісти, які визнаються на економіці, та знають, як і де купувати харчі й одежу для збройних сил та як їх розділювати. Гуверова Комісія пропонує також іншу важливу зміну в адміністрації департаментів оборони. Вона рекомендує скасувати вимогу, щоб кандидати на секретаря оборони та секретарів армії, фльоти і летунства мусіли продавати акції своїх підприємств, як це було досі. Згідно з пропозицією комісії кандидат на секретаря, мав би в рямках загальної присяги скласти ще й окрему присягу про те, що не буде брати участи в заключуванні умов із своєю фірмою. Теперішній секретар оборони Чарлз Е. Вилсон мусів перед затвердженням Сенату продати акцій на суму 2,500,000 долярів, які він мав у корпорації „Дженерал Моторс". Звіт цієї комісії рекомендує також, щоб секретар оборони мав право займенувати цивільного урядовця в своїм департаменті, який дбав би про плянування та про заспокоєння всіх потреб для оборони. Цей урядовець був би зв'язковим між Радою Крайової Оборони, Шефом Об'єднаних Штабів та департаментом оборони. Цей звіт — це один із останніх звітів цієї комісії, яка 28 червня кінчає свою працю. Досі Конґрес не зайняв становища до рекомендацій цієї Комісії. Президент Айзенгавер заявив, що він підтримує рекомендації цієї Комісії, яка пропонує великі ощадности в федеральному бюджеті. Президент просить Конґрес взяти до уваги рекомендації цієї комісії.

Айзенгавер жартами збуває справу своєї кандидатури

Пермечіні Лейк, Мейн. — Президент Айзенгавер і досі не хоче виявити своєї думки в справі кандидатури в 1956 році. Промовляючи перед 2,500 слухачами, президент заявив на просьбу посадника міста Пермечіні Лейк, який запрошував його ще раз прибути до цієї місцевости, що він радо це зробить, і то „так швидко, як це тільки можливе". Але зараз згадав, що це „швидко" буде тоді, коли він зможе подорожувати без охорони поліції. Слухачі оплескували слова президента, але коли зрозуміли, що президент натякає на можливість некандидування при найближчих виборах, перестали плескати, бо в цих стейтах, по яких подорожує президент, перевагу мають республіканці. Цей натяк президента тим дивніший, що два дні тому президент натякав на те, що він буде кандидувати 1956 року, бо, мовляв, „шеф штабу" Білого Дому Шерман Адамс мусить закінчити свої лекції про вихвалювання стейту Ню Гемшір. Президент подорожує з своїми дорадниками. В Пермечіні Лейк він має залишитися аж до понеділка, і має там ловити пструги та лососі. В понеділок президент мав вернутися до Вашингтону.

Сталеві робітники проти 10.5 центового підвищення платні

Пітсбурґ, Па. — Об'єднані Сталеві Робітники, КІО, відкинули запроєктуване їм 10.5 центове підвищення платні, яке запроєктувала їм Інленд Стіл Компані. Дейвід Дж. МекДонелд, голова 600,000 робітничої спілки, заявив, що робітництво не може погодитися на таке мале підвищення, бо на це немає найменших причин в цьому році, коли сталева фірма мала найкращий господарський рік в своїй історії. Але МекДонелд заявив, що все ще є час на те, щоб осягнути порозуміння між робітництвом і фірмою, бо контракт кінчається аж в четвер вночі, коли мав би початися страйк. Сталеві робітники заробляють тепер пересічно по 2.33 центи на годину.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** просить Конґрес про дозвіл на будову вежі висотою 100 стіп на площі коло Капітолю в пошану покійного сенатора Роберта А. Тефта, яку плянує збудувати Меморіяльна Фундація Р. А. Тефта. Президент заявив, що меморіяльна вежа пригадуватиме про „простоту і велич" покійного політика.

● **Генерал Максвел Д. Тейлор**, прибувши з Далекого Сходу, заявив, що коли він перебере пост шефа армії, то вивчатиме „властиву ролю армії та її вклад в оборону держави" Тейлор перебере пост шефа штабу армії від генерала Метью Б. Ріджвея. В Вашинґтоні вітали Тейлора 17 гарматними пострілами.

● **Департамент Пожежної Сторожі** в Ню Йорку відзначив 35 пожежників медалями за геройську поставу під час виконування своїх обов'язків в 1954 році. 10 пожежників дістали ці медалі вже після смерти, бо вони згинули під час гашення пожеж.

● **У стейті Вірджінія** вирішили в 1955/56 шкільному році ще залишити окремі школи для кольорових дітей, бо „не можна швидко" здійснити рішення Найвищого Суду про скасування сеґреґації в школах.

● **Американські** сільськогосподарські організації вибрали 12 фармерів, які від 15 липня до 15 серпня мають оглядати совєтські колгоспи і радгоспи. 12 совєтських колгоспників, що прибудуть до ЗДА, від 10 липня до 10 серпня оглядатимуть американські фарми.

● **Бувший віце-президент**, а теперішній сенатор із Кентоки Албен В. Барклі заявив, що він хотів би поїхати цієї осени до СССР, де вже був 1930 року. „Я хотів би побачити, чи змінилося там життя від того часу" — сказав старенький сенатор.

● **Уруґвайський уряд** незабаром вишле делеґацію до ЗДА в справі позички для розв'язання фінансових труднощів. Переговори в цій справі вестиме американський Експортово-Імпортовий Банк.

● **Міська Рада в Ню Йорку** призначила додаткових 1,371,-936 долярів на поборювання злочинности малолітніх. Давніше на цю ціль призначено було 2,357,120 долярів. За ці гроші мають, між іншим, зорганізувати гуртову працю та розвагу для молоді, яка не має належної батьківської опіки.

● **Шкільна Рада в Нюарку** звільнила з праці трьох учителів — Роберта Ловенстейна, Перрі Ціммемана і Естеля Лабу — які відмовилися зізнавати в справі приналежности до комуністичної партії.

БЛАГОСЛОВЕННЯ ПЛОЩІ ПІД ВЕЛИЧАВУ ШКОЛУ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н. Й. — Дня 26 червня в неділю відбулося при Шостій вулиці недалеко Третьої евеню в Ню Йорку благословення площі під будову школи св. Юра. Це має бути найбільша й найкраще устаткована цілоденна українська парафіяльна школа в ЗДА. Її кошти виносити мають 1,600,000 долярів, з чого досі декляровано суму 382,-000. Акту Благословення площі довершив Преосвященний Кир Амвроз Сенишин, який в сослуженні численного духовенства відправив Молебен до Пресв. Серця Ісусового та виголосив проповідь про значення дійсної жертвенности. Про значення шкільництва в релігійному дусі промовляли: о. Стефан Тиханський-українською та о. Еміліян Бендер, ЧСВВ, англійською мовами. Майстром церемонії був о. ігумен Орест Засійбіда ЧСВВ, який відчитав численні привіти, між іншими від Кардинала Євгена Тіссерана з Риму, Архимандрита ЧСВВ з Риму, урядуючого посадника міста Ню Йорку, конґресменів із Вашинґтону та інших. Після поблагословлення площі, Преосвященний Кир Амвроз першою лопатою землі символічно започаткував будову нової школи. Після цього майстер церемоній викликав представників духовенства, парафій, товариств та організацій, які киненою лопатою землі зазначували свою допомогу й участь при будові нової шкільної будівлі. В церемонії Благословення площі під будову нової школи св. Юра взяли участь кілька тисяч осіб, які процесійним походом по Сьомій вулиці, Другій евеню та Шостій вул. прибули на шк. площу. Представники деяких організацій брали участь разом із своїми прапорами.

Арґентинська фльота не підкорилася Перонові

Монтевідео (Уруґвай). — Офіцери фльоти і летуни, учасники револьти в дні 16 червня ц. р., які знайшли захист в Уруґваю, переконані, що арґентинська фльота ще досі не підкорилася Перонові. Вони не вірять, щоб адмірал Анібаль Олісієрі, колишній міністер фльоти був ув'язнений, бо, за свідченням очевидців, адм. Олівієрі в день револьти перебував у морській базі Пуерто Бельґрано, 350 миль від Буенос Айрес. Тепер він має находитися на одному з воєнних кораблів, місце перебування яких досі невідоме. Уруґвайські військові кола впевняють, що востаннє стверджено перебування дев'яти воєнних кораблів з арґентинської фльоти на повному морі. Арґентинські еміґранти думають, що якщоб Олівієрі перебував справді у в'язниці, то це використано б всіма можливими способами для засвідчення ліквідації револьти. — Дехто з еміґрантів висловлює думку, що між урядом Перона і командуванням фльоти відбуваються переговори в справі замирення. Фльота вимагає більше свободи в Арґентині і некарання тих, що брали участь у револьті. Якщо Перон не піде на вимоги фльоти, то невиключена можливість дальшої боротьби, тим більше, що командування фльоти диспонує десятитисячним корпусом добре вишколеної морської піхоти і великими симпатіями в країні. Арґентинські церкви переповнені вірними. Відбуваються богослуження навіть у спалених і далі охоронюваних поліцією церквах. Останніми днями звільнено з в'язниці ще 115 католиків, 8-ох членів демократичної партії і 6-ох членів соціялістичної партії.

Американський Конґрес — проти комуністичного і західнього колоніялізму

Вашингтон. — Палата Репрезентантів одноголосно прийняла резолюцію, якою засуджує західній колоніялізм та комуністичний імперіялізм. Цю резолюцію вніс провідник демократів конґресмен Джан В. МекКормак, заявивши, що ЗДА „допомагатимуть усім народам осягнути самоуправу або незалежність при таких умовах, які запевнять їм рівне становище між вільними народами світу". Ця резолюція ставить „комуністичний імперіялізм" нарівні із „західнім колоніялізмом". Конґресмен Дж. П. Ричардс сказав, що ця резолюція дуже на часі, і запевнить світ, що ЗДА раз на завжди є проти колоніялізму в будь-якій формі.

Совєти готові заплатити половину коштів пошкодженого американського літака

Сан Франсіско. — В п'ятницю минулого тижня Молотов вручив державному секретареві Доллесові в Сан Франсіско офіційну совєтську відповідь на американську скаргу, що в середу минулого тижня два совєтські літаки заатакували неспровоковані американський військовий літак, який летів над міжнародними водами протоки Берінґа в підбіґуновому обширі і, пошкодивши його, викликали його примусове осідання, при чому літак розбився. Про цю подію американське летунство повідомило в п'ятницю мин. тижня і тоді Доллес негайно особисто повідомив про це Молотова й заклав перед ним усний протест та зажадав відшкодування. Молотов заявив тоді, що нічого ще про ту справу не знає, але довідається і дасть відповідь. В понеділок 27 червня ц. р. американська преса принесла текст совєтської ноти, що її Молотов передав був Доллесові. Совєтський уряд твердить, що в тому часі налягла була густа мряка і що — при великій швидкості американського літака — він міг ненароком, втративши поле зору, залетіти над совєтський обшир. Тому, мовляв, не виключаючи, що одна або друга сторона могла в даному випадку „помилитися", совєтський уряд висловлює готовість заплатити половину коштів, з тим, що другу половину втрати понесе американський уряд.

16-ИЙ ЛІТАК ЗІСТРІЛЕНИЙ СОВЄТАМИ

Стежний літак американської фльоти, що його зістріляли совєтські МІГ-и над невтральними водами між Аляскою і Сибіром

ДОЛЛЕС ГОСТЕМ МОЛОТОВА

Державний секретар Джан Фостер Доллес з совєтським міністром закордонних справ Вячеславом Молотовим на прийнятті, що його влаштувала совєтська делеґація у своїй резиденції у Сан Франсіско.

Молотов не передбачує для з'єдиненої Німеччини „ані східнього, ані західнього" режиму

Сан Франсіско. — На виразний запит американського журналіста, чи вислів Молотова про з'єдинення Німеччини на „миролюбній демократичній базі" означає введення у тій об'єднаній Німеччині нинішнього східньо-німецького (комуністичного) режиму, Молотов відповів, що „з'єдинена Німеччина не має репрезентувати в цілості державного режиму, панівного тепер в Східній Німеччині, ані не має теж репрезентувати режиму з Західньої Німеччини". Сам німецький нарід, — мовляв, має вибрати собі форму уряду. Щодо справ, які будуть заторкнені на конференції голів 4-ох великодержав і часу її тривання, то Молотов заявив, що все це залежить від самих учасників конференції. Молотов відбув 1/2-годинну пресову конференцію у Сан Франсіско в суботу, після того, як відкликано заповіджену його пресову конференцію в телевізійній програмі: Молотов не погодився на принцип, існуючий для таких телевізійних програм, а саме, щоб три згори визначені чільні журналісти задавали питання і запитування з місця відповідав на них. Молотов хотів дістати на письмі заздалегідь всі питання і мати готові відповіді. На це не погодилася телевізійна компанія.

Ґрончі доручує професорові Сені місію творення нового уряду

Рим. — Президент Італії Джіованні Ґрончі доручив членові християнсько-демократичної партії професорові Антоніо Сені (Segni) місію творення нового італійського уряду. Сені має відбути конференції з представниками партій і вислід розмов зреферувати в четвер цього тижня президентові Ґрончі. Проф. Сені є прихильником і пропаґатором переведення земельної реформи в Італії. Він був міністром рільництва в уряді де Ґаспері в 1946-1951 роках і міністром публічного інструування в рр. 1951-1953. Підтримує нового кандидата на прем'єра християнсько-демократична партія, демократи-соціялісти і республіканці. Критично ставиться до нової кандидатури ліберальна партія, яка входила до коаліції колишнього прем'єра Шельби.

Папа про відхід робітників від комунізму

Рим. — В неділю 26 червня Святіший Отець Пій XII промовляв у соборі св. Петра до 10,000 зібраних італійських залізничих робітників. На його думку, італійські робітники відходять від комунізму і вже недалекий той день, коли можна буде заініціювати „правдиве навернення робітничих рядів до Христа Ісуса, єдиного Вчителя і Спасителя'. Комуністів ані комунізму Папа не назвав безпосередньо у своїй промові, але говорив про те, що „треба боронитися проти отруйної розчини модерних фарисеїв". Пригадуючи свою проповідь в дні першого травня ц. р., Пій XII, сказав, що щось нового висить у повітрі серед тих, „що стали жертвами хитрої і роз'єднуючої діяльности деяких людей, що намагаються фальшивими обіцянками відтягнути робітників від релігійних практик і навіть пробують вбити в їх серцях тіру" Робітники мають — за словами Святішого Отця — абсолютне право організуватися у своїх професійних спілках і боронити своїх прав, але, як справжні християни, вони не повинні стосувати актів насилля. Остерігаючи робітників перед „злою пропаґандою" і перед будьякими акціями, основаними на ненависті, Папа Пій XII, закликав робітників триматися твердо своєї віри і прикладом переконувати тих, що дали себе звести на дорогу зла модерними фарисеями".

Промоція о. Б. Куриласа, ЧНІ., на доктора філософії

Мюнхен. — Відомий із своєї журналістичної діяльности чернець Чину ОО. Редемптористів, редактор місячного часопису „Голос Христа Чоловіколюбця" в Понсі, Бельгія, о. Богдан Курилас, ЧНІ, склав з успіхом риґорози і промувався 27 травня ц. р. в Українському Вільному Університеті в Мюнхені на доктора філософії. Його дисертація з ділянки української церковної історії дістала дуже похвальну оцінку. На промоції були, крім численних гостей і знайомих, також представники українських і німецьких духовних кіл. Під цю пору о. д-р Богдан Курилас, ЧНІ., сповняє душпастирські обов'язки серед українських скитальців у бельгійському місті Монс.

СКІНЧИЛАСЯ ЮВІЛЕЙНА СЕСІЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Сан Франсіско. — Ювілейна сесія Об'єднаних Націй, яка тривала цілий останній тиждень в Сан Франсіско з нагоди 10-річчя тієї установи, скінчилась в останню неділю вечером промовою президента теперішньої Генеральної Асамблеї, голляндця Ван Клеффенса. Він заявив, що від різних делеґатів чув бажання, щоб він дав підсумки тієї ювілейної сесії. Ото ж він ствердив, що всі 60 членів ОН без вийнятку заявили в 10-річчя тієї організації свою вірність її чартерові і свою віру, що Об'єднані Нації виконуватимуть надалі свою корисну для для втримання миру місію. Вони, мовляв, потвердили своє рішення вживати нових заходів, щоб у взаємних переговорах розв'язати мирно існуючі спірні проблеми і щоб таким чином „могли жити разом в мирі і приязні". Всі теж держави висловилися за конечністю перевести обмеження зброєнь під міжнародною контролею. Заява Ван Клеффенса була компромісовим виходом. Молотов і його сателіти домагалися, щоб Об'єднані Нації прийняли тепер спеціяльну резолюцію про потребу „мирного співіснування", а великі держави у проводі з ЗДА були проти такої резолюції, вважаючи, що ця ювілейна сесія не мала ніякого ділового денного порядку і не була скликана для приймання будь-яких постанов чи резолюцій. Молотов був невдоволений, що Ван Клеффенс не вжив терміну „співіснування" („коекзистенція"), тільки сказав фразу — як вище подано. — Поруч із Ван Клеффенсом промовляли більш-менш у тому самому дусі ще 5 інших колишніх президентів Генеральної Асамблеї, теперішні делеґати від своїх держав.

Г. Труман і Дж. Ф. Доллес промовляли в ОН

Сан Франсіско. — Американський державний секретар Доллес, а також міністри закордонних справ Англії, Франції і Совєтів, Мек Міллен, Піней і Молотов, виїхали в суботу з Сан Франсіско, а також деякі інші міністри закордонних справ, що їх разом було на відкритті ювілейної сесії. Об'єднаних Націй 37. Найчільнішими промовцями наприкінці минулого тижня був державний секретар Доллес, який дав гостру відповідь Молотову, а також кол. президент Гарри Труман. Цей останній, виступаючи, як це сам підкреслив, як теперішній приватний чоловік, промовляв, як той колишній президент ЗДА, що підписав був 10 років тому чартер ОН. Він зосередив на собі тепер увагу всіх приявних на сесії також як той державний муж, який 5 років тому видав наказ збройно, від імені Об'єднаних Націй, протиставитись комуністичній аґресії в Кореї. У промові державн. секретаря Доллеса знаменний був такий уступ: „У Східній Европі є багато народів із довгою і гордою традицією державного існування. Їх звільнено з одного деспотизму тільки на те, щоб підкорити другому, при порушенні урочистих міжнародних зобов'язань". Проти того пророчистого натяку до долі поярмлених Совєтами народів застерігся репрезентант сателітної Чехословаччини — Давід, що мовляв — ЧСР „ніколи не мала такої великої свободи і незалежности, як тепер".

„Правда" признає „миролюбність американського народу"

Москва. — Московська „Правда" з неділі 26 червня ц. р. признала вперше „миролюбні цілі американського народу", але за старим большевицьким звичаєм старається вбити клина поміж американський нарід і уряд, протиставляючи миролюбним цілям широких американських мас ніби-то войовничу політику американського уряду. Все ж, навіть така безглузда пропаґандивна полеміка втримана цим разом у „Правді" — — зауаажує аериканська преса — в „лагідному" тоні, з очевидною тенденцією не зазважує американська преса Женевською конференцією голів 4-х великодержав. Московська „Правда" видрукувала повний текст запитів і відповідей на пресовій конференції, що її дав Молотов у Сан Франсіско, та подала до відома інцидент з американським літаком над протокою Берінґа. Характеристично для пресової політики совєтського уряду — скривати перед власними громадянами правду — совєтська преса промовчала, що совєтська нота висловила жаль з приводу того інциденту і заявила готовість заплатити половину втрати.

В СВІТІ

● **На заклик московської преси й на кивок місцевих та фабричних комітетів, „мільйони"** — як писала большевицька преса — москвичів вийшли в четвер о год. 8:30 вранці прощатися з індійським прем'єром Неру. Дуже зворушений цими виявами „сердечности совєтського народу", він полетів до Польщі подивитись, як живуть поляки під правлінням „старшого брата".

● **Франція дістане** від Америки гелікоптери, якими зможе швидше приборкати повстанців в своїх північно-африканських провінціях. Французький прем'єр Фор не приховувався на пресовій конференції, що ЗДА навмисне зволікали з продажем французькому урядові гелікоптерів, щоб не дратувати арабів. Так само Англія отягається з допомогою Франції в отій її „пацифікаційній" місії супроти арабських націоналістів

● **Вільєм Тюбмен**, президент ніґерської держави Ліберія в Африці, був предметом атентату Поля Дунбара, члена опозиційної партії. Тюбмен якраз святкував перевибрання його президентом країни, коли до залі ввійшов Дунбар і почав стріляти з револьвера. Його обеззброїли й заарештували.

● **Малайські комуністи**, які мають свою „головну кватиру" на території Сіяму, де вони діють також конспіративно, оплачувані й підтримувані зброєю китайських комуністів, — листовно запропонували малайському урядові переговори про припинення восьмирічної партизанської війни. Малайський уряд відкинув цю пропозицію. Федерація Малаїв є частиною Британського Коммонвелту, а крім автономного уряду урядує там англійський високий комісар.

● **На прощальне прийняття в Москві**, що його Вулґанін влаштував у Кремлі на честь Неру безпосередньо після підписання обома ними спільної заяви про „сердечну приязнь" між СССР і Індією, спізнився „президент" Совєтського Союзу, маршал Ворошилов. Журналісти, що виходили з Кремлю якраз тоді, коли Ворошилов поспішав до нього під охороною військовика, не впізнали „президента".

● **Три редактори і коректор** східньо-німецької комуністичної газети „Ноєс Дойчлянд" пішли до в'язниці за „помилку". Цей щоденник подав, що під „деклярацією миру" віденського-комуністичного т. зв. конґресу миру з домаганням заборонити атомову зброю підписалося „вже" 27,161,238 осіб, тоді як Москва офіційно проголосила, що підписалось 170 мільйонів. Хоч одна і друга цифра фіктивні — але у в'язниці побільшилось в'язнів ще на 4-ох комуністів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

УКРАЇНСЬКА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ

Українці в Сан Франсіско заслужили собі на щирі ґратуляції за їх поставу, активність та гідну репрезентацію української визвольної справи під час ювілейної сесії Об'єднаних Націй в цьому місті минулого тижня. На признання заслуговує й централя Українського Конґресового Комітету, що ту акцію інспірувала, створивши з представників каліфорнійських філій УКК свою Спеціяльну Делеґацію та забезпечивши її відповідним інформаційним матеріялом.

Загальний перебіг акції української репрезентації в Сан Франсіско вже відомий з нашої преси, як частинно теж і з американської преси та радіових і телевізійних програм. Уперше про пляновану акцію в Сан Франсіско довідались Українсько-Американські Ветерани з промови президента УКК Д. Галичина під час їхньої конвенції на „Союзівці" в неділю напередодні сесії ОН. Уже в понеділок ввечері Спеціяльна Делеґація УКК повідомила телефоном про її інформаційну акцію серед приявних на сесії делеґацій 60-ти країн та представників преси. Крім того, автомобілі з відповідними гаслами невпинно кружляли по місті, інформуючи про положення та боротьбу України, а в найбільш рухливому осередку міста влаштовано навіть окремий стіл з відповідною українською інформаційною літературою. Незалежно від цієї формальної акції збоку Спеціяльної Делеґації УКК, група місцевих українців влаштувала ще й пікетування будинку Опери, в якому відбувалася сесія. Все це мало широкий відгомін у місцевій пресі, в радіо і телевізії.

Наступного дня, у вівторок, Спеціяльна Делеґація УКК продовжувала свою репрезентацію, а її представник був запрошений до участи в нарадах т. зв. неурядових організацій при ОН. Акція продовжувалась і в середу, зокрема під час виступу совєтського міністра Молотова. Українські демонстранти носили і возили автами транспаренти, вияснюючи совєтське народовбивче розуміння „миру" та відсилаючи Молотова слідами його приятеля Гітлера.

Це — тільки короткий огляд української репрезентації на ювілейній сесії ОН у Сан Франсіско, і хоч її ведено відносно скромними засобами, значення її і вартість безсумнівні. Не тільки сотні тисяч місцевого населення, але й тисячі делеґатів та гостей і представників преси мали нагоду бодай побіжно познайомитись із справжньою Україною: волелюбною, протибольшевицькою і протимосковською, яка має своє розуміння кремлівського „миролюбства", здобуте десятиріччями невимовних терпінь, злиднів і народовбивства. А коли мова про совєтських делеґатів, то українські демонстрації в Сан Франсіско були для них голосом катованих ними мільйонів, якого вони не всилі приглушити і який переслідуватиме їх на кожному кроці, пригадуючи та заповідаючи, що прийде час і вони, ставши перед справедливим судом, мусітимуть відповісти за всі свої злочини.

Українська репрезентація в Сан Франсіско була не тільки виконанням нашої повинности, але й побажаним відхиленням вікна та впущенням свіжого повітря в ту задушливу атмосферу наших внутрішніх відносин, яка проявилась хоч би на останньому Шостому Конґресі. Загальна задушлива атмосфера на тому Конґресі багатьом не дозволила побачити й збагнути справжні проблеми, справжні потреби нашої спільноти, її репрезентації і її відповідальности, намагаючись звести ці глибокі і суттєві проблеми до „особистих амбіцій", щоб в той спосіб каламутити воду та ловити в ній дрібненьку партійну рибку.

На щастя, здоровий глузд переміг, ситуацію опановано і знайдено для неї розв'язку, яка, можливо, й не є ідеальна, але яка є все ж таки розв'язкою і вже в короткому часі починає давати позитивні результати в поширеній ініціятиві та посиленій активності. Репрезентація в Сан Франсіско може послужити на це яскравим прикладом. Вона є теж і добрим дороговказом на майбутнє.

Наші внутрішні суперечності не є нічим ані трагічним, ані надзвичайним. Вони є всюди і вони є складовою частиною демократії та одною з основ проґресу. Із суперечностей, з різниці поглядів, зроджується часто творча думка та корисна ініціятива. Якщо б такі наслідки вийшли з наших непорозумінь на останньому Конґресі, то й ці непорозуміння матимуть творчу вартість та принесуть користь. Великим і відповідальним завданням нового УКК є подбати, щоб так було, а репрезентація в Сан Франсіско дозволяє в цьому відношенні на якнайкращі надії. В такому випадку УКК може бути певний повної і солідарної підтримки збоку всього нашого загалу та всіх наших груп, без огляду на те, де вони сиділи і як поступали на недавньому Конґресі.

СЛІДАМИ ЛІҐИ НАЦІЙ

Десять років тому, 26 червня 1945 року, підписано в Сан Франсіско чартер Об'єднаних Націй. Ювілейна сесія Генеральної Асамблеї ОН, яка з приводу цього 10-річчя відбувається тепер в Сан Франсіско, з повінню виголошуваних там великих слів і новими пропаґандивними тирадами Молотова, насувають різномовній пресі порівняння з небіжчицею Ліґою Націй. Об'єднані Нації, засновані після другої світової війни, перейняли спадщину Ліґи Націй, заснованої після першої світової війни, — для тих самих цілей, з такою самою концепцією міжнародної установи, покликаної для вирівнювання міждержавних різниць, лагодження міжнародних спорів, зберігання миру й промощування політичному світові шляху до творення одної згідливої сім'ї народів, з спільною міжнародною поліцією і наддержавною екзекутивою. Очевидно, в чартері цього не сказано: але сказано і так забагато шляхетних речей, щоб їх можна було здійснити, точнісінько так само, як це було з статутом Ліґи Націй. Не можна сказати, що Ліґа Націй не мала ніяких успіхів: вона мала величезні успіхи й заслуги в ділянках соціяльно-економічній і культурній, палац Ліґи Націй у Женеві був Меккою політичних паломників з цілого світу, бо там можна було найвигідніше зустрітися, дискутувати й шукати злагоди конфліктів, Ліґа Націй користувалась великим моральним авторитетом і всі славили її за її життя, як найуспішніший і найдоцільніший інструмент миру. Але найбільшою слабістю Ліґи Націй було те саме, що є нині найбільшою слабістю Об'єднаних Націй: вона не мала ніякої екзекутиви, держави могли належати до неї, або ні, фактичний вирішний голос у світі мали великодержави, які свою силу і впливи використовували на пересування на світовій шахівниці малих держав-фіґурок, не турбуючись женевською Ліґою, а авторитет Ліґи Націй, як понаддержавної установи, не був аж такий великий, щоб міг довести до розв'язання кардинальної проблеми війни-миру між двома світовими війнами: проблеми роззброєння. Те самісіньке діється з Об'єднаними Націями: вони мають величезні й незаперечні заслуги в ділянці суспільної і харитативної допомоги, трохи менші в ділянці міжнародних культурних взаємин, безумовні деякі політичні заслуги, але мають також такі свої хиби й причини хронічної слабости, на які можуть при першому великому потрясенні (як це сталося з Ліґою Націй) безславно померти. Найважнішою такою причиною є відсутність власної збройної сили і брак всякої екзекутиви, залежної виключно від доброї чи злої волі членів, в першу чергу тих держав, які мають власні сильні армії і — гроші.

Цифрово ситуацію в Об'єднаних Націях характеризують такі дані:

Підписали чартер ОН десять років тому 51 держава. Тепер є їх в ОН 60, але ще 22 держави перебувають поза цією установою. 21 держава зголосила своє бажання вступити до Об'єднаних Націй, — 14 вільних держав і 7, спонзорованих Совєтами, — але вони не всилі переступити через „вето", що його 57 разів закладала в Раді Безпеки Москва. Швайцарія воліла сама залишитись поза ОН, так само Еспанія не пробувала ще дістатись туди, знаючи — покищо — безвиглядність такої спроби. ОН успішно посередничили в закінченні трьох місцевих воєн: між Ізраїлем і арабами, між Індією і Пакістаном та між Індонезією і Голляндією. Самі вони вели — під своєю фірмою — одну війну: в Кореї, але насправді в її імені „поліційну акцію" на корейському терені виконували З'єдинені Держави, власним військом і власними грішми. Як відомо, цієї війни не виграно, а доведено тільки до перемир'я, що його тим часом друга воююча сторона, визнана Об'єднаними Націями аґресором, постійно ламає, без найменшої реакції збоку ОН. Зате, напр., по нинішній день не вдалося Об'єднаним Націям довести до підписання миру між Ізраїлем і арабами та між Пакістаном і Індією з остаточним визначенням державних кордонів, — а війна й перемир'я в Індо-Китаї включно з цілою минулорічною конференцією в Женеві відбувались — поза сферою інґеренції Об'єднаних Націй. Так само Англія і Єгипет договорились щодо Суезу, як і Юґославія і Італія щодо Трієсту поза Об'єднаними Націями, які своїм вмішуванням тільки роздражнювали ті країни. Поза ОН підписано державний протокол про Австрію, поза ними скликано тепер на 18 липня ц. р. конференцію голів чотирьох великодержав до Женеви. Фашистська Еспанія так само нічого не робила собі з засудження її Об'єднаними Націями, і вийшла зі стану ізоляції всупереч Об'єднаним Націям, як і член-засновник ОН, Совєти, явно глузуючи з засудження комуністичного Китаю, як аґресора в Кореї, допомагали тому аґресорові людьми, зброєю і грішми. Правдою є, що під моральним натиском Об'єднаних Націй большевики забрали свої війська з Ірану, а англійці й французи з Сирії й Ливану. Але правдою є теж, що Об'єднані Нації не мали моральної сили не то припинити, а навіть словесно протиставитись уярмленню цілого ряду народів у Східній і Середній Европі, включенню одних держав до СССР (три балтійські держави) і сателізації 6-х інших, і навіть не займається вирішенням найважнішої справи, що її залишила невирішеною друга світова війна — справи Німеччини.

І тому вічний знак запиту висить і над теперішньою вартістю і над будучою долею установи, приміщеної у 39-поверховому хмародері на нюйоркській 1-ій Евеню, що його зовнішні сталеві рами виповнені великими скляними плитами. Джан Д. Рокфеллер подарував був площу під цей будинок, вартости $8,5 мільйонів, а збудовано його за $65 мільйонову банкову позичку. Працює в ньому штаб урядовців і службовників кількістю 4,151 особа, але крім того 10,000 осіб є на службі різних аґенцій Об'єднаних Націй, розпорошених по всьому світі. Платні тих урядовців хитаються між $3,600 до $55,000 річно, що їх дістає генеральний секретар. Генеральна Асамблея має 39 комісій, що з них деякі цілком фіктивні, напр., „Комісія для розгляду умовин вільних виборів в Німеччині": вона навіть не пробувала поїхати до Східньої Німеччини. Такі установи, як Міжнародній Найвищий Суд в Гаазі, або Економічна й Соціяльна Рада в Женеві, мають поважний моральний голос у світі. Об'єднаним Націям підлягає 12 міжнародних організацій означуваних їх першими літерами, як наприклад, ІЛО (Інтернейшенел Лейбор Орґанізейшен), або організація для культурно-виховних зв'язків ЮНЕСКО. Має також 5 „добровільних аґенцій", до яких м. ін. належить Аґенція для відбудови Кореї. Міжнародній Банк для Відбудови й Розвитку, що дає позички відсталим країнам, має капіталу 8,5 більйонів долярів. Бюджет ОН — надзвичайно скомплікований. ЗДА вплачує на нього 14 мільйонів, крім 80 мільйонів на різні окремі аґенції. Совєти платять всього 6,8 мільйона. Большевики могли б затруднювати в ОН від 124 до 166 службовиків, але насправді затруднюють лише 18, — є різні здогади, чому вони не використовують цієї квоти. Американців працює там 293-394 особи, залежно від часу.

Словом — це велетенська машина, яка ніби крутиться і приносить багато користи, але й час від часу скреґітливо скрипить. І тому в 10-річчя Об'єднаних Націй багато політиків і публіцистів запитують: чи Об'єднані Нації житимуть ще 10 років, як Ліґа Націй, чи може й коротше?!

АДЕНАУЕР І МОСКВА

Хоч урядові кола в Бонні заявили, що „запрошення Аденауера до Москви не було для нас ніякою несподіванкою" — цей вислів був тільки дипломатичною формальністю і з дійсним станом не мав нічого спільного. Це була не тільки несподіванка, але й політична сенсація першої ранґи, і то не тільки в Німеччині, але й в цілому світі.

Прислухаючись до голосів західньо-німецької преси, приходиться ствердити, що вона однозгідна в тому, що Аденауер повинен їхати і з представниками Совєтів розмовляти. Переглядаючи пресу східньо-німецьку та сателітних держав, бачимо здебільшого відбитки з „Правди" та „Ізвєстій", а в своїх відомостях вона покищо дуже скупа та... „люб'язна".

Вертаючись до голосів західньо-німецької преси та до висловлювань бесідників на дискусіях в цих питаннях, треба сказати, що образ з усього того виходить невеселий і являє собою все, крім віри та надії. Про любов нікому й не сниться.

Західньо-німецька преса розбирає питання Бонн-Москва дуже ґрунтовно і всебічно. Найповажніші щоденники, сягаючи до часів після першої світової війни, пригадують читачам, що тоді Німеччина була прекрасною відбивною для всесвітньої революції. Коли в березні 1921 р. комуністичний переворот у Німеччині не вдався і Троцький сказав: „1919 року говорили ми, що це є тільки питання місяців, а зараз говоримо ми, що це є питання років", Ленін тоді додав: „Для нас ясно, що нам не вдалося викликати революції в капіталістичних краях, а зокрема в Німеччині, але ми ніколи цієї цілі не зречемося". Такі і їм подібні голоси аж надто вимовні.

Після другої світової війни Кремль розраховував на Східню Німеччину, як на зовсім певну відбивну для запровадження в усій Німеччині „народно-демократичного" ладу. Але, замість сподіваного, прийшов пам'ятний день 17-го червня 1953 р., день повстання проти московсько-комуністичних окупантів. Тоді Кремль відґребав „мирне співжиття", винахідником якого був сам „найгеніяльніший" в роках жахливої господарської скрути, що потрясла до основ большевицьким режимом і змусила тимчасово занехаяти активну політику всесвітньої революції.

Тепер Москва через запрошення Аденауера а попередньо через договір з Австрією, поїздку до Юґославії і лондонські переговори з Японією — бажає припинити холодну війну, бо стоїть перед важким завданням: закріпленням своїх власних позицій. Совєтське сільське господарство перебуває, як стверджує сам Хрущов, у затяжній кризі. Маленков пішов в дубину, а разом з ним розвіялись і вигляди на піднесення продукції товарів загального вжитку. Натомість висунено на перший плян важку (читай — воєнну) індустрію, яка зі свої сторони переобтяжена вимогами зброєння та зобов'язаннями супроти червоного Китаю. Холодна війна, яку розпочала Москва, перетворюється в позиційну війну, в якій унаявнюється перевага Заходу в господарській ділянці. Озброювання, яке Заходові накинули Совєти, ні в чому не порушило його господарської субстанції і не знизило життєвого рівня населення. Натомість совєтська господарська машина таки добре скрипить, а вигляди на продовження холодної війни ніякі.

Запрошення Аденауера до Москви не є відірваним фактом в акції Совєтів. Німецький канцлер і західній політичний світ доціюють вагу цього запрошення, про що свідчать розмови Аденауер-Айзенгавер-Іден і недалека конференція чотирьох у Женеві. А що ця підготова Аденауера до Москви, а зокрема розмови з представником Америки, виводять Кремль з рівноваги, доказом цього є гострий напад „Правди" (з 15 чи 16 червня ц. р. за німецькою радіовисильнею) на американського міністра закордонних справ Доллеса, в зв'язку з його поглядами на майбутню конференцію чотирьох, а зокрема в зв'язку з наміром американців порушити на ній питання східньо-европейських країн та міжнародного комунізму, що згаданий часопис називає „делікатно"... безглуздям.

Дошукуватися поглядів німецького громадянства тільки в голосах преси було б не зовсім правильним, бо преса в таких випадках старається не торпедувати політики уряду. Але при склянці баварського пива, чи в приватних сходинах, можна почути голоси, зокрема бувших вояків: „Здається, піде Аденауерові в Москві так, як нам під Москвою".

Нестор

БЕЗПІДСТАВНІ МРІЇ

Лондон. — Від року 1948, коли юґославську комуністичну партію виключено із Комінформу і Тіта визнано за „єретика", в частині української преси на еміґрації появилися надії на Тіта. Це та логіка, що керується правилом: „Вороги моїх ворогів — мої приятелі". Такий орган п. Майстренка — „Вперед" у Мюнхені — з захопленням вітав „розкольника" Тіта. П. Багряний в „Українських Вістях" (Німеччина) мріяв про „українського Тіта", — комуніста, який би визволив Україну від московського панування. Теж і в націоналістичній пресі (напр., „Українське Слово" — Париж) зустрінете деякі симпатії до комуністичної Юґославії, як можливої союзниці України в боротьбі проти московського імперіялізму. Чи ці надії оправдані?

Найкраща перевірка політичних теорій — це практика, жива дійсність. Недавні відвідини Хрущова і товаришів в Юґославії дають багато матеріялу для зрозуміння політики Тіта і його уряду. Хоч Тіто відмовився вести переговори з московськими гостями в площині партійно-ідеологічній і поставив їх на ґрунт відносин між двома державами, однак у цих розмовах представників двох комуністичних систем досягнено згоди в основних лініях комуністичної політики:

1. Тіто прийняв декларацію, спільно з московськими послами, в якій підкреслено ідею „співжиття" комуністичних держав з країнами некомуністичними; 2. Тіто прийняв, як своє, демагогічне домагання Москви про заборону атомової зброї.

Свою тактикою в переговорах з Москвою Тіто показав, що він найбільше боїться загострення відносин між вільним світом і совєтським бльоком. Тіто добре розуміє, що нова світова війна була б катастрофою для Совєтського Союзу, для московського комуністичного режиму. Але чи встояв би комуністичний режим у Юґославії, коли б упала большевицька диктатура в Москві? Кожному ясно, що після ліквідації большевизму в Москві, вільний світ не захотів би терпіти Тітового режиму в Юґославії.

Тому юґославський диктатор глибоко заінтересований, щоб комуністичний режим лишався непохитний в СССР і щоб панування Москви над державами-сателітами було безсумнівне. Адже ж кожний пролом у „залізній заслоні" міг би викликати „ланцюгову реакцію", яка привела б до катастрофи совєтську імперію. Тому Тіто — гарячий прихильник „мирного співжиття" Совєтського Бльоку з вільним світом і зовсім не журиться долею народів, які попали під панування Москви. Держави-сателіти Тіто вважає за „законне володіння" Москви і зовсім не збирається псувати відносини з совєтським урядом задля болгар, румунів, чи чехів. Немає сумніву, що кожна сателітська країна, визволена від московського панування, неминуче розвинулася б у силу, ворожу до комуністичного режиму. Тому Тітові приємніші надиктовані Москвою „нормальні взаємовідносини" з комуністичними сателітами, як неминуча ворожнеча з антикомуністичними режимами в цих країнах.

Що ж казати про відношення комуністичної Юґославії до України? Ось факт: восени 1952 р. на міжнародному соціялістичному конґресі була українська делеґація. В беоґрадській газеті „Борба" була вміщена замітка про різні країни, що були заступлені на тому конґресі, а при назві „Україна" був поставлений знак питання (?). „Яка, мовляв, Україна? Такої — не було, нема і бути не може"...

Це відношення до України тітовці показують і в своїй внутрішній політиці: українській меншості в Бачці накидають російську або сербську мову, українській мові нема ходу в країні Тіта.

Мені довелося бути на доповіді одного юґославського комуніста в Лондоні. Говорив він про ситуацію в Юґославії. Я запитав його, скільки правди є в тому, ніби уряд Тіта має намір демократизуватися, а тоді я міг би поїхати в Юґославію і зорганізувати там українську опозиційну партію.

„Не раджу вам цього робити" була щира відповідь юґославського комуніста...

П. Феденко

З'ЇЗД ФІЗІОЛОГІВ, БІОХЕМІКІВ І ФАРМАКОЛОГІВ

У Києві відбувся з'їзд фізіологів, біохеміків і фармакологів. На з'їзді обговорено такі доповіді: акад. К. Бикова „Дальший розвиток проблеми фізіології і паталогії кортико-вісцеральних взаємовідносин", акад. О. Паладіна „Біохемічні процеси в головному мозку при різному функціональному стані", акад. П. Купалова „Фізіологічна організація процесів збудження і гальмування в корі мозкових півкуль при умовно-рефлекторній діяльності", акад. С. Анічкова „Фармакологія процесів збудження й гальмування в центральній нервовій системі", акад. Н. Рожанського „Про шляхи розвитку головного мозку хребта" та акад. Л. Орбелі „Основні напрямні у вивченні вищої нервової діяльности дитини".

Мих. Волошко

ТРЕМТЛИВИЙ ВОГНИК

(Спогад)

(2)

Між друзями запала мовчанка. За якийсь час Павло обізвався знову:

— Подумай, Володю, де ж правда? — Мої батьки, діди і прадіди були побожними людьми. Моя мама половину свого життя провела в церкві. Я нікого не вбив і, думаю, тяжкого гріха не заподіяв. То чому ж я так мучуся? Якби насправді був Бог, то я так би не мучився. Хіба справедливо, що безбожники сидять у цей час в Кремлі і заливаються вином, а ми з тобою — на дні пекла?

Володимир не міг нічого відповісти Павлові. Питання було поставлено загостро. Не міг він розказати своєму другові про біблійного Иова, або прочитати з пам'яті Псалом Давида, щоб піднести його на дусі. Але сила віри у нього була велика. І він, як той грішний митар, що стояв на порозі храму Божого, молився про себе: „Боже, будь милостивий до мене, не покидай мене".

Розмова не в'язалася. Володимир пробував був змінити тему, але то не було легко. Він зрозумів, що єдине, чим можна заспокоїти Павла — це вгамувати йому голод. І він вийняв з кишені кусочок хліба, який зберігав на вечір, розломив надвоє і поділився з другом. Той з'їв і замовк.

На третій день їзди потяг спинився на станції Сєдльце, під Варшавою. Німці відчепили паротяг і наказали виходити з вагонів. Але на їх крики мало хто реаґував: три дні їзди без води і їжі пережили лише одиниці.

Павло також не міг встати. Володимир підняв його і підвів до дверей, щоб дихнув свіжого повітря. Німці дали трохи супи. Це трохи скріпило його, і, з поміччю Володимира, він пішов до табору.

Це була величезна площа на кілька квадратових кілометрів, обведена колючим дротом, по якому пущено електричний струм. На віддалі 500 метрів одна від одної стояли високі вежі, з прожекторами і кулеметами. Втеча звідсіль була неможлива. Про табір Сєдльце кружляли страшні чутки. Скільки згублено тут людських душ — ніхто не знав. Кожного дня привозили сюди полонених потягом, а трупи їх вивозили вантажними автами. Казали, що до 1941 року тут були полонені французи. Тепер сюди зганяли розбитки совєтських дивізій. Масу цього вмираючого люду рахували на 50 тисяч осіб.

***

Павло бачить, як вантажне авто поволі їде через табір, спиняється, і його навантажують висохлими жовтими трупами. Перед автом ідуть два німецькі вояки і дострілюють тих, що не можуть звестися на ноги. Один із вояків через перекладача крикнув до гурту полонених, що йому мають дякувати за його добродійство, бо він на кілька днів вкорочує муки людині. „Може й має рацію", — подумав Павло.

— О Господи! — молився в душі Володимир. — Не дай загинути тяжкою смертю. Змилосердись наді мною, прости мені, чим згрішив і визволи з цього пекла... Він старався пригадати молитву Господню — Отче Наш, потім Вірую. Але слів, які вкладала йому в уста бабця, коли був він ще дитиною, вже добре не пам'ятав. Може тому, що бабця вчила по церковнослов'янськи, а може тому, що рідко коли їх повторяв. Перед сном колись-неколись перехреститься бувало, щоб ніхто не бачив — і на тому кінець. Але він вірить у Бога. Вірить твердо і непохитно.

Павло дивився, як Володимир, стоячи в болоті на колінах молився, і мовчав. Коли він підвівся, Павло підійшов до нього і несміливо запитав:

— Молився, Володю?

— Так, молився.

— Може й добре, що в тебе така сильна віра. Я також молився, вірив і надіявся. Я так само у сльозах просив Бога дарувати мені життя, коли мене притиснуло до землі кулями.

— І хіба Господь не вислухав твої молитви?

— Тоді може й вислухав. Але тепер... Тепер я вже не вірю, бо — чому і за що я тут?!.

***

В кінці вересня похолодніло. Табір був під відкритим небом, і це дошкульно відчули полонені. Бо лише дехто мав шинелі. Переважна більшість були роздягнені. Розмочений торфянистий ґрунт від кількаденного дощу перетворився в багновище. Сісти або лягти можна було лише на трупі. До того ще вночі випав сніг. Хоч на ранок він розтанув, але понад тисячу людей замерзли. Забракло авт вивозити трупи. Німці змобілізували поляків з довколишніх сіл, щоб допомогли вивозити їх возами.

У таборі масово почали готуватися до втечі. Вироблено такий плян: о 12-ій годині ночі буде дано сиґнал „99". Тоді всім бігти на загорожу з південного боку і старатися розвалити її, а якщо не вдасться, то по трупах скакати через неї. Більшість згине, але хтось втече. Таке рішення облетіло весь табір, і кожний приготовив себе на смертельний крок.

Рівно о 12 годині ночі почувся сиґнал. Напівбожевільна від голоду багатотисячна маса народу кинулася на загорожу. Німці освітили табір прожекторами і з веж відкрили кулеметний огонь. Коло загорожі відразу ж виросла гора трупів. Ось вже вона зрівнялася з дротяною загородкою, яку так і не вдалося розламати. Небагатьом пощастило вирватися на волю.

Тої ночі безперестанку лив холодний дощ. Розкисла земля вже не вбирала в себе води. В огороженому таборі утворилося озерце, вкрите острівцями. Кров, що витекла з людських ран забарвила воду на червоно, і всі хто зостався в живих, стояли в цій закривавленій рідині.

Павло з Володимиром лишилися в живих. Павло поривався був утікати, але Володимир силою його стримав, поклав біля себе в розкисле багно і тримав, аж поки не скінчилася стрілянина.

Того ж ранку німці половили і привели до табору тих, кому пощастило вийти по трупах. Було їх щось із 15-20 осіб. Усіх їх поставили на коліна під бараком, де мешкали перекладачі, і розстріляли. Убивали їх не з кулемета, а поодинці з рушниці, віддаючи кожному нещасному постріл.

І от, сталася дивна річ. Коли розітнувся перший постріл, разом з приреченим на страту впав на землю закривавлений Павло. Куля, що забрала життя одного, мабуть, вдарилась об цементовий підмурівок бараку, рикошетом відлетіла в протилежний бік і влучила Павлові в чоло.

Григорій Степанович Н., інженер з Донбасу, підніс кулю, уважно оглянув і сказав Володимирові:

— Візьми оцю біду і поклади в кишеню. Як прийдеш додому, покажеш Павловій мамі.

Ці слова долетіли до Володимира, як лісове ехо. Схилившись над умираючим другом, він в страшній розпуці плакав. Плакав не лише тому, що смерть друга осиротила його на чужині, а тому, що він знав таємницю його смерти.

— „Так, — —думав Володимир. — Я бачу силу Божої руки. Павло відступив від Бога, зневірився, відмовився нести тяжкий хрест і — згинув".

Смерть Павла ще більше зміцнила у Володимира віру. Він був певен, що Павло помер не тільки тому, що зневірився і відступив від Бога, а ще й тому, що Богові було угодно відкрити частинку своєї могутности йому, Володимирові. Інакше та олив'яна кулька, що вбила Павла, не впала б коло його ніг. А чи не могла б вона пробити і йому, Володимирові, голову? Хто знесилив її?

Володимир тремтючою рукою положив у кишеню кулю. Зробив це напівсвідомо, ніби щось змусило його зробити саме так, а не інакше. Потім закрив рукою лице, щоб відгородити себе від страшної дійсности, і мовчки почав благати Всевишнього, щоб простив гріхи Павлові. „О Господи, — молився Володимир, — будь милостивий і прости йому. Бо всі ми в гріхах перед Тобою, і тільки Твоє милосердя може спасти нас. Боже, прийми душу Павлову, а мене врятуй з цього страшного пекла"...

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

З ДНЕМ 1-го ЛИПНЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. УСІ НА ФРОНТ ТІЄЇ КАМПАНІЇ ЗА ДАЛЬШИЙ ЗРІСТ НАШОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗА КРАЩЕ БУДУЧЕ НАШОЇ СПІЛЬНОТИ!

Дмитро Галичин

НОВА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС

МЕТА КАМПАНІЇ: ЗДОБУТИ ДЛЯ У. Н. СОЮЗУ 3,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ

Головний Уряд Українського Народного Союзу на своїх річних нарадах, що відбулися в тижні від 23-го до 28-го травня ц. р. на Союзівці, виніс ухвалу, щоб упродовж другої половини цього року повести спеціяльну організаційну кампанію, метою якої є здобути для УНСоюзу 3,000 нових членів. Виконання цієї ухвали доручено Головному Екзекутивному Комітетові з тим, що якнайактивнішу участь у переведенні кампанії візьмуть всі члени Головного Уряду, як теж повинні в ній взяти участь усі члени урядів поодиноких Відділів УНС, зокрема секретарі, як теж і всі члени.

Головний Уряд УНС, обговорюючи на згаданих річних нарадах поодинокі справи, що відносяться до стану, розвитку і росту УНСоюзу на поодиноких ділянках нашого життя, мусів ствердити, що з усіх цих справ і ділянок, найбільше недомагає саме організаційна ділянка. Виказували це звіти поодиноких членів Головного Уряду, як і загальні підсумки організаційної діяльности за минулий рік. Для поліпшення того стану, що є в найліпшому інтересі не тільки нашої організації, але й нашої спільноти та української справи взагалі, Головний Уряд УНС і рішив повести нову організаційну кампанію.

Для успіху кампанії рішено розложити тягар цієї посиленої організаційної праці на всі Відділи УНС, відповідно до їх спроможности та організаційних можливостей в їх терені. Іншими словами, кожний Відділ повинен перебрати на себе певне організаційне зобов'язання і це зобов'язання виконати. В тій цілі, Головний Екзекутивний Комітет приготовив певний організаційний „розмет", себто приділив для кожного Відділу відповідну „квоту" нових членів, що їх кожний з відділів повинен здобути впродовж кампанії. Призначаючи такі „квоти", Екзекутивний Комітет керувався в першу чергу кількістю українського населення в даній місцевості, кількістю існуючих там Відділів УНС, організаційною спроможністю тих Відділів і їх урядників, як і взагалі організаційними можливостями в кожній місцевості. Призначені для кожного Відділу „квоти", отже кількість членів, яку кожний відділ повинен зорганізувати під час кампанії, є така мала, що кожний відділ може те своє зобов'язання виконати навіть без більшого труду, якщо тільки урядовці та члени поодиноких Відділів виявлять крихітку доброї волі і охоти та почуття обов'язку.

Канада дає приклад

Добрий приклад того, що ми назвали б організаційною свідомістю, вже дала Канада. Ще на два місяці перед річними нарадами Головного Уряду УНС, на яких рішено проголосити і повести спеціяльну організаційну кампанію, відбулись у Торонті наради представників 18-ти Відділів УНС, з участю підписаного. Після з'ясування ним незадовільного організаційного стану і розвитку УНСоюзу в останніх місяцях, присутні на нарадах урядовці поодиноких відділів уже тоді рішили, що Канада до кінця цього року повинна дати УНСоюзові щонайменше 750 нових членів. Коли взяти до уваги, що метою теперішньої кампанії є здобути тільки 3,000 нових членів у ЗДА і Канаді, то кількість 750 нових членів, що їх зобов'язались придбати Відділи УНС у Канаді становить 25%, отже незвичайно високу пропорцію до загальної кількости членів у ЗДА і Канаді, бо УНСоюз в Канаді нараховує заледве одну десяту частину загальної кількости членів УНС. Для прикладу подано на іншому місці схему розподілу квот нових членів на поодинокі Відділи в Канаді.

Відділи УНС в Бостоні започатковують кампанію в ЗДА

Цьогорічну організаційну кампанію УНС започаткували відділи УНС у Бостоні, вже один тиждень після річних нарад Головного Уряду на Союзівці. Саме тиждень після річних нарад підписаний був у Бостоні в інших організаційних справах і при цій нагоді взяв участь в нарадах представників місцевих Відділів. Познайомившись з перебігом нарад та з ухвалою відносно кампанії, представники бостонських Відділів, рішили не чекати, аж Головний Екзекутивний Комітет призначить їм відповідні квоти нових членів, визначивши собі ці квоти самі та приступивши негайно до праці. І так: Відділ 238 зобов'язався придбати 50 нових членів, Відділ 307 — 20 членів, а Відділ 347 — 15 нових членів.

Спеціяльні організаційні нагороди

Уже згадано, що теперішня спеціяльна організаційна кампанія УНС триватиме пів року, себто від 1-го липня до 31-го грудня цього року. Щоб надати тій кампанії спеціяльне значення, рішено не тільки призначити поодиноким Відділам відповідні квоти нових членів, що їх вони повинні під час тієї кампанії здобути, але й признати спеціяльні нагороди для тих, що відповідно причиняться до успішного переведення кампанії. І так, крім тих „звичайних" грошевих нагород, що їх тепер виплачується за придбання кожного нового члена для УНС тому, хто того члена здобув, під час спеціяльної кампанії виплачуватиметься додатково ще спеціяльні нагороди за здобуття нових членів, починаючи від 5-ох нових членів вгору. І так: за зорганізування 5 до 10 членів, виплачуватиметься додатково ще по одному долярові за кожного члена. За зорганізування нових членів у кількості від 11 до 50, ця спеціяльна нагорода виноситиме вже по 2 доляри за члена, а за придбання 51 і більше членів, крім тієї спеціяльної винагороди по 2 доляри від члена призначається для того, хто тих членів зорганізував, ще один тиждень безкоштовного побуту на „Союзівці". За зорганізованих 100 або більше членів, крім спеціяльної нагороди по 2 додаткові доляри за члена, час безкоштовного побуту на „Союзівці" продовжено на два тижні. Отже, хто щиро й енергійно візьметься за організацію нових членів для УНС у теперішній спеціяльній кампанії, той не тільки виконає велику громадську працю та сповнить свій громадський обов'язок, але ще й матиме, крім морального задоволення, ще й значну та вартісно грошову нагороду.

Проголошування організаційних успіхів.

Для дальшої заохоти та для відповідного відзначення тих, що приложать рук у теперішній організаційній кампанії, організаційні досягнення кожного будуть окремо проголошені на сторінках цього спеціяльного Союзового видання „Свободи" кожного місяця, як теж будуть поміщувані окремі дописи з організаційної праці та для відмічення заслуг окремих організаторів. Уже в черговому, себто липневому числі цього видання буде поміщений список імен тих осіб, що матимуть організаційні успіхи. Разом з їхніми іменами буде подана кількість зорганізованих ними членів.

Ясно, що попасти на список цих успішних організаторів та будівничих УНСоюзу кожний повинен уважати своїм почесним обов'язком. Кожний з нас уже сьогодні повинен винести тверду постанову, щоб бути першим на тому почесному списку.

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Це є перша, хоч і аматорська, світлина повного Головного Уряду Українського Народного Союзу, обраного на конвенції у Вашингтоні минулого року. Світлина зроблена під час останніх річн. нарад Гол. Уряду на Союзівці з кінцем травня ц. р. На фото: сидять у першому ряді (від ліва): Роман Слободян — головний касир, адв. Михайло Пізнак — заступник головного предсідника, Дмитро Галичин — головний предсідник, Ґеновефа Жеребняк — заступниця головного предсідника і Григорій Герман — головний секретар. Стоять у другому ряді (від ліва): гол. контролер П. Кучма, гол. контр. І. В. Іванчук, гол. радна Анна Чопик, гол. контр. д-р Вол. Ґалан, гол. радна Олена Штогрин, гол. контр. інж. Ст. Куропась, гол. радна Марія Демидчук, гол. контр. інж. Вол. Коссар, редактор „Свободи" А. Драган. Третій ряд (зліва): гол. радний Т. Шпікула, гол. радний Вол. Дідик, гол. радний Ів. Кокольський, гол. радний д-р Я. Падох, гол. радний Вас. Гуссар, гол. радний Д. Шмаґала, гол. радний М. Давискиба і гол. радний А. Джула.

АБИ УСПІХ БУВ ПОВНИЙ

З днем 1-го липня ц. р. Український Народний Союз починає спеціяльну кампанію, яка триватиме до кінця цього року та ціллю якої є збільшити цю організацію на дальших 3,000 членів. Коли мати на увазі понад 70,000 членів, що їх УНСоюз уже має, коли думати про тих майже 500 Відділів, у яких ці члени зорганізовані, та коли об'єктивно розглянути наявні величезні ще організаційні можливості, то мета кампанії направду мінімальна. Інше діло, що встановлена кількість 3,000 нових членів є тільки тією мінімальною, себто найменшою кількістю, на яку УНСоюз повинен за пів року спеціяльної кампанії збільшитися.

Розгляньмо деякі об'єктивні можливості тієї кампанії.

По-перше, Український Народний Союз своїм ідейним наставленням, своєю демократичною побудовою, своїм тісним пов'язанням американського з українським та зокрема своїм гарячим українським патріотизмом і практичним значенням, працею та діяльністю для української визвольної справи має таку притягаючу силу і дає стільки аргументів — не кажучи вже про величезні особисті привілеї і користі для кожного члена, — що направду їм не може опертися і їх не може легковажити жадна свідома людина. Важливе тільки, щоб ці вартості УНСоюзу представити кожному з тих, що ще з таких чи інших причин не стали членами УНС.

А таких, на превеликий жаль, ще дуже багато. Їх багато ще головно між тут народженою ґенерацією та між тими, що прибули до цієї країни після другої світової війни. Ми вже мали багато випадків, що заінтерпелювавши одну чи другу людину в справі його членства в УНС, діставали майже докірливу відповідь: „Чому ж досі ніхто до мене не зголосився?" Справді, чому ж досі секретарі місцевих відділів УНСоюзу не зголосилися до тих, що прямо чекають на них?

Теперішня кампанія дає на це спеціяльну нагоду. Не вагайтесь і питайте кожного зустрічного, чи він є членом американсько - української спільноти, себто членом УНСоюзу. Скажіть йому про Союз те, що самі знаєте, доможіть йому стати повновартісним членом тієї нашої великої, патріотичної Союзової сім'ї.

Це одна можливість, а таких багато. Не чекайте аж на припадкову зустріч, але думайте про це теж при праці. Розгляньтесь, чи на місці Вашої праці немає більше таких, як ви, заговоріть до них —дайте їм в руки „Свободу", англомовний „Український Тижневик" чи дитячу „Веселку", скажіть їм про десяток тих книг, що їх видав УНСоюз для інформації англомовного світу про Україну, український нарід, його творчість і його змагання, пригадайте їм, що саме з кишень членів УНСоюзу та з кас відділів чи центрального Уряду походить левина частина усіх тих фондів, що їх складають американські українці на харитативну чи політичну акції. Тільки ворог самого себе і своєї спільноти може відмовлятися від приналежности до такої організації, з таким минулим і з такими цілями, які має Український Народний Союз!

Організування нових членів на вулиці чи при праці це припадки, які треба використовувати, але на які не можна чекати та якими не можна задовольнятися. До вас бо самі прийдуть тільки найсвідоміші. До інших ви повинні піти. Є багато способів, як можна вишукати в місцевості українців. Загляньте до телефонічної книжки та пошукайте українських імен, візьміть під увагу всіх своїх знайомих та знайомих ваших знайомих. Виберіть собі відповідний час та зайдіть до них до хати. Не вагайтесь! Ви ж бо не йдете у вашому, а тільки в їхньому інтересі та для їхнього добра.

Коли б усі свідомі члени УНС, і коли б зокрема всі урядовці поодиноких відділів з належною енергією та вмінням включилися в цю нову організаційну кампанію УНСоюзу, коли б вони виконали ту свою повинність і свій обов'язок, тоді ця кампанія могла б легко перетворитися у справжній хрестоносний похід за новий ріст і новий розвиток УНСоюзу, цієї „заморської української твердині".

Ведучи найінтензивнішу кампанію за новими членами, нам рівночасно упродовж цієї кампанії треба з окремою дбайливістю дбати про вдержання в організаційних рямках усіх тих зорганізованих, але не закріплених ще в УНСоюзі членів. Нам треба подбати, щоб упродовж цієї кампанії не була ані одної суспенди, себто ані одного скреслення зі списку членів УНСоюзу за неплачення вкладок, вибору готівки чи з будь-яких інших причин, що впливають на скреслення чи відхід членів. Бо щойно придбавши нових членів та задержавши при УНСоюзі вже зорганізованих, успіх теперішньої кампанії може бути повний! Саме цей повний успіх кампанії повинен лежати нам усім на серці!

ПІВРІЧНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ

Згідно з ухвалою Головного Уряду Українського Народного Союзу, винесеною під час річних нарад на „Союзівці" в тижні від 23 до 27го травня 1955-го року, проголошуємо оцим —

СПЕЦІЯЛЬНУ ОРГАНІЗАЦІЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Кампанія триватиме від 1-го липня до 31-го грудня — і її метою:

1. Здобути для Українського Народного Союзу в тому часі щонайменше 3,000 нових членів;

2. Краще освідомити та сильніше зв'язати з УНСоюзом тих членів, які занедбують свої членські обов'язки або не користають із своїх членських привілеїв, наражуючи себе і організацію на втрати несолідним вплачуванням членських вкладок та пасивністю в Союзовому житті і праці;

3. Поширити і знову зактуалізувати Союзові ідеї та цілі серед найширшого американсько-українського загалу, бо тільки цим можна запевнити нашій спільноті її будучність, її невпинний розвиток та її участь і вклад в українські змагання.

Для виконання тих цілей, в першу чергу організаційних, Головний Екзекутивний Комітет розділив організаційні завдання на всі Відділи УНС у ЗДА і Канаді, призначаючи кожному Відділові відповідну квоту нових членів, що їх він повинен у кампанійному часі придбати. А для кращої заохоти в організаційній праці призначено теж такі спеціяльні нагороди, що будуть виплачувані додатково до тих, що їх виплачується постійно. І так:

За приєднання від 5 до 10 нових членів виплачується додатково по одному долярові за члена;

За приєднання 11 і більше нових членів, виплачуватиметься додатково по два доляри за члена.

За приєднання 50 і більше членів, крім додаткових двох долярів за кожного члена, організатор матиме ще право на безкоштовний однотижневий побут на Союзівці.

За приєднання 100 і більше членів, цей побут на Союзівці, крім додаткових двох долярів за кожного члена, продовжується до двох тижнів.

Перебіг і вислідн кампанії будуть проголошувані в Союзовому органі.

Закликаємо весь широкий загал членства Українського Народного Союзу і зокрема всіх урядовців поодиноких Відділі включитись активно в цю спеціяльну кампанію та докласти всіх зусиль для її успішного переведення. Це бо є в найкращому інтересі не тільки нашої організації, але й всієї американсько-української спільноти та всього Українського Народу і його Визвольної Справи!

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Дмитро Галичин — головний предсідник
Михайло Пізнак — заст. гол. предсідника
Ґеновефа Жеребняк — заст. гол. предсідника
Григорій Герман — головний секретар
Роман Слободян — головний касир

ОРГАНІЗАЦІЙНІ КВОТИ ВІДДІЛІВ УНС В КАНАДІ

У квітні ц. р. місто Торонто в Канаді обходило 60-літній Ювілей Українського Народного Союзу. З тієї нагоди відбулись теж і окремі наради представників та урядовців поодиноких канадійських Відділів УНС. На нарадах було 50 осіб, що репрезентували 18 відділів. Після організаційної доповіді головного предсідника УНС п. Дмитра Галичина, та після основної дискусії над організаційними справами, яка тривала повних чотири години, представники Відділів УНС винесли постанову, щоб кількість членства УНСоюзу в Канаді збільшити до кінця цього року на щонайменше 750 нових членів. Для успішного виконання того завдання, загальну кількість нових членів розділено відповідними „квотами" на всі 44 відділи УНСоюзу в Канаді. — І так:

Відділ 49 — 5 членів
Відділ 341 — 25 членів
Відділ 404 — 10 членів
Відділ 412 — 5 членів
Відділ 418 — 10 членів
Відділ 419 — 10 членів
Відділ 427 — 20 членів
Відділ 428 — 5 членів
Відділ 432 — 100 членів
Відділ 436 — 20 членів
Відділ 439 — 25 членів
Відділ 440 — 5 членів
Відділ 441 — 35 членів
Відділ 443 — 5 членів
Відділ 444 — 10 членів
Відділ 445 — 35 членів
Відділ 446 — 5 членів
Відділ 447 — 20 членів
Відділ 449 — 5 членів
Відділ 451 — 10 членів
Відділ 453 — 15 членів
Відділ 456 — 15 членів
Відділ 458 — 25 членів
Відділ 460 — 15 членів
Відділ 461 — 15 членів
Відділ 462 — 5 членів
Відділ 464 — 20 членів
Відділ 465 — 15 членів
Відділ 466 — 15 членів
Відділ 468 — 15 членів
Відділ 469 — 20 членів
Відділ 470 — 10 членів
Відділ 471 — 20 членів
Відділ 473 — 40 членів
Відділ 474 — 10 членів
Відділ 478 — 10 членів
Відділ 480 — 15 членів
Відділ 491 — 10 членів
Відділ 492 — 20 членів
Відділ 497 — 20 членів
Відділ 498 — 15 членів
Відділ 500 15 членів
Відділ 502 — 10 членів
Відділ 501 — 15 членів

Уже перші звіти з нової організаційної праці заповідають, що канадійські Відділи УНСоюзу, при дальшій наполегливості, мають усі вигляди на те, щоб своє зобов'язання виконати.

Г. Герман

ВАША ДИТИНА І УНСОЮЗ

Минає місяць червень а з ним і кінець шкільного року. Закінчення шкільного року відбувається урочисто, чи це буде „гай скул", чи останній рік публічної школи. А про колеґії то вже й не згадувати. Батьки пересиджують вечорі в гарячій авдиторії, слухають промов урядових промовців, і вкінці вони стають гордими свідками вручення диплому синові чи дочці.

Для укінченого студента це переломові хвилі, бо тут рішається його доля: його чекає або вища освіта, або він піде до праці заробляти на „хліб насущний". Бо не кожному судилось авансувати з гайскулу, до колеґії чи до університету, навіть коли він здібний до науки. Вища освіта вимагає величезних видатків.

Молода мати, з дитиною на руках, задивилася на сусідні діти, як вони, гарно одягнені, спішать до останньої сесії шкільного року. Вона задивилась на діти, але її думки зосереджені на своїй дитині, що на її руках. Вона в уяві задивилась у майбутнє, як її дитина простягатиме колись руку по диплом. І пробудуться вона до дійсности, коли їй насувається питання про гроші, коли прийде час посилати свою дитину до вищої школи.

Дитина росте швидко. Ще батьки не натішились дитиною, а воно вже почало ходити, слова вимовляти, вже й до школи вписали, а згодом гайскул скінчило, та й стало на роздоріжжі: вища освіта чи фабрична праця? Про цей момент треба батькам подумати, коли дитина ще в колисці, щоб не бути заскоченим обставинами, які ділають на недолю дитини.

Український Народний Союз мав на думці долю доростаючої української молоді, коли почав видавати вивінувальні (ендавмент) грамоти для дітей, бо ці грамоти дають дитині не тільки життєве забезпечення, але й забезпечення кращої долі.

УНСоюз видає шість різних родів забезпечення для дітей. Між цими родами вирізняються дві кляси вивінувального забезпечення, бо вони відповідають практичним вимогам молоді і дають їй засоби на продовження науки тоді, коли вона тих засобів найбільше потрібує.

Забезпечення з вкладками протягом 20 років (кляса Е-20) дає дитині тисячу, дві, або три тисячі долярів по 20 роках. Забезпечення в вкладками до 18 року життя (кляса Е-18) дає дитині подібні суми по осягненні 18 років життя. До цієї кляси приймається дітей тільки у віці не вище 10 років.

Укладати пляни для новонародженої дитини належить до приємности, але ще більшу приємність справляє виконування пляну. Коли батько вибере для дитини грамоту „ендавмент" з вкладками до 18 року життя, то з бігом кожного року він відчуває приємність в цім, що його пляни реалізуються. Коли дитина дістає готовий гріш на оплату дальших студій або на — подружжя. Тому треба укладати пляни завчасу і переводити їх в життя тоді, коли дитина ще в колисці.

Але скаже хтось, найкраще уложені пляни розвіваються в разі смерти батька, бо хто тоді платитиме вкладки за дитину? На таке непередбачене нещастя теж є рада. За доплатою невеликої вкладки до дитячої грамоти додається умову, що дитина буде звільнена зі вкладок до 21-го року життя в разі смерти батька. Таким способом УНСоюз бере на себе потрійне зобов'язання: виплатити посмертне батькові в разі смерти дитини, виплатити дитині повну суму забезпечення, коли грамота дозріє і звільнити дитину від вкладок в разі смерти батька. Чи можна ще вагатись, щоб дістати таке забезпечення?

УНС — СИНТЕЗА МАТЕРІЯЛЬНОГО Й ІДЕАЛЬНОГО

Коли в рр. 1949/50 почала напливати до З'єдинених Держав широка хвиля нових імігрантів, то вони стрічулися тут з фразою, що їм треба „включатися" в нове життя в ЗДА. Можна сміливо твердити, що першим ділом, яким новоприбулі заявляли свою згоду ставати здисциплінованими членами давньої американсько-української громади, було зголошування себе в члени УНСоюзу. Назагал, двісті тисяч українських емігрантів в Европі, що спинились там після другої світової війни з закінченням найприкрішого періоду репатріяційних митарств, небагато знали про українське життя в Америці. Але про Український Народний Союз і про „Свободу" не знали тільки ті громадсько-відсталі чи зовсім асуспільні елементи, які властиво через непорозуміння попали під категорію політичної еміграції. Маса знала про УНСоюз, але знала мало й недостатньо. Найсвідоміший елемент побільшив собою негайно ряди УНСоюзу. Але дуже багато тих, які за своїм національним і громадським обличчям повинні б бути його членами, залишились і досі залишаються поза його рядами, бо досі не збагнули тієї великої української істини, — яка просвічувала першим нашим піонерам у Новому Світі.

Боротися з тією несвідомістю та інерцією трудно, бо це сприяє прикметному — на жаль — людській вдачі гонові йти по лінії найлегшого опору, в даному випадку — вигідництва, яке черпає аргументи на своє виправдання з власної непоінформованости й свідомої неохочої агітації. Інерція наших людей полягає в тому, що вони завигідні, щоб зглибити синтезу економічної й громадсько-політичної установи, яку створили давні українські імігранти в ЗДА, покликавши до життя невідомий в Україні тип братсько-допомогових організацій. Тому нахил деяких наших новоприбулих зводити ті братсько-допомогові організації до термінології „асекураційних товариств" це щонайменше страшенна примітивізація, зокрема коли мова про Український Народний Союз. Бо — щоб орудувати найяскравішим і „першим з руки доказом", яке у світі „асекураційне видавництво" видає національно-політичний щоденник, який 60 років веде вперту й послідовну національно-культурну й національно-політичну боротьбу серед найнесприятливіших умовин? Яке „асекураційне товариство" займається видаванням цілої політичної бібліотеки в мові країни нового поселення, промощуючи нею шлях для пізнання елементарних відомостей про далекий рідний край, батьківщину батьків, та ступнево переходячи до щораз глибших і щораз фундаментальніших політично-інформаційних творів?! Яке „асекураційне товариство", найбільш з усіх інших існуючих в державному терені національних установ і організацій піддержує своїми фондами суто-політичну репрезентацію та своїм особовим керівним активом бере найдіяльнішу участь в діях тієї репрезентації, отже веде активну політичну роботу в користь поярмленої в Европі нації?!

Включатися в українсько-американське життя — це значить власне пізнати ті його окремішні особливості, які різнять його від життя в рідному краї, в Україні, чи на европейській еміграції та які нероздільно зв'язані з окремішніми особливостями цілої цієї американської країни. — Більшість новоприбулих не розуміли цього й багато їх ще досі не розуміють, що це просто „американський клімат", в якому можуть жити й розвиватись тільки ті громадські організації, які створять собі тривку господарську підбудову. На той американський клімат складаються велетенські простори, умовини заробітньої праці, система шкільництва й виховання молоді, фізична потреба відпочинку після праці, несамовите темпо життя, величезні можливості користання з цивілізаційних вигід країни і її джерел культури, — все воно разом плюс ще різні інші чинники складаються на те, що втримати вкупі будь-який гурт — страшно трудно. И тому найідеальніща програма, яка теоретично єднає людей, не всилі практично зорганізувати їх на постійне, як також й спонукати до політичної активности, бо власне під впливом тієї „атмосфери", тих прерізних чинників вищої натури, накидуваних американським тереном, — люди просто розлітаються. І тому ми є свідками незаперечного факту, як деякі з тих організацій, які постали тут упродовж останніх 6-ти років з найкращими програмами, найблагороднішими цілями й безумовно найчеснішими інтенціями основників, — вже стали фікціями, або невідхильно стають ними, не маючи тих економічних підстав, без яких тут трудно встоятись.

Тому було великою і незабутньою мудрістю піонерів українського народного життя в Америці, що вони у 90-ох рр. минулого сторіччя збагнули тайну, як творити таку тривку фортецю українського життя в Америці, щоб вона могла встоятись в усіх часах і в усіх умовинах та, пристосовуючи інші методи праці до змінених часів і обставин, успішно працювати завжди для цієї самої цілі: берегти матеріяльний інтерес членів і водночас помагати українській визвольній справі. Це власне те пов'язання матеріяльного з духовим, ідеальним, це власне та ідеальна синтеза економіки й політики, це власне той здоровий конструктивізм, який не обертається тільки в площині фраз, а спертий об діло. У цій синтезі економіки й політики, у цьому конструктивізмі всього характеру Українського Народного Союзу полягає його тривка і безцінна вартість — не тільки для його членів, не тільки для української громади в Америці, але для всієї української спільноти, для всієї української справи, для якої УНСоюз стільки вже поклав труду і далі жертвенно працює. І власне тому таким найпершим обов'язком усіх українців в ЗДА є включатися в ряди членів УНСоюзу маючи в заміну сторицею користі для себе і для укоханої рідної справи.

Про ці речі вже безумовно говорено на різний лад. — Але треба їх так довго пригадувати й повторяти, аж поки не буде в Америці ніодного свідомого українця, який не був би членом Українського Народного Союзу.

У. Н. С. ДБАЄ ПРО НАШУ МОЛОДЬ

Опіка та виховання молоді — це одне з головних завдань У. Н. Союзу. В тій цілі організується теж і спеціяльні курси українознавства на Союзівці. На світлині: спільна вечеря учасників минулорічних курсів. Курси відбуватимуться теж цього року впродовж місяця серпня. Зголошення на курси висилати до Головної Канцелярії У. Н. Союзу.

БАТЬКІВСЬКИЙ ОБОВ'ЯЗОК

Журяться українські батьки, як зберегти дітей і молодь при українстві. Як витолкувати дітям, народженим в часі европейської мандрівки або таки тут уже на американському континенті, що вони належать все таки до одного великого українського пня, що вони мають зобов'язання супроти народу, з якого вийшли так їхні батьки, як і вони самі? Як їх зв'язати з українською громадою до тієї міри, щоб вони почували себе в тій громаді самозрозуміло добре, від неї не сторонили, а навпаки: шукали контакту з нею і душевного відпочинку серед співзвучних собі людей та ідей?

І от тут, здається, батьки забувають про один дуже важливий чинник, що може мати рішаючий вплив на поставу їхніх дітей і може кольосально допомогти їм у вихованні дітей на свідомих членів української спільноти. Цей чинник є членство в УНСоюзі.

Завівся у нас звичай, і то так в давно поселених, як і у новоприбулих, що батьки, коли вже й стають членами братсько-запомогової організації, то тільки самі, без дітей. Про дітей тут чомусь забувається. Мовляв — мають час. Виростуть, то самі запишуться. А таке ставлення справи є від основ фальшиве.

Знаємо, що дітей треба виховувати не від другого чи третього року життя. Не від хвилі, коли записуємо дитину до школи, або коли вона починає „приходити до розуму". Дитину треба виховувати від першого дня її життя, від пелюшок. Є певні речі, з якими дитина має зростися, які мають бути для неї самозрозумілі і невіддільні від життя. До яких вона має привикнути ще заки може їх зрозуміти, проаналізувати. Одною з таких речей є саме приналежність її до української спільноти. Природна і самозрозуміла приналежність, від якої немає ані потреби, ані охоти відхилятися, бо тоді треба би відхилитися від того, що в житті найприємніше: споминів молодости, щасливого дитинства, яке так густо перетикане участю батьків і інших членів родини в українських імпрезах і маніфестаціях, датками на народні цілі, розповідями про життя в старім краю. І членства в УНСоюзі, до якого дитина привикла, від коли пам'ятає себе, маленькою ще.

Еміграція, яку дехто називає великою мандрівкою, грозить розгубленням. Великі простори, велика розсіяність наших людей. У людини, відірваної від рідного ґрунту, збільшується почуття непотрібности. Вона шукає оперття, шукає товариства, в якому повернуло б до неї почуття власного і національного питомого тягару. Коли розгублення грозить людям дорослим, то поскільки більше грозить воно безпомічним дітям. Обов'язком батьків є допомогти дитині. Дати їй міцні підстави на ціле життя. Дати їй почуття певности, сили, а це дати може тільки рідний гурт, міцна здорова організація, що вже не раз виправдала себе. Бо хоч у нас тепер організацій без числа, хоч одна вважає себе за важнішу від другої, то громадянству мала з них користь. Багато організацій повстає і зникає, наробить шуму і втихає, а Український Народний Союз уже від понад 60 років стоїть тут, наче стовп-дороговказ, об який розбиваються всі хвилі бурхливого життя.

Журяться українські батьки: як збудити у дитини почуття пошани до українського народу і гордости та вдоволення з приналежности до нього. Українців понад сорок мільйонів, а держави нема. Земля багата, а люди обідрані. Як те все пояснити? Тут можна зайти „з другого боку": українська еміграція відносно молода, а створила таку велику і міцну організацію, зібрала стільки-то майна, згуртувала стільки-то членів, видала такі-то книжки про Україну в англійській мові, видала стільки-то тисяч на корисні цілі. І от збуджується у дитини пошану до себе самої, до організації, членом якої вона є і до громади, що ту організацію створила і вдержує. І маємо завдання наше виконане, добре зерно посіяне, а на добрі плоди, на активізацію такої дитини в нашому громадському житті і на працю її в користь української справи довго чекати не доведеться.

Кому з нас, головно новоприбулих, роля і значення УНСоюзу неясні, хто уважає його за асекураційне товариство тільки, нехай завдасть собі труду запізнатися з історією УНСоюзу, нехай прочитає працю незабутнього д-ра Л. Мишуги в Пропам'ятній Книзі УНСоюзу, виданій з нагоди 50-літнього ювілею цієї організації, а тоді напевно змінить свою думку. Набере респекту до тої організації і її діячів і „скине шапку" перед тою великою роботою, яку УНСоюз для наших емігрантів пророблв і тоді вже без вагання і негайно зареєструє в ній своїх дітей без огляду на це, чи мають вони кілька днів, кілька місяців, кілька чи кільканадцять літ життя.

Діточа місячна вкладка до УНСоюзу є мінімальна. Вона аж ніяк поважно не обтяжить родинного буджету. Натомість користь з приналежности дитини до УНСоюзу є максимальна і то так особиста як і громадська.

Теперішня спеціяльна кампанія УНС за здобуття нових членів дає ще окрему нагоду і заохоту призадуматись над тими справами та зробити з них практичний висновок. Це батьківський обов'язок.

МД

З ЖИТТЯ УНСОЮЗУ

ПІДГОТОВА ДО СОЮЗОВОГО ДНЯ В ШІКАГО

Як попередніх, так і цього року наша шікаґовська союзова громада підготовляється інтенсивно до свого річного свята — Союзового Дня, який відбудеться 31 липня 1955 року в городі Св. О. Николая при Гіґтісворд. Ви дуже часто можете побачити членів уряду окружного комітету, чи членів уряду домів У.Н.Союзу або членів управ поодиноких відділів, які сидять і дискутують, як то все урядити, щоби Союзовий День відбувся якнайкраще. Вже сама підготова дає доказ і запоруку, що Союзовий День є одною з найповажніших імпрез нашого терену і він відбудеться величаво. Мені, як учасникові кількох таких уже відбутих Союзових Днів, пригадуються подібні імпрези в Рідному Краю, чи то Рідношкільні на площі Сокола Батька у Львові чи які інші, хоча змістом своїм може різні, однак ідеєю однакові.

На такі імпрези люди з'їжджалися з далеких сторін, щоби своєю присутністю звеличати це свято, доказати однозвучність в наміченому ділі та побачитися зі своїми знайомими, яких часом і довгий час не бачили. Так і ми, українці-мешканці Шікаґа, зійдемося в дні 31 липня на город Св. О. Миколая, щоби спільно поговорити з приятелями, забавитись, а, найважніше, доказати своєю присутністю, що УНСоюз — це не тільки асекураційне товариство, але це об'єднання українців-патріотів, які знають, чиї вони сини і які вони мають обов'язки супроти прибраної батьківщини — Америки та свойого рідного краю — України. Програма свята велика та різноманітна. Вже сьогодні голоситься багато дівчат, членкинь УНСоюзу, як кандидатки на королеву Союзового Дня. Проситься тих членкинь, які хотіли б ще взяти участь в конкурсі, голоситися якнайскорше до Ділового Комітету в домівці УНСоюзу при Вестерн евеню, щовечора. Просимо всі Організації нашого терену здержатися в тому дні від всяких імпрез.

Іван Михальцевич
прес. реф.

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ УНС. У ФІНІКСІ, Ар.

488-ий Відділ УНС ім. ген. Т. Чупринки у Фініксі, Арізона розвивається щораз краще і бере все активнішу участь у праці місцевої громади.

Дня 9-го січня ц. р. провід Відділу зорганізував різдвяний вечір, присвячений визвольній боротьбі України. У вечорі взяло участь понад 120 осіб з української громади у Фініксі. В програму вечора входила промова голови Українського Народного Дому п. Андрія Вдовиченка про визвольну боротьбу українського народу на протязі його минулої і недавньої історії, інсценізація свят-вечору в Україні, хорові виступи, деклямації і народні танки. Займався організацією вечора, в якому взяли участь теж і представники місцевої американської преси, голова 488-го Відділу УНСоюзу Петро Лаотович.

На протязі дальших місяців Відділ разом з управою Українського Народного Дому влаштував Жалобну Академію в честь сл. п. ген. Тараса Чупринки, що її попереджено Панахидою в церкві, Шевченківське Свято, запусну забаву, виступ під час Міжнародного Фестивалю Арізони, великоднє свячене та українську великодню виставку при місцевій публічній бібліотеці.

Про імпрези і виступи української громади у Фініксі появилися дуже прихильні відзиви і в місцевій американській пресі.

Тепер Управа Відділу веде кампанію за здобуттям нових членів для Відділу, вважаючи цю справу своїм найважливішим завданням.

Один з членів.

ПОШТА УНСОЮЗУ

На прохання запитуючих, пропускаємо їхні початкові букви і місцевість.

Курси Українознавства на Союзівці відбудуться від 2-го до 30-го серпня. Зголошуватись можуть члени або нечлени УНСоюзу у віці від 16 до 21 років. Оплата за курси, приміщення і харчі виносить разом $120. Зголошення ще приймається. В справі Курсів треба писати до: Ukrainian Cultural Courses, UNA Estate, Kerhonkson N. Y.

Члени Молодечого Департаменту кляса I можуть перейти до тепартаменту дорослих, якщо їм минуло 15 років і 6 місяців. Якщо вони рейти до департаменту дорос-дорослих до кінця червня, то дістануть зворот приблизно половину вплачених вкладок. Цей зворот буде у формі кредиту на оплату вкладок на грамоту в клясі дорослих. Від 1-го липня цей кредит виноситиме тільки одного доляра за кожний повний рік вплачених вкладок на Клясу I.

На кошти похорону член може записати не більше як $250, бо так постановляє статут. Це не значить, що головна канцелярія наказує членам, кому записати посмертне. Постанови в статуті були прийняті тільки тому, бо їх вимагають державні асекураційні закони. Якщо спадкоємці споріднені з членом і живуть не задалеко, щоб заопікуватися покійним, то такому членові нема потреби призначувати будь-яку суму на кошти похорону. Тільки у випадку, коли спадкоємцем є неспоріднена особа, то тоді конечно записати $250 на кошта похорону.

Зворот готівки чи позика? Членові бракує грошей і тому продає грамоту. Таких випадків немало, бо це легкий спосіб дістати до рук готівку. Лихо в тому, що це коштовний спосіб, бо такий член вплачував вкладки роками, щоб мати забезпечення, а тоді нараз за низьку ціну відрікається забезпечення. Відділовий секретар повинен вернути увагу такому членові, що вибравши готівку за грамоту, він поносить подвійну втрату. Поперше, він тратить велику частину вкладок, які він вплачував. Подруге, він тратить забезпечення, бо в разі його смерти його родина не дістане нічого, а в разі його каліцтва він не дістане допомоги. Такий член зробить краще для себе і для рідні, якщо він позичить цю суму, яку він дістав би за грамоту. Якщо він її позичить і не перестане вплачувати вкладки, то задержить своє забезпечення, а позику буде сплачувати, коли йому вигідно.

Грамота в Клясі "W", з вкладками на ціле життя, має теж свої добрі прикмети. Не подобається вона тільки молодим людям і таким, які думають довго жити. Але для організації ця грамота представляє більший риск, ніж забезпечення з вкладками впродовж 20 років. В разі смерти члена організація мусить виплатити спадкоємцям однакову суму. Одначе, даний член вплатив за життя більшу суму внесками на 20-річну грамоту, як на грамоту в клясі "W". Бо грамота в клясі "W", з вкладками на ціле життя, є найдешевшою з усіх кляс. Крім цього, вона дає членові усі користі, що дають членам інші роди забезпечення. Член може дістати зворот готівки або виплачене забезпечення, очевидно, в меншій сумі, відповідно до низьких вкладок.

Г. Герман

ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРІВ 307 ВІДДІЛУ УНС У БОСТОНІ

В неділю, 5-го червня ц. р., відбулося в Бостоні урочисте посвячення американського й українського прапорів 307-го Відділу УНС. В урочистості взяв участь гол. предсідник УНС Дмитро Галичин.

Посвячення було попереджене Молебнем в українській католицькій церкві в Джамейка Плен, після якого відбулася процесія до великої парафіяльної залі. Акту посвячення довершив Всч. о. Григорій Г. Том, в сослуженні Всч. о. О. Шараневича, пароха української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Сейлем, Масс.

Після посвячення і відспівання американського й українського національних гимнів (співав церковний хор під диригентурою Олени Сидоряк-Гейр), привітав гостей предсідник 307-го Відділу Теодор Юськів. Представляла промовців — після короткого слова про символіку прапорів — панна Анна Чопик, головна радна УНС. Перший виступив з промовою головний предсідник УНС Дмитро Галичин. У своїй промові згадав він, що на американській землі піднято перший раз український синьо-жовтий прапор на перших союзових зборах 22-го лютого 1894-го року. З того часу Український Народний Союз держав завжди високо цей український прапор і не схиляв його ніколи. Ділами, а не словами, працею, а не бездіяльністю, зможемо держати цей прапор високо і на будуче. Промовцеві піднесено після промови китицю квітів і передавала їх Романна Франківська, в гарному національнобу одязі.

З черги виступили із промовами головний радний УНС Микола Давискиба (українською мовою) і п. Кокольський (англійською мовою). Вони підкреслили великий вклад праці УНСоюзу в українську визвольну справу і візвали присутніх взяти участь в цій праці, стаючи членами УНСоюзу.

Після деклямацій, присвячених Союзові, що їх виголосили діти з місцевої парафіяльної школи, Романна Франківська і Микола Баран, п. Ілля Чопик подякував усім гостям за участь. Програму, яка була завершенням бенкету, закінчено відспіванням пісні „Боже, вислухай благання".

До організаційного комітету урочистости посвячення, належали Теодор Юськів, як голова, Д. Голонзка, як заступник голови, Микола Гапій, як касир, Ілля Чопик, секретар 307 Відділу і головна радна УНС Анна Чопик. Хоружними були пп. Василь Ворона і Зіньків.

Між гістьми були українці з Повтокет і Вунсокет, Род Айленд, з Сейлем, Масс., Менчестеру, Ню Гемшир, як теж члени СУМА.

Анна Чопик, гол. радна

СКІЛЬКИ РОКІВ ВИ БАЖАЛИ Б ЩЕ ЖИТИ? ЧИ ВСПІЄТЕ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ВАШИМ ДІТЯМ ОСВІТУ ТА ЗВАННЯ? КОЛИ ЗАБЕЗПЕЧИТЕ СЕБЕ НА ВИПАДОК СМЕРТИ, А ВАШИХ ДІТЕЙ НА СПЕЦІЯЛЬНІ ВИВІНУВАЛЬНІ КЛЯСИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ, МОЖЕТЕ БУТИ ПЕВНІ ЗА КРАЩУ МАЙБУТНІСТЬ.

† Д-р Лука Мишуга

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

ІЗ СПОГАДІВ, писаних 1936 року

(3)

І здається, що ніхто краще від нашого селянина, прибулого тоді до Америки, не відчув правдивости слів Валдо Френка, який писав, що Америка — це край без радости, і що це ніде так не впадає в очі, як у Ню Йорку.[5]

І здається нам, що й наш селянин відчував, висідаючи з корабля в Ню Йорку, те, що відчув молоденький італійський імігрант (пізніший іміґраційний комісар), коли від його батька домагалися виказатись певною сумою грошей: „Що це за світ, де людей судять по тім, скільки вони мають грошей?"[6]

АМЕРИКА НА ПЕРЕЛОМІ

В часі, коли до З'єдинених Держав почали напливати масово українські емігранти, наступали в американському житті величезні зміни. Америка почала осідати. Навіть індіян вже спацифіковано й приковано до осідку. І минав той, так характеристичний в історії розбудови Америки, час, оспіваний в поезії, описаний у незчисленних повістях, а тепер ще передаваний інколи на екрані, коли то популярним був клич „Go West young man, go West" (іди на Захід, молодий чоловіче, йди на Захід), коли було ще багато вільної землі й коли було ще для кожного широке поле для розмаху й ініціятиви. „Covered wagon" (критий віз), а з ним і мандрівка на „вести", почали переходити в історію.

Край з відчиненими дверима (open country), що давав кожному змогу забагатіти, ставав спомином минулого. Почала завмирати й славна американська приказка про Америку, як край нагоди — „land of opportunity". Думка, що кожний може стати мільйонером, стала вже — байкою. І байкою почало видаватись те, що кожний робітник може стати працедавцем. Іншими словами: стабілізувався новий лад.

Були це часи, коли вже почали загоюватися рани між Півднем і Північчю, що так роз'ятрилися були під час Громадянської Війни. Тоді вже і хліборобський Південь почав упромисловлюватись на зразок Півночі, а ціла Америка почала набирати характеру промислової країни. З цим характером відчувалися в цьому житті краю і нові господарські засади: кожний — тільки за себе; успіх — за всяку ціну. Згідно з характеристикою Вилсона, цю епоху знаменує „перетворення людей на машини". До цього він додає ще гін до спеціялізації й поспіху, як чинників, що цілковито перетворили „колись такий простий собі світ."

Річ природня, що разом з цим почав змінюватися й американський характер. Це ж нервовість стала національною хворобою.

Давня хліборобська і сільська Америка почала уступати місце новій: міській і промисловій. Почали, як гриби по дощі, виростати міста. Почала розростатися комунікаційна сітка: від океану до океану.

А до того всього треба було величезної маси робітників, і то ттаких, що згідні були б працювати за будь-яку ціну. Таких нових невільників потребував новий промисл. Це був промисл, що дбав тільки за себе. Такими невільниками мусіли ставати також і українці, що масово в тому часі напливали.

Зазначимо, що початок цього нового періоду американського життя зустрівся з гострою критикою. Дехто вважає його за найгірший час, який Америка будь-коли переживала. Називають його часом, який не знав ніяких поривів патріотизму, що знаменував давні епохи американської історії, а знав тільки грубий і бездушний матеріялізм, опертий на філософії: успіх — за всяку ціну.[7]

Вен Лун вважає цю епоху за епоху занепаду американської цивілізації. Він каже, що батьки краю, давні колоністи, в часі від Революції до Громадянської війни — за яких 90 років — довели край до порядку. Не створили вони, щоправда, в тоому часі літератури і не видали нічого особливого на полі мистецтва, але почали творити специфічну американську культуру, почали жити і думати по-американськи, спираючи свою життєву філософію на пошані до свободи і рівности. Почали змагати також до того, щоб дати звичайній людині нагоду влаштувати своє життя краще, ніж це бло досі і денебудь можливе. І робили це все в ім'я Америки, відчуваючи, що Америка повинна вести перед у світі, в людяності і в змаганні допомогти цілому світові стати вільними.

Та саме в часі, як почали приїжджати до Америки українські емігранти, ота американська цивілізація почала, на думку Луна, заломлюватися. Він каже, що американські полководці Громадянської Війни були жахливими різниками (terrible butchers), які винищили всю благородну, ідейну американську молодь, бо вона погинула під час тої війни на полях боїв або від недуг. А її місце зайняло потім те бездушне молоде покоління, що викручувалося від війни.[8]

Оте заховане покоління успадкувало величезні природні багатства й широкі простори землі, на яких треба було б йому працювати, згідно з традицією. Та, на жаль, ті, що розуміли цей традиційний „клич землі" і що були б відчули своїх батьків, згинули під Гетисбурґом чи деінде. По них прийшли ті, що втратили правдивий зв'язок із землею, що не відчували „touch of the soil", що не вміли і не хотіли цієї землі використовувати, але хотіли з неї тільки тягнути великі зиски. Ось для цієї цілі, пише Ван Лун, і почали вони масово спроваджувати з Европи дешевих рабів-робітників.

Ту епоху атакували також гостро Рузвелт, Браєн та Вилсон, і то головно за те, що вона душила економічно „звичайну людину" і за те, що „великий бизнес" і „політичні боси" були її представниками.[9] А було проти чого підносити голос, коли, наприклад, група з 6 капіталістів (C. T. Yerkes, F. F. Ryan, W. L. Elkins, P. A. Widener, W. C. Whitney, Thomas Dolan) мала в своєму посіданні всі трамваї Ню Йорку, Филаделфії, Пітсбурґу, Шікаґо і понад сотки інших міст по різних стейтах, а також контролювала газ і електрику в 80 місцевостях. А сферу інших інтересів поділили між себе Вандербілди, Морґани, Рокфелери й інші фінансові можновладці. Зачалася величезна концентрація капіталів у руках кількох промислових і фінансових груп. А що інтереси тих людей заважували на політиці, то не диво, що ця політика не могла бути чистою і загал почав цілковито відвертатися від неї., як від справи низької і нечесної. Хоч, щоправда, той загал і так ніколи не виявляв великої охоти до політики. Він приймав демократію так, як приймає електрику, телефон і т. п. Хтось має за нього думати про ті речі і їх постачати.[10]

[5] „America is a joyless land, and nowhere is this so crying — clear as in the places of New York — Broadway, the "movies." Coney Island — where joy is sought." (THE NEW YORK WORLD. Arranged by Harold Bruce and Guy Montgomery. New York, 1927).

[6] "What sort of world was this, where people were judged by the amount of money they had?" (IN THE SHADOW OF LIBERTY, by Edward Corsi).

[7] It Produced a philosophy with a healthy enough bacis principle: the necessity and desirability of the survival of the strongest and the best; but when the doctrine appeared in practice, it was bare, unrelieved selffishness-fierce, cruel, anti-social." (LOUIS ADAMIC: Dynamite, New York, 1931, p. 22).

[8] "The slackers, the young blood who had waited until they were sent for, the "indispensable" young legal and commercial luminaries who had bought some one else to do their dying for them while they remained safely at home." (AMERICA, by Hendrik Van Loon, 1927, pp. 419-20).

[9] Theodore Roosevelt, Bryan and Wilson represented each within his party: "a mood, in which the common man regarded himself as oppressed, as in danger of becoming stratified economically, a mood of revolt against organized wealth, of resentment against the union of "big business' and the boss system in politics." (OUR TIMES. — THE TURN OF THE CENTURY (1900-1904), by Mark Sullivan, p. 102).

[10] "The average American in the 1880's accepter democracy as he accepted the telephone, sanitary plumbing and the electric light, expecting someone to furnish him with as much of them as he needed, or could afford, and keep them in good running order." (A HISTORY OF AMERICAN LIFE, by Arthur Meier Schlesinger, Volume X, p. 387).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ 1955 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

НОВІ ВІДДІЛИ:

Зорганізовано нові Відділи УНСоюзу, означені ось такими черговими числами з осідками в ось таких місцевинах, стейтах і провінціях: **ч. 174 у Нілсвилл. Виск., та 503 у Ню Вестминстер, Бріт. Колюмб., Канада.**

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 6. Топільницький Петро.
В. 15. Антонович Омелян.
В. 23. Сук Осип.
В. 42. Грица Олекса.
В. 75. Карпюк Ксеня.
В. 90. Палько Карло, Чепа Іван, Степан.
В. 91. Коровець Параскева.
В. 93. д-р Слободянюк Віра.
В. 94. Бабій Михайло.
В. 109. Мороз Генрик.
В. 130. Марсон Надія.
В. 137. Кріль Василь.
В. 173. Стецько Петро, Анастасія.
В. 174. Андерсон Віктор И., Ганущак Антонія, Ленчук Дмитро, Анна; Марак Іван, Марія; Оліщкевич Юрій, Остапюк Володимир, Євфрозина.
В. 194. Боба Ольга Е., Галицький Михайло, Герта; Толочний Наталія, Федина Михайло, Худик Іван, Ксеня.
В. 204. Грендус Мирослава, Ільницький Іван, Олена; Кармоді Матвій И., Синицин Михайло, Євгенія; Трипалюк Емілія, Турик Анна, Яворська Анна.
В. 217. Кубарич Петро, Чайчук Марія А.
В. 221. Воднарчук Василь, Фітель Марія.
В. 222. Коцницька Ірина.
В. 230. д-р Тимків Степан, Тамара.
В. 233. Шуя Степан, Катерина.
В. 240. Борщ Стефанія.
В. 241. Камфоник Антін.
В. 245. Дижулик Анна.
В. 259. Троць Михайло, Фоця Михайло.
В. 266. Корункевич Петро, Митулинський Петро.
В. 271. Горобець Іван, Сулима Иосип, Лев.
В. 287. Горішний Микола, Романюк Павло.
В. 292. Кінащук Микола.
В. 293. д-р Мацюрак Андрій, Володимира.
В. 295. Галамай Софія И., Микитин Анастасія.
В. 299. Сейберт Марія, Сидорович Катерина.
В. 327. Бабій Едвард.
В. 330. Павловська Бернис.
В. 332. Оват Юрій И., Анна В.
В. 361. Вукоємська Ірина А.
В. 371. Дрон Микола, Прокопик Анна.
В. 379. Дон Петро М.
В. 391. Клинчик Федір, Крепякевич Рой, Една.
В. 395. Коць Іванна.
В. 397. Лукіянович Філарет.
В. 399. Косалевич Юрій, Анна; Куріца Марія.
В. 418. Мельник Іванна.
В. 423. Мізь Любомир, Гельга; Яременко Микола, Люїза.
В. 430. Миковська Вікторія.
В. 432. Мицик Марта.
В. 441. Дигун Федір.
В. 445. Волинець Богдан, Гопак Іван, Шиповський Степан.
В. 464. Гонта Іван, Неоніля.
В. 473. Вілик Михайло, Протасик Василь.
В. 478. Соколовський Іван.
В. 480. Богут Марія, Яніщевська Емілія.
В. 487. Гамота Богдан.
В. 497. Прокоп Іван, Стефаник Юрій, Хома Іван.
В. 498. Дипчій Петро, Параскева; Курляк Юлія, Солтис Степан.
В. 503. Воднарчук Едвард І., Іван; Даниліу Андрій, Ковальчук Лев, Назар Володимир, Ткачук Михайло В.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 14. Боровик Володимир, Шевкун Микола.*
В. 15. Шаповал Софія.
В. 27. Безанюк Володимир.
В. 29. Салюк Микола мол.*
В. 40. Маєрська Анна, Тех Теодора.
В. 84. Медвідь Анна.
В. 94. Вутитер Семен, Гінець Олена М., Заяць Павлина, Івасюк Володимир, Крайдуб Петро,* Лазуренко Сергій, Гегкун Іван,* Майстрик Андрій, Софія; Ротко Іван, Совірка Михайло, Марія, Софія; Співак Микола, Катерина; Стопчій Іван,* Стела; Федорак Богдан,* Дмитро; Флюнт Богдан, Ірина.
В. 102. Шах Микола.
В. 112. Василь Анна.
В. 127. Гаврилюк Федір, Анастасія.
В. 147. Худий Іван.
В. 161. Федушка Василь.*
В. 175. Тарас Михайло.*
В. 182. Герик Иосип.*
В. 184. Коваль Анна, Пеленська Софія, Сливка Григорій, Ольга.
В. 185. Романишин Іван.*
В. 196. Костюк Дмитро.
В. 204. Кушнір Катерина.
В. 219. Кравець Антін,* Ландяк Анна.
В. 221. Паук Григорій, Катерина; Шур Денис.*
В. 239. Ямир Іван Д., Яцишик Иосип, Маргарита; Яцун Антін, Марія.
В. 252. Д-р Цимбалістий Ігор.
В. 287. Бурковська Параскева, Цьолко Юрій, Іванна.
В. 356. Воробець Іван, Стефанія.
В. 361. Волосянський Мирослав.
В. 364. Личко Доротея О.
В. 370. Дрозд Михайло, Креховецький Корнило, Лодинський Омелян, Іванна.
В. 371. Васюк Федір.*
В. 420. Ошаник Степан,* Цецилія.
В. 423. Заяць Михайло, Ольга.
В. 429. Мистишин Михайло,* Степан,* Долорес Е.
В. 430. Вереза Лідія.
В. 439. Барицький Роман, Євгенія Х.
В. 457. Варварів Костянтин, Дідченко Дмитро, Слуцький Віталій.*
В. 473. Протасик Василь.*
В. 479. Гречка Ярослав, Марія.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 12. Береза Тетяна.
В. 42. Люзняк Олена.
В. 106. Самбірський Степан.
В. 155. Рилик Иосип, Єва.
В. 240. Кизима Богдан,* Степан, Маріянна; Мішкевич Степан, Стефанія.
В. 257. Сенюта Іван.*
В. 276. Стефківський Микола, Катерина; Федорович Стефанія.
В. 371. Шпирка Володимир, Євгенія.
В. 387. Вусель Прокіп, Кулинич Марія, Пятничка Павлина, Сан Джіякомо Ненсі.
В. 406. Польовий Петро.
В. 423. д-р Оренчук Володимир, Ярослава.
В. 470. Дмитраш Володимир,* Стефанія.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

В. 204. Яворський Павло.*
В. 220. Вербовецький Степан, Анна.
В. 221. Ярош Федір, Розалія.
В. 364. Шумейда Михайло 2.*

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ ЗІ СТАРОГО РОДУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДО НОВОГО:

В. 139. Ярмола Анна.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Ванцьо Данило.*
В. 9. Вачинська Юлія.
В. 20. Іванюш Софія, Кушнір Дарія, Мельник Василь,* Савицький Теофіль.
В. 40. Гамілтон Надія.
В. 69. Петрик Андрій, Анна.
В. 74. Столиця Олена.
В. 81. Будагазі Марія.
В. 85. Лотоцький Іван,* Панько Гаріста, Ріцці Михайло,* Олена; Чипіт Франко Ц.
В. 94. Бук Володимир, Гульчевський Дмитро, Анна; Квятковський Денис, Склепович Юрій Н.* Федишин Іван, Софія; Хміль Василь, Целюх Володимира.
В. 96. Дуркач Микола, Марія.
В. 99. Томащик Иосип Г.*
В. 106. Бойко Михайло, Катерина; Кабанів Сергій, Марія.
В. 114. Нагірний Володимир.
В. 116. Хабурський Богдан О.
В. 141. Гутич Еля.
В. 153. Довгополий Захар, Софія Е.; Осташ Дмитро.
В. 162. Маґас Катерина.
В. 168. Вілинська Олена.
В. 204. Самбой Іванна, Лілея; Сидорак Володимир,* Иосип.*
В. 206. Литвинець Михайло.
В. 220. Гуладик Антін.*
В. 222. Гринь Кассіян Є.
В. 239. Ковальський Василь, Рінило Єва.
В. 240. Винницький Зенон Р.
В. 257. Брікер Осип.
В. 266. Солтис Іванна.
В. 282. Фелічко Андрій.*
В. 316. Блідий Євстахій,* Марія.
В. 320. Гавриленко Григорій, Марія; Гринчишин Михайло.
В. 337. Лоренц Дмитро, Анна.
В. 361. Новосельський Іларій, Марія; Яросевич Анатоль.
В. 365. Бойчак Михайло,* Горват Текля, Гудак Верна В.
В. 379. Герич Іван, Анна.
В. 423. Вренич Степан, Валентина; Заяць Михайло 2, Ольга 2; Крикливець Иосип,* Кузьмяк Андрій, Марія.
В. 426. Височанська Марія А.
В. 427. Врацюк Василь.*
В. 430. Фіцяк Дмитро, Анна.
В. 457. Слуцький Василь.
В. 471. Суржиця Петро,* Анна.
В. 498. Пороговський Олекса.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Воробець Ольга.
В. 15. Шаповал Софія.
В. 86. Польовий Петро.
В. 102. Климко Любомир, Ольга.
В. 104. Мисак Степан, Анна.
В. 252. Самбірський Степан.
В. 253. д-р Оренчук Володимир, Ярослава.
В. 266. Грицак Роман, Катерина; Мельничук Володимир, Вронислава.
В. 371. Петрів Іван, Анна.
В. 379. Куцан Богдан, Стерчо Ірина, Урбан Михайло,* Федір, Ванда.
В. 431. Мартинюк Ярослав.*
В. 472. Мішкевич Степан, Стефанія.
В. 474. Ференц Степан.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ СТАРОГО РОДУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДО НОВОГО:

В. 139. Ярмола Анна.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 29. Салюк Микола мол.*
В. 30. Касперович Ірина.
В. 64. Семенюк Зиновій, Домініка.
В. 72. Андрако Михайло В.*
В. 84. Медвідь Анна.
В. 206. Чагарин Анна.
В. 112. Василь Анна.
В. 124. Венгляш Катерина.
В. 147. Гарб Михайло.*
В. 155. Прус Федір.*
В. 158. Лотоцький Михайло.*
В. 164. Каланик Іван.*
В. 175. Тарас Михайло.*
В. 185. Романишин Іван.*
В. 219. Вілий Петро.*
В. 221. Дзюбинський Роман, Паук Григорій, Катерина.
В. 240. Воровець Катерина.
В. 241. Камфоник Антін.*
В. 257. Венько Дмитро.
В. 274. Патрик Федір.*
В. 287. Цап Василь,* Олена А.
В. 288. Тульба Іван.*
В. 292. Стрільбицький Олександер Р.
В. 333. Сталеґа Карло.*
В. 351. Гаталяк Михайло.*
В. 361. Федичинський Василь, Євгенія.
В. 364. Шумейда Михайло.
В. 420. Ошаник Степан,* Цецилія.
В. 427. Вураковський Михайло.*
В. 432. Подільчук Михайло 2, Павлина 2.
В. 436. Дідух Володимир,* Емілія.
В. 458. Бус Стефанія.
В. 469. Федун Павло.*
В. 473. Протасик Василь.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 277. Гвіздь Костянтин.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 83. Палько Віра, Ольга, Стефанія.
В. 93. Сомик Степан,* Тітик Федір.*
В. 130. Врида Катерина.
В. 238. Прухницький Андрій.*
В. 292. Сеньків Василь, Катерина.
В. 339. Вішко Агафія.
В. 361. Василик Іван,* Петрик Марія.
В. 366. Яворський Іван.*
В. 371. Вайкевич Петро И.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 22. Кузьма Марія.
В. 39. Кіндзерська Марія.
В. 85. Валчонська Марія.
В. 91. Вагній Василь, Даркоч Юлія, Егідй Юлія, Маланчук Іван,* Маслій Андрій,* Супінка Анна.
В. 94. Демчина Богдан.
В. 125. Костирка Марія.
В. 167. Филипська Стела І.
В. 175. Вратусь Иосип.*
В. 182. Труш Катерина.
В. 221. Лесняк Іван.
В. 246. Семчук Іванна.
В. 274. Кіштан Дмитро.*
В. 281. Гриник Михайло.
В. 334. Пукач Олена, Семеник Франко Т.*
В. 342. Зазворський Дмитро.
В. 361. Василиків Іван, Вишньовська Анна, Івах Розалія, Накупинська Павлина, Савка Иосип.

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 1. Квасньовська Теодосія.
В. 5. Срібняк Марія.
В. 8. Романич Иосип, Смаркутський Микола.*
В. 13. Максимик Михайло.
В. 33. Іванишин Софія.
В. 36. Кек Марія.
В. 38. Гонца Антонина.
В. 76. Матвіїшин Лука.
В. 87. Стець Андрій.
В. 91. Павліч Марія.
В. 103. Юськин Степан.
В. 106. Джіякоміно Анна.
В. 125. Оленяк Текля.
В. 133. Владика Дмитро.
В. 151. Паляниця Осипа.
В. 155. Шпак Иосип.
В. 158. Кузьма Роман.
В. 162. Поточняк Микола.
В. 163. Панамаренко Павлина.
В. 165. Смртка Олена.
В. 175. Вратусь Василь.
В. 176. Бабяк Петро, Ганковський Петро.*
В. 204. Веднарчик Костянтин, Дунець Іван.
В. 218. Вілан Василь.
В. 229. Думин Федір.
В. 239. Захарко Анна, Ільницький Олександер.
В. 267. Малик Франко.*
В. 274. Лопушанська Марія.
В. 342. Сопко Микола.
В. 361. Лесик Онуфрій.
В. 369. Пероганич Петро.
В. 375. Литвин Іван.
В. 379. Ільків Дмитро, Ковальчук Петро.
В. 403. Іванкевич Юрій.
В. 405. Турок Михайло.
В. 441. Галабицький Федір.*
В. 481. Качмар Петро.*
В. 483. Слободян Михайло.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком травня 1955 р. було в УНСоюзі повнолітних членів	49,454
В місяці травні 1955 р. прийнято нових	117
В місяці травні 1955 р. прийнято наново	95
В місяці травні 1955 р. прийнято з переступ. листами	25
В місяці травні 1955 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	7
В місяці травні 1955 р. прийнято зі старого роду обезп.	1
Разом	49,699
В місяці травні 1955 року суспендовано	81
В місяці травні 1955 р. відійшли з переступ. листами	25
В місяці травні 1955 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	6
В місяці травні 1955 р. відійшли до нового роду обезп.	1
В місяці травні 1955 р. відійшли зо зворотом у готівці	44
В місяці травні 1955 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці травні 1955 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	14
В місяці травні 1955 р. відійшли на виплачене обезпеч.	26
В місяці травні 1955 померли	43
Разом	241
З кінцем місяця травня 1955 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	49,458

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі 1 на $ 250	4
В клясі 1 на $ 500	56
В клясі 1 на $ 750	9
В клясі 1 на $1000	122
В клясі 1 на $1500	5
В клясі 1 на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2- 500 на $ 500	404
В клясі 2-1000 на $1000	266
В клясі 2-1500 на $1500	4
В клясі 2-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 3- 500 на $ 500	6,152
В клясі 3-1000 на $1000	4,759
В клясі 3-1500 на $1500	66
В клясі 3-2000 на $2000	55
В клясі 3-2500 на $2500	7
В клясі 3-3000 на $3000	6
В клясі 3-3500 на $3500	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	4,612
В клясі 4-1000 на $1000	2,374
В клясі 4-1500 на $1500	55
В клясі 4-2000 на $2000	42
В клясі 4-2500 на $2500	4
В клясі 4-3000 на $3000	9
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів

В клясі 5- 100 на $ 100	2
В клясі 5- 250 на $ 250	122
В клясі 5- 500 на $ 500	2,849
В клясі 5- 750 на $ 750	399
В клясі 5-1000 на $1000	6,241
В клясі 5-1500 на $1500	154
В клясі 5-2000 на $2000	41

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 6- 250 на $ 250	2
В клясі 6- 500 на $ 500	4,804
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	3,282
В клясі 6-1500 на $1500	41
В клясі 6-2000 на $2000	22
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	3
В клясі 6-різні суми	51

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 21- 500 на $ 500	2,253
В клясі 21-1000 на $1000	839
В клясі 21-1500 на $1500	17
В клясі 21-2000 на $2000	11
В клясі 21-2500 на $2500	4
В клясі 21-3000 на $3000	4
В клясі 21-3500 на $3500	3
В клясі 21-4000 на $4000	1
В клясі 21-4500 на $4500	1
В клясі 21-5000 на $5000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 22- 500 на $ 500	2,572
В клясі 22-1000 на $1000	2,133
В клясі 22-1500 на $1500	35
В клясі 22-2000 на $2000	50
В клясі 22-2500 на $2500	9
В клясі 22-3000 на $3000	10
В клясі 22-3500 на $3500	5
В клясі 22-4000 на $4000	1
В клясі 22-4500 на $4500	1
В клясі 22-5000 на $5000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя

В клясі 23- 500 на $ 500	159
В клясі 23-1000 на $1000	84
В клясі 23-1500 на $1500	4
В клясі 23-2000 на $2000	10
В клясі 23-2500 на $2500	2
В клясі 23-3000 на $3000	5

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років

В клясі 24- 500 на $ 500	2,331
В клясі 24-1000 на $1000	1,453
В клясі 24-1500 на $1500	23
В клясі 24-2000 на $2000	39
В клясі 24-2500 на $2500	7
В клясі 24-3000 на $3000	7
В клясі 24-3500 на $3500	5
В клясі 24-4000 на $4000	1
В клясі 24-5000 на $5000	3

Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя

В клясі 25- 500 на $ 500	175
В клясі 25-1000 на $1000	139
В клясі 25-1500 на $1500	4
В клясі 25-2000 на $2000	11
В клясі 25-2500 на $2500	2
В клясі 25-3000 на $3000	2
В клясі 25-3500 на $3500	7
В клясі 25-5000 на $5000	2
Разом	49,158

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 20. Гулявська Марія А., Мадай Едвин И. мол., Сук Орест.
В. 23. Карпюк Тома А., Сук Леся Л.
В. 33. Подлеська Ліна М.
В. 38. Тарбі Черил Е.
В. 51. Бобик Робин А.
В. 57. Семенович Лідія М.
В. 59. Яцишин Патриція Е.
В. 71. Александер Розалія А.
В. 85. Шляхтянчин Драйлина.
В. 91. Вончак Іван О.
В. 115. Печенюк Віталій.
В. 127. Кілко Зоріяна Л.
В. 130. Королишин Петро, Марсон Марія А.
В. 155. Детер Лідія М., Чабан Лаврентій И.
В. 161. Тиро Каролина А., Терентій Л.
В. 163. Яцків Осип.
В. 173. Пустольський Євген, Стецько Марія К.
В. 174. Ганущак Любомир, Остап, Ярослав; Ленчук Мирослава, Тарас; Остапюк Марія О., Ярослав.
В. 175. Вратусь Варвара А.
В. 178. Вурин Варвара Л., Оліщак Михайло І.
В. 194. Воба Роксоляна М., Галицький Віра, Микола, Софія; Худик Марія, Степан.
В. 202. Адамчук Ірина К.
В. 204. Вродин Григорій Ц., Ільницький Адам, Кармоді Маргарита М., Матвій Я.; Синицин Вячеслав.
В. 213. Жук Кеннет І.
В. 217. Давіс Роберт, Крижалка Даяна Л.
В. 220. Вербовецький Михайло В., Овчарчин Степан А.
В. 221. Мельник Наталія.
В. 223. Залій Степан Р., Яслик Алан Д.
В. 230. Сулка Ґералд.
В. 240. Ворщ Марія, Роман І.
В. 253. Гамиляк Степан.
В. 256. Вебер Даяна, Михайло, Патриція, Роберт.
В. 259. Фоця Алан Р.
В. 266. Петерзон Данило Г.
В. 277. Пласконос Федір.
В. 281. Івасько Василь М., Зузана К., Онуляк Федір І.
В. 287. Захарків Ольга М., Рудий Степан Ю.
В. 295. Ваніт Іван Р.
В. 316. Паркер Роберт М.
В. 339. Варрі Іван.
В. 343. Локус Марія О., Пришляк Роза-Марія А.
В. 356. Депа Марія, Оксана З.
В. 361. Кекиш Борис, Ставничий Володимир, Ярослав.
В. 379. Дедьо Михайло В., Когут Іван, Ярошенко Петро И.
В. 388. Злупко Петро.
В. 397. Климовський Ніна С.
В. 399. Грицай Роман.
В. 406. Окрак Іван М.
В. 427. Лояк Василь.
В. 436. Валаґа Катруся.
В. 437. Гоголюк Анна.
В. 439. Зеленчук Микола М.
В. 445. Шиповська Анна.
В. 464. Манько Роман І.
В. 466. Піх Терентій Н.
В. 474. Хобич Мирослава, Шеремета Роман.
В. 478. Соколовський Лев І., Степан М.
В. 480. Вівчар Марлина К., Рут А.; Яніщевська Роксоляна.
В. 498. Климко Ірина А., Коваль Даяна М., Клавдія А.; Усик Гері В., Степан, Стефанія.
В. 500. Михалюк Анна А., Михайло.
В. 503. Івасюк Данило І., Петро П., Роман Л.; Микитин Василь Гр., Михайло М.; Михалюк Володимир, Микола, Федір М.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 27. Карашкевич Давид, Ковінко Володимир.
В. 93. Крупа Ярослав.
В. 94. Гінець Карін М., Івасюк Ірина О., Співак Богдан, Стопчій Даяна, Присцила; Яцків Юрій.
В. 127. Вакерт Гаролд И. мол., Гаврилюк Мирослав.
В. 184. Сливка Богдан, Ярослав.
В. 219. Ландяк Доротея З., Єлисавета, Марія А., Юрій.
В. 287. Бурковський Михайло, Цьолко Наталія.
В. 356. Воробець Іван С., Мирон В., Роман.
В. 423. Заяць Євгенія, Стефанія.
В. 432. Ярмула Павло 7.
В. 436. Павлик Марія, Олена Л.
В. 457. Варварів Вікторія.
В. 468. Долинський Петро І.
В. 479. Гречка Ярослав Р. 2.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 12. Береза Степан 2.
В. 106. Дмитришин Марія.
В. 155. Рилик Андрій, Марія.
В. 179. Модросич Василь И., Роза-Марія А.
В. 240. Мішкевич Роман.
В. 276. Стефківський Богдан, Федорович Дарія А., Ірина М.
В. 423 Оренчук Роксанда Д., Роман Л.
В. 470. Дмитраш Едвард 2.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 94 Марітчак Олександер Р.
В. 155. Тарасевич Люба, Олександра, Їків.
В. 167. Гавриляк Варвара А.
В. 204. Панкевич Евелина Л., Євгенія; Турик Іван, Цимбалістий Доротея А., Стефанія.
В. 290. Гуменюк Віра, Ігор.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 69. Петрик Ольга.
В. 85. Маєрс Варвара З., Ріцці Михайло І., Олена М.
В. 96. Дуркач Богдан, Олександра.
В. 105. Вас Степан, Бендер Варвара.
В. 106. Бойко Марія, Петро, Степан.
В. 114. Павленко Наталія, Фатима.
В. 116. Хабурська Роксоляна С.
В. 122. Чудолій Марія, Микола.
В. 137. Хрін Каролина А.
В. 189. Бріский Роза-Марія.
В. 199. Ричардс Аліція Б., Карло Ф. мол., Марджорі А.
В. 204. Сидорак Ярослав, Спина Данило, Іван.
В. 211. Юрків Юстина.
В. 256. Ломаґа Іван Ф., Юрій С.; Чаплик Даниіла, Михайло мол.
В. 257. Врікнер Оксана.
В. 292. Гнатович Ольга.
В. 316. Влідий Теодора.
В. 361. Царик Олександер мол.
В. 376. Пенк Іванна.
В. 379. Герич Марія І., Ольга Д.
В. 397. Климовська Ніна С.
В. 423. Вренич Володимир 2, Заяць Євгенія 2, Стефанія 2.
В. 430. Роман Галина, Єлисавета Н., Мирослав;; Список Калина, Фіцяк Богдан, Марія, Мирон, Орися; Ющишин Анна, Мирослав.
В. 439. Скрипник Іван М.
В. 457. Мантика Софія.
В. 461. Гладиш Іларій И.
В. 471. Кіс Люба Л., Ерих Л.; Суржиця Марія.
В. 498. Пороговський Василь, Михайло; Татарнюк Мирослав.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 253. Оренчук Роксанда Д., Роман Л.
В. 266. Грицак Маріян.
В. 371. Петрів Андрій.
В. 463. Модросич Василь И., Роза-Марія А.
В. 472. Мішкевич Роман.
В. 477. Ференц Ольга.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ УНС:

В. 90. Палько Карло, Чепа Іван мол.
В. 109. Мороз Генрих.
В. 217. Кубарич Петро.
В. 259. Фоця Михайло.
В. 266. Коренкевич Петро.
В. 271. Сулима Иосип, Лев.
В. 287. Романюк Павло.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 16. Бреґа Іван мол.
В. 45. Бутрин Василь В.
В. 127. Вакерт Гаролд И. мол.
В. 164. Надь Роза-Марія.
В. 204. Чіяпуцці Іванна.
В. 361. Федичинський Анна, Степан.
В. 432. Ярмул Павло 7.
В. 441. Паскалюк Єлисавета Н.
В. 469. Дудун Богдан.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 221. Стравняк Ляриса Д.
В. 304. Швець Степан Є.
В. 361. Кіцаро Катерина.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком травня 1955 р. було в УНС дітей членів	21,101
В місяці травні 1955 р. прийнято нових	117
В місяці травні 1955 р. прийнято наново	40
В місяці травні 1955 р. прийнято з переступ. листами	15
В місяці травні 1955 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	12
Разом	21,285
В місяці травні 1955 року суспендовано	57
В місяці травні 1955 р. відійшли з переступ. листами	8
В місяці травні 1955 р. відійшли до старших чл. УНС	9
В місяці травні 1955 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	12
В місяці травні 1955 р. відійшли зі зворотом у готівці	16
В місяці травні 1955 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	3
В місяці травні 1955 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці травні 1955 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці травні 1955 померли	—
Разом	105
З кінцем місяця травня 1955 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	21,180

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ.:

В клясі 1-ій на $ 500	2,926
В клясі 2-ій на $ 400	652
В клясі 3-ій на $ 100	1,752
В клясі 4Р на $ 250	177
В клясі 4Р на $ 500	3,957
В клясі 4Р на $1000	1,864
В клясі 5Е на $ 250	292
В клясі 5Е на $ 500	4,849
В клясі 5Е на $1000	1,778
В клясі 6С на $ 500	1,157
В клясі 6С на $1000	665

НОВІ КЛЯСИ:

Е20 на $ 500	274
Е20 на $1000	177
Е20 на $2000	1
Е20 на $2500	1
Е18 на $ 500	108
Е18 на $1000	132
Е18 на $2000	4
Е18 на $3000	1
Е65 на $ 500	1
Е65 на $1000	1
Р20 на $ 500	182
Р20 на $1000	210
Р20 на $2000	2
Р20 на $3000	1
Р65 на $ 500	14
Р65 на $1000	2
Разом	21,180
З кінцем місяця травня 1955 р. в У. Н. Союзі було всіх забезпечених	70,638

У В А Г А,

яку кожний відділовий урядник і член У.Н.Союзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за травень 1955 року суспендованими можуть бути прийняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголоситься до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з вийнятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів, які впродовж травня 1955 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Г. Герман, гол. секр

НОВА УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ УНС В ШИКАҐО

Дня 22 квітня 1955 р. зібралися представники Відділів УНС Шикаґа на Річні Збори Окружного Комітету УНС в домівці УНС, яка міститься при вул. 841 Вестерн. Збори відкрив предсідник Окружного Комітету п. Тарас Шпікула, який в коротких словах згадав про одного з піонерів УНС, сл. п. д-ра Луку Мишугу, пам'ять якого присутні вшанували однохвилинною мовчанкою. З черги предсідник подав присутнім порядок Зборів, який прийнято одноголосно.

Предсідником Зборів вибрано п. Івана Михальцевича, а секретарем паню Іванку Подолу. Відчитано протокол з останніх Загальних Зборів, який прийнято одноголосно без змін. Відтак звітує предсідник Окружного Комітету п. Тарас Шпікула. Співпраця між членами Управи Окружного Комітету була якнайкраща, а вислідом тісї праці є успіх не тільки матеріяльний, але й моральний. Каса нашого Товариства збільшилася цього року на суму 900 долярів. Моральний успіх був більший, бо помимо того, що між нашими різними товариствами є певні недотягнення, то все таки на терені УНС того не відчувається. І тому вислідом такої гармонійної праці праці на терені УНС було відсвяткування 60-літнього ювілею УНС, яке випало величаво та на якому був приявний голова Централі УНС п. Дмитро Галичин.

З черги звітували: містоголова п. Дацьків, секретар, п. Коцелко і касир, пані Васильовська Анна. По звітах членів Управи звітували члени Контрольної Комісії, а саме: інж. Степан Куропась і п. Андрій Косович, який зложив спеціяльну подяку пані Васильовській за вміле провадження каси. По звітах відбулася дискусія, яка була досить жива і дала доказ, що члени цікавляться громадським життям нашого терену. На внесок Контрольної Комісії уділено одноголосно абсолюторію уступаючій Управі. До нової Управи Окружного Комітету на біжучий рік вибрано слідуючих осіб: Тарас Шпікула — голова, Михайло Кришталь — містоголова, Андрій Косович — секретар, Василь Максимів — касир.

Контральна Комісія: інж. Антін Артимович, Григорій Дацьків, Іванка Подола.

Пресовими референтами обрано: Івана Михальцевича до української мови й інж. Степана Куропася до англійської мови.

Делеґатом на Шостий Конгрес УКК вибрано п. Тараса Шпікулу.

Іван Михальцевич

ПРИЄМНИЙ ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР ВІДДІЛУ 153 УНС У ФИЛАДЕЛФІЇ

Новостворений у Филаделфії Відділ Українського Народного Союзу ч. 153 із своїми молодими силами почав пожвавлену працю. Не лише в організаційній ділянці проявляється діяльність цього молодого відділу, але теж і в товариській. В суботу, 21 травня ц. р., у Великій залі Горожанського Клюбу влаштував цей Відділ УНС Великий Весняний Равт. Понад сотня учасників знайшли на цьому вечорі гарну і приємну розвагу. До танців грала, відома вже у нашій країні, оркестра В. Гірняка з Нюарку. Ця оркестра здобула собі признання публіки. У програмі були виступи співака Ігоря Раковського, як теж дівочого квартету одного з гуртків Пласту у Филаделфії у складі: Галина Працінька, Віра Пак, Галина Пак і Марія Комоновська, та піяністка Марія Кохановська. Буфет під проводом пань: Левицька, Максимович, Завадович і Курчаба — припав всім учасникам до вподоби і смаку.

Ця перша товариська вечірка нового Відділу УНС показує, що цей Відділ має добрі сили і що він проявить жваву діяльність у Филаделфії.

Головою цього Відділу є п. Ярослав Штойко, містоголовою — Юрій Прокопишин, а секретарем і організатором — Іван Одежинський.

Учасник вечірки

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
DMYTRO HALYCHYN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДС.:
MICHAEL PLZNAK
310 E. 74th St., New York, N. Y.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДС.:
Mrs. GENEVIEVE ZEREBNIAK
645 Reed Avenue, Akron 1, Ohio

РЕКОРДОВИЙ СЕКРЕТАР:
GREGORY HERMAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
ROMAN SLOBODIAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:
WALTER GALAN
7039 Limekiln Pike
Philadelphia 38, Pa.
STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland, Chicago 34, Ill.
JOHN W. EVANCHUK
8930 Manor Ave., Detroit 4, Mich.
PETER KUCHMA
95 E. 7th St., New York 3, N. Y.
WLADIMIR KOSSAR
150 Eugenie St.
Winnipeg, Man., Canada

ГОЛОВНІ РАДНІ:
DMYTRO SZMAGALA
4037 Riveredge Rd., W. Park Sta.
Cleveland 11, Ohio
JOHN KOKOLSKI
23 Fairlawn Ave., P.O. Box 467
Woonsocket, R. I.
Miss ANNA CHOPEK
117 Greenfield Rd.
Mattapan, Mass.
Mrs. MARIA DEMYDCHUK
416 — 17th St., Brooklyn 15, N.Y.
ANDREW JULA
Sands Plan P.O. Box 277
Fair Oaks, Pa.
TARAS SHPIKULA
5466 W. Haddon Ave.
Chicago 51, Ill.
Dr. YAROSLAW PADOCH
33 Hillside Ave., Mahwah, N. J.
WILLIAM B. HUSSAR
35 Hardison Rd.
Rochester 17, N. Y.
WALTER DIDYK
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.
NICHOLAS DAWYSKYBA
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.
Mrs. HELEN SHTOGRYN
4753 N. Hutchinson St.
Philadelphia 41, Pa.

Головна канцелярія У.Н.Союзу знаходиться у власнім домі під ч. 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Поштова адреса У. Н. Союзу:
P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: HEnderson 4-1016.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ 1955 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	298.80
2	248.61
3	176.18
5	400.27
6	144.26
7	226.66
8	444.03
9	147.80
10	64.01
11	202.84
12*	267.16
13	351.20
14	460.01
15*	39.33
16	118.20
17	87.95
18	62.91
20	288.81
21	232.90
22	78.55
23	176.93
24	98.80
25	257.98
26	27.17
27	401.99
28	141.56
29	192.78
30	91.19
31	106.37
32	27.96
33	174.73
34	12.79
36	263.03
37	180.45
38	480.04
39	914.57
40	60.68
41	38.33
42	534.42
43	54.69
44*	134.17
45	445.64
46	119.22
47	89.27
48	73.81
49	184.88
50	83.70
51	75.13
52	220.94
53	124.49
54	200.00
55	250.42
56	170.69
57	359.76
59	646.04
60	59.38
61	71.24
62	92.05
63	666.36
64	217.62
65	212.93
66	58.18
67	282.07
68*	68.49
69	155.77
70	334.74
71	147.90
72	58.05
73	105.02
74	51.29
75	282.12
76	490.04
77	49.08
78	79.23
79	18.66
80	101.83
81	240.09
82*	115.30
83	373.18
84	155.32
85	258.56
86	207.06
88	73.24
89	54.18
90	246.45
91	351.57
93	162.00
94	1,954.73
95	39.92
96	380.12
97	156.84
98	106.04
99	173.97
100	161.57
101	31.74
102	699.25
103	125.68
104	191.44
105	377.80
106	989.12
107	132.46
108	112.26
109	182.62
110	11.57
111	53.45
112	365.87
113	132.02
114	324.01
115	164.28
116	181.03
118	109.39
119	92.43
120	468.38
121	257.80
122	41.98
123	156.44
124	148.18
125	432.81
126	122.70
127	1,243.82
128*	218.10
129	23.61
130	585.91
132	131.58
133	230.23
134	115.39
135	37.52
137	239.90
138	87.22
139	92.45
140	139.01
141*	152.63
142	283.61
143	301.67
144	116.36
145	93.30
146	452.16
147	569.87
148	57.73
149	123.46
150	201.86
151*	290.25
152	53.37
153*	86.23
154	66.07
155	684.94
156	311.51
157	25.90
158	446.68
159	89.07
160	125.15
161	458.65
162	32.72
163	432.32
164	296.56
165	355.50
166	68.46
167	125.98
168	236.86
169	33.35
170	220.18
171	183.53
172	85.74
173	202.15
175	467.14
176	248.76
177	134.91
178	280.04
179	246.73
180	245.76
181	108.15
182	219.72
183*	702.82
184	162.93
185	47.64
186	54.70
187	96.47
188	25.25
189*	478.31
190	42.35
191	419.75
192	338.39
193	32.91
194*	892.83
195	27.22
196	49.78
197	24.91
198	15.35
199	96.58
200	446.28
201	63.60
202	36.87
204	1,624.90
205	21.69
206	719.57
207	86.10
208	32.82
209	40.35
210	110.75
211	227.45
212	59.87
213	224.03
215	46.82
216	12.72
217	995.58
218	294.06
219	507.04
220	416.25
222	51.41
223	358.86
224	374.06
225	8.17
226	115.93
227	31.40
228	59.55
229	152.36
230	606.36
231	9.84
232	73.16
233	279.67
234	269.74
235	146.13
236	227.78
237	725.76
238	643.54
239	285.18
240	882.65
241	123.09
242	199.52
243	51.57
244	28.07
245	255.79
246	115.22
247	276.23
248	97.66
249	34.95
250	6.90
251*	493.78
252*	639.49
253	311.39
254	327.48
255	39.65
256	138.22
257*	188.17
258	19.82
259	236.44
260	17.52
261	143.87
262	188.45
263	43.16
264	48.00
265	157.42
266	561.37
267	142.02
268	117.71
269	20.84
270	231.90
271	299.51
273	26.76
274	354.85
275	108.70
276	427.65
277	1,016.37
278	34.25
279	33.73
280	194.08
281	405.22
282	60.16
283	252.32
284	263.91
286	163.21
287	408.32
288	271.68
289	194.34
290	186.04
291	388.07
292	1,012.57
293	336.81
294	29.02
295	393.51
296	328.64
297	23.35
298	131.32
299	104.72
300	136.47
301	245.41
302	23.72
303	76.40
304	725.95
305	164.25
306	76.72
307	133.15
308	191.15
309	45.31
310	149.58
311	13.96
313	23.43
314	30.48
315	21.99
316	760.05
317	151.82
318	117.16
319	248.33
320	467.46
321	171.50
322	63.63
323	121.47
324	298.74
325	430.76
326	77.16
327	330.66
329*	38.61
330	203.25
331	196.55
332	64.93
333	122.16
334	497.86
335	125.13
336	665.84
337	105.26
338	278.05
339	176.04
340	14.81
342	282.48
343	266.20
344	94.33
345	117.44
346*	23.28
347	211.99
348*	361.13
349	82.03
350	245.11
351	58.95
352	169.25
353	96.44
355	191.65
356	182.06
357	57.96
359*	30.24
361	3,179.15
362	170.11
363	112.29
364	851.22
365	51.69
366	10.04
367	1,197.75
368*	63.64
369	277.43
370	394.04
371	490.22
372	294.62
373	114.20
374	115.96
375	397.41
376	79.99
377*	43.49
378	18.34
379	2,311.01
380	117.55
381	20.56
382	25.43
383	379.18
384	73.99
385	447.21
386	90.27
387*	207.58
388*	922.73
389*	220.74
390	264.71
392	11.71
393	34.67
394	48.68
395	160.20
396	57.79
397	378.56
398	42.54
400	76.42
401	50.61
402*	41.62
403	142.61
405	56.85
406	326.11
407	39.32
408	74.21
409	61.76
410	14.74
411	25.74
412*	130.17
413	96.68
414	564.85
415*	40.41
416	6.64
417	12.42
418	51.91
421	69.11
422	29.27
423*	657.03
425	22.16
426	58.89
427	409.73
428	48.72
429	59.05
430	902.03
431	72.77
433	105.95
435	86.69
436	112.31
437	341.51
438	60.35
439	195.81
441	559.14
442*	62.27
443	10.56
444	29.96
445	713.45
446	84.46
447	6.83
448	98.91
449	13.03
450	24.70
451	92.68
452	110.83
453	63.86
454	4.83
455	109.55
457	413.49
458	331.00
459*	101.58
460	85.25
461	141.18
463	53.77
464	147.97
465*	178.89
466	25.49
467	29.56
468*	163.93
469*	265.96
470	169.78
471	335.65
472*	407.64
473*	1,034.69
474	210.11
475	42.38
476	124.14
477	184.63
478	41.22
479	68.38
480	63.94
481	149.57
482	75.13
483	140.00
484	341.14
486	40.37
487	134.58
488	65.63
489	49.90
490	146.08
492	189.96
493	5.24
495	28.53
497*	102.19
498	324.95
499*	20.49
500*	160.99
501	9.04

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. ... 103,683.96

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив
1	4.50
3	2.42
28	2.37
30	5.96
33	5.73
37	8.82
39	17.35
65	10.71
70	5.07
83	2.86
90	4.40
101	3.04
106	1.26
112	4.11
125	2.66
127	3.37
139	1.22
143	6.50
147	24.11
151*	7.06
170	2.34
185	5.66
201	15.72
206	2.65
209	2.82
216	4.57
234	15.70
237	2.88
243	4.60
245	1.06
264	2.76
274	1.49
275	8.15
278	1.15
286	23.14
305	23.77
316	1.41
321	3.93
335	3.70
336	8.73
342	3.24
361	2.68
367	3.71
370	3.68
384	13.78
388*	10.56
482	2.86

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпеч.	$ 300.26
Разом з місячних вкладок від членів	$103,984.22
Відсотки від бондів	22,638.89
Відсотки від морґеджів	1,406.46
Відсотки від чл. позичок	838.44
Чинш від реальностей	3,688.96
Депозити на українські курси на „Союзівці"	300.00
Приходи друкарні і книгарні	13,835.63
Надвишка при сплаті бондів	1.69
Зворот позичок до народного фонду	300.25
Уневажнений грошевий зворот	182.46
З переносу резерви за переписаних членів до інших кляс	76.50
З переносу федерального податку за поміч. сили	712.06
З переносу стейтового податку за помічні сили	35.38
З переносу інших фондів за членів мол. деп.	13.05
Сплати морґеджів	1,358.75
Сплати бондів	7,072.41
Сплати чл. позичок	3,597.23
Разом	$160,042.38

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ		
1	Квасньовська Теодозія	$1,000.00
8	Смаркутський Микола	1,000.00
8	Романич Йосиф	1,000.00
13	Максимик Михайло	1,000.00
28	Хомка Михайло	1,000.00
63	Метрик Юлія	500.00
76	Матвіїшин Лука	1,000.00
87	Стець Андрій	1,000.00
91	Павлиш Марія	1,000.00
151	Паланиця Йосифина	1,000.00
158	Кузьма Роман	250.00
163	Панамаренко Павлина	500.00
175	Ґрошко Ілія	1,000.00
175	Томусяк Йосиф	500.00
175	Братусь Василь	500.00
204	Беднарчик Константин	500.00
218	Вілан Йосиф	1,000.00
221	Семянчук Ілія	500.00
229	Домін Федор	1,000.00
267	Малик Франко	500.00
270	о. Володимир Лотович	250.00
274	Лопушанська Марія	1,000.00
276	Гариканець Ілія	1,000.00
325	Заблоцька Вероніка	1,000.00
325	Шийка Василь	1,500.00
327	Сеник Анна	500.00
342	Сопко Микола	1,000.00
361	Шимкович Теодор	500.00
361	Лесик Онуфрей	1,000.00
364	Пухальська Ева	1,000.00
364	Ліський Іван	500.00
367	Андрусів Юрій	500.00
369	Пероганич Петро	1,000.00
370	Гудима Марта	500.00
375	Литвин Іван	500.00
388	Совінський Іван	500.00
403	Іванкевич Юрій	1,000.00
405	Турок Михайло	1,000.00
407	Гнатусько Розалія	500.00
481	Качмар Петро	1,000.00

Інші виплати посмертного фонду:

Дивіденда для членів виплачена чеками	102,141.16
Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	5,500.00
Податок, паливо, світло і інші виплати на реальностях	5.024.28
Грошеві звороти	6,974.52
Відсотки на закуплених бондах	56.42

Виплати з сирітського фонду

Відділ		
304	Вирва Іван	175.00

Виплати з фонду обезпеки інвестицій і смертности:

Направи і праці на реальностях в Кергонксон ... 5,912.06

Виплати запомог з запомогового фонду:

Відділ		
1	Курилів Василь	35.00
7	Шашко Петро	35.00
18	Дзядик Іван	35.00
48	Ґрін Силвестер	35.00
59	Зелік Олекса	35.00
59	Наконечна Анна	25.00
69	Касєк Василь	35.00
69	Шевчук Юлія	25.00
70	Каранко Олекса	40.00
78	Шайняк Марія	25.00
85	Прочко Михайло	35.00
90	Волчанський Захар	35.00
94	Жеброська Катерина	25.00
102	Филипів Ольга	25.00
106	Джілкомі Анна	50.00
109	Стажецька Юлія	25.00
112	Янівська Юстина	30.00
112	Юха Анастазія	30.00
119	Нестор Ева	25.00
123	Мрикало Катерина	25.00
125	Софій Параскевія	25.00
33	Яблонський Михайло	35.00
133	Оренчак Теодор	35.00
159	Петрівський Стефан	35.00
160	Джера Михайло	30.00
161	Нагребецький Йосиф	35.00
161	Рудакевич Олекса	35.00
168	Березовський Микола	35.00
168	Іванило Катерина	25.00
175	Запоточний Михайло	35,00
176	Костелина Олена	25.00
176	Бруц Михайло	50.00
179	Кульчицька Марія	25.00
194	Туркевич Марія	30.00
204	Вахусович Михайло	35.00
204	Лялька Стефан	35.00
204	Максимик Михайло	35.00
206	Бардачевський Йосиф	35.00
206	Швець Андрій	25.00
210	Павлишин Іван	35.00
213	Кобилинська Марія	25.00
213	Мельник Анастазія	25.00
213	Запотоцький Андрій	35.00
214	Сава Олекса	35.00
220	Козак Надя	25.00
221	Фрицин Домінія	25.00
221	Кордук Микола	35.00
221	Кулик Емілія	25.00
233	Задорожний Іван	35.00
234	Горинь Тимко	35.00
242	Мазур Стефан	35.00
254	Загачевський Дмитро	50.00
258	Головецька Катерина	25.00
275	Коблянський Павло	35 00
275	Луковський Гавриїл	35.00
276	Кухарський Іван	40.00
287	Лісна Марія	25.00
287	Лісний Василь	35.00
292	Маланяк Григорій	35.00
292	Назарчук Василь	40.00
292	Терлецький Любомир	35.00
296	Каліновська Марія	25.00
296	Комінко Текля	25.00
318	Лех Анастазія	25.00
320	Левко Юрій	40.00
330	Поцинтилюк Тереса	25.00
330	Швайковський Евст.	35.00
333	Каритич Катерина	25.00
338	Кудлик Ілія	35.00
339	Ференц Самуїл	35.00
339	Сорока Михайло	35.00
342	Мачишин Михайло	35.00
342	Миньо Анна	25.00
351	Борак Христина	35.00
352	Матковська Марія	25.00
352	Пацановська Марія	25.00
359	Покриска Анна	25.00
361	Клепач Лука	30.00
364	Яцишин Василь	35.00
364	Лопушанський Іван	35.00
371	Біловус Марія	25.00
371	Боґда Іван	35.00
371	Левкович Іван	30.00
371	Шумська Анна	25.00
375	Березницький Осип	35.00
376	Пірус Михайло	35.00
379	Берестянський Ізидор	35.00
385	Бородай Йосиф	40.00
389	Субач Іван	35.00
397	Коцан Софія	25.00
413	Юревич Теодор	35.00
426	Височанська Анна	30.00
429	Ґронський Семен	35.00
435	Филипс Стася	50.00
472	Клос Ірина	30.00
484	Рабарський Василь	35.00

Виплати з адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	18,220.27
Кошти річного засідання	6,247.68
„Свобода" за орган	5,500.00
Платня помічних сил	3,036.35
Платня головного уряду	1,875.00
Кошти подорожі і репрезентації	1,291.53
Федеральний податок за помічні сили	938.88
Обезпечення поміч. сил	880.77
Кошти подорожі організаторів	717.20
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Винайм машин для злаждення звітів (IBM)	555.17
Стейти за дозволи	381.45
Видатки на пошту	325.00
Лікарі за нових членів	273.00
Друк чеків дивіденди	211.58
Канцелярійні прибори і друки	196.21
Нагороди організаторам за нових членів	181.25
„Свобода" за праці і друки	118.73
Направи і чищення машин	108.89
Телефон	85.50
Кошти правні	77.50
Оголошення	70.10
Спортова акція	60.00
Фотографічні знимки членських аплікацій	29.70
Нагороди для відділових предсідників і касирів	12.50
Нагороди за нових ченів	11.50
Вода	3.00

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	25,142.50
Позички членам	2,110.90
Разом	$229,655.90

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем квітня 1955. осталася	$403,253.81
Прихід за травень	160,042.38
Разом	$563,296.19
Розхід за травень	229,655.90
Готівка з кінцем травня 1955. остається	$333,640.29

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 333,640.29
Морґеджі	672,857.24
Бонди	12,818,415.90
Позички членам	305,953.75
Реальности	317,328.06
Друкарня	10,543.79
Разом	$14,458,739.03

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$13,769,936.21
Адміністр. фонд	198,575.37
Конвенційний фонд	21,642.24
Запомоговий фонд	233,966.22
Народний фонд	18,854.34
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	66,532.55
Резервовий фонд	18,740.24
Сирітський фонд	106,996.52
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	20,271.19
Фонд Захисту Сирот.	3,224.15
Разом	$14,458,739.03

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	45.70
2	22.27
3	52.51
5	63.40
6	11.06
7	29.71
8	75.38
9	12.35
10	10.36
11	87.11
12*	81.66
13	26.34
14	151.09
15	17.38
16	19.75
17	10.02
18	5.53
20	89.30
21	72.05
22	42.58
23	115.36
24	3.08
25	66.10
27	55.38
28	2.25
29	42.31
30	.45
33	157.55
36	49.00
37	56.06
38	117.52
39	239.12
40	26.04
42	186.88
44*	54.96
45	97.20
46	51.41
47	38.81
48	13.50
49	46.62
50	41.24
51	36.40
52	91.33
53	124.79
54	100.00
55	94.48
56	45.70
57	133.79
59	153.40
60	8.42
61	19.25
62	37.25
63	170.98
64	8.45
65	17.14
66	8.23
67	3.80
68*	20.55
69	21.78
70	88.55
71	50.63
72	1.19
73	1.92
74	6.24
75	168.98
76	76.30
77	1.97
78	.59
80	1.76
81	33.59
82*	6.31
83	126.55
84	25.06
85	59.38
89	.93
90	56.06
91	21.80
92*	4.50
93	37.05
94	434.46
96	186.19
97	45.92
98	7.06
99	24.41
100	14.71
102	307.20
103	40.43
104	44.12
105	129.17
106	222.77
107	23.74
108	55.35
109	44.85
110	5.32
112	50.51
114	69.69
115	21.30
116	7.82
119	20.00
120	65.13
121	26.20
122	9.17
123	13.02
124	2.04
125	248.17
126	2.87
127	128.96
128*	106.13
130	118.81
132	12.55
133	48.41
134	10.09
135	.83
137	29.08
138	15.00
139	18.80
140	4.36
141*	16.79
142	158.49
143	38.17
144	18.38
145	13.75
146	75.76
147	178.79
148	.50
149	14.16
150	52.44
151*	199.56
152	2.89
153*	48.22
154	5.28
155	97.20
156	109.22
157	21.05
158	8.25
159	1.88
160	17.43
161	72.15
163	111.25
164	53.71
165	11.58
166	6.00
167	25.30
168	10.14
170	84.12
171	114.08
172	3.25
173	37.63
175	34.98
176	86.10
177	84.52
178	16.79
179	3.35
180	21.71
181	4.51
182	70.56
183*	368.40
184	17.40
285	8.10
186	5.35
187	9.55
189*	118.98
190	8.58
191	78.51
192	86.09
194*	378.57
196	7.50
199	6.80
200	186.10
201	.77
202	5.85
204	566.29
206	195.09
207	4.50
208	18.50
210	46.64
211	36.42
212	5.68
213	62.29
215	25.34
216	1.21
217	251.66
218	110.70
219	123.49
220	233.08
222	22.90
223	26.97
224	8.72
226	3.88
227	2.71
229	7.36
230	104.53
232	6.86
233	244.07
234	135.83
235	9.03
236	104.45
237	126.65
238	176.44
239	13.19
240	471.54
241	17.61
242	23.49
243	26.27
244	3.48
245	63.69
246	3.72
247	9.06
248	55.08
251*	44.60
252*	121.60
253	56.72
254	118.46
255	3.98
256	55.14
257*	54.33
259	29.60
260	7.40
261	4.17
262	12.35
263	7.80
264	30.46
265	11.32
266	165.17
267	15.08
268	13.74
269	1.52
270	13.47
271	107.74
274	28.22
275	38.49
276	70.35
277	269.78
278	16.41
279	.77
280	18.01
281	265.41
282	4.54
283	47.73
284	59.45
286	92.58
287	89.00
288	16.46
289	105.16
290	47.21
291	72.02
292	257.90
293	116.59
295	27.27
296	18.40
298	29.48
299	62.44
300	23.84
301	123.47
303	.82
304	144.91
305	44.90
306	16.00
307	66.94
308	69.13
309	61.73
310	13.06
313	16.29
314	13.70
316	246.25
317	23.46
318	18.47
319	99.18
320	65.50
321	115.19
322	25.63
323	32.13
324	50.25
325	214.76
326	22.09
327	139.82
329*	23.19
330	18.82
331	38.30
332	6.91
334	84.15
335	13.87
336	245.73
337	38.63
338	6.62
339	17.93
342	69.49
343	52.93
344	13.95
345	18.98
347	58.93
349	66.21
350	46.17
351	11.70
352	20.47
353	13.77
355	48.19
356	63.65
357	7.62
359*	.90
361	1,085.79
362	22.66
363	5.91
364	207.33
365	1.55
367	323.54
368*	20.95
369	67.54
370	102.03
371	54.59
372	80.49
373	61.03
374	41.90
375	67.98
376	29.01
377*	4.15
378	11.97
379	764.77
380	39.49
383	145.10
384	8.64
385	127.72
386	17.38
387*	38.19
388*	472.08
389*	6.29
390	77.66
391	10.13
393	32.52
394	31.26
395	6.33
396	44.31
397	79.95
398	22.96
400	5.88
401	1.86
402*	32.97
403	.79
405	2.22
406	46.33
408	1.08
412*	62.13
413	39.05
414	407.49
415*	2.03
418	32.00
421	11.28
423*	213.28
425	42.01
426	8.10
427	314.23
428	64.91
429	1.32
430	175.03
431	11.09
433	8.07
435	54.91
436	235.31
437	139.89
438	9.95
439	246.66
441	202.70
442*	4.46
443	13.51
444	6.90
445	189.91
446	74.12
448	3.47
450	5.33
451	27.73
452	37.07
454	3.22
455	37.71
457	49.33
458	171.14
459*	23.16
460	6.29
461	166.89
463	59.36
464	129.77
465*	39.64
466	157.25
467	.45
468*	27.60
469*	64.35
470	70.69
471	101.10
472*	83.82
473*	271.57
474	281.53
475	43.42
476	27.02
477	23.48
478	62.39
479	31.77
480	4.20
481	56.03
482	3.01
483	23.21
484	160.21
486	1.93
487	33.97
490	22.82
492	67.83
493	4.03
495	50.16
497	84.71
498	33.43
499*	16.26
500*	71.63

З місячних вкладок від членів	$28,030.94
З переносу зі звільнення від плачення вкладок за членів обезпеч. в клясах 1, 2 і 3 (дивіденда)	1,280.40
Відсотки від бондів	3,846.79
Відсотки від морґеджів	132,37
Відсотки від чл. позичок	31.43
З переносу федерального податку за поміч. сили	241.12
З переносу стейтового податку за помічні сили	12.23
Сплати морґеджів	352.50
Сплати чл. позичок	24.30
Разом	$33,952.08

РОЗХІД:

Дивіденда виплачена чеками	$15,702.50
Звільнення членів від плачення вкладок (дивіденда Т. 1, 2 і 3)	1,280.40
Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	1,500.00
Грошеві звороти	1,941.42
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	76.50
Відсотки на закуплених бондах	55.90

Виплати з адміністраційного фонду:

Платня помічних сил	$ 1,631.30
„Свобода" за Ukrainian Weekly	600.00
Федеральний податок за помічні сили	343.41
Лікарі за нових членів	32.00
Видатки канцел. на пошту	30.00
Стейтовий податок за помічні сили	13.05

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	25,562.50
Позички членам	266.43
Разом	$49,035.41

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем квітня 1955. осталася	$ 83,244.50
Прихід за травень	33,952.08
Разом	$117,196.58
Розхід за травень	49,035.41
Готівка з кінцем травня 1955 р. остається	$ 68,161.17

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 68,161.17
Морґеджі	39,261.51
Бонди	2,388,859.50
Позички членам	7,936.38
Разом	$2,504,218.56

Стан довжний:

Посмертний фонд	$2,437,717.40
Адміністр. фонд	66,501.16
Разом	$2,504,218.56

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ:

Майно старших членів з кінцем травня 1955	$14,458,739.03
Майно молодечого департаменту У.Н.С.	2,504,218.56
Разом	$16,962,957.59

Р. Слободян, гол. касир.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 17-мільйонового майна УНСоюзу.

А. Масловський

БІЛЬШЕ УВАГИ ЗДОРОВІЙ ІНІЦІЯТИВІ

(До дискусії про розбудову і методи праці в УНС-і).

На терені Америки маємо стару, з шестидесятилітнім стажем, фінансово сильну організацію — Український Народний Союз, що його справедливо називаємо за його заслуги — „Батьком". УНСоюз — це наша рідна, поважна організація, яку ми повинні шанувати й підтримувати, не лише гарними словами, але також ділами, ресурсами. Іде про те, щоб ця наша організація втримала свою вартість і свій престиж, як в очах не-українців, так і в американсько-українській громаді.

Робота, переведена проводом УНСоюзу — величезна. Відбуваються конвенції ,наради, засідання. Майток зріс до 17 мільйонів, маємо найстарший, р е п р езентативний щоденник „Свободу", маємо дитячий журнальчик „Веселку", відпочинкову оселю „Союзівку". За цю велетенську і цінну роботу УНС заслуговує на признання і пошану. Але поруч досягнень і надбань є і недотягнення, на які слід звернути увагу. Недоліки прикметні кожній організації, у кожній роботі. Вони непомітні зверху, зате відчуваються їх на низах. Скажемо: чому нема бажаного росту членства УНС? Чому не виконується різних постанов конвенцій УНС, напр., про здвигнення сильного пресового фонду? Хіба наш нарід в Америці матеріяльно неспроможний? А може він втратив вже свою свідомість і любов до України? І любов до „Старого краю" і гроші є, але нема основного: одностайности і запалу. І зважуюсь твердити, що тут не без вини і провід, який замало уваги прикладає до щоденних потреб свого членства. Все якось відбувається сухо, формально, може навіть бюрократично. Тому й серед маси ч л е н с т в а відчувається брак активности у відношенні до власної організації.

Коли взяти низові клітини УНС, його Відділи, ба навіть їх окружні з'єднання, то яка робота ведеться на місцях? Напевне для нікого не є секретом, що крім збирання членських внесків, іноді пікніків, збирання хворобових і хоронення померлих членів — малощо більше робиться. Навіть річні збори скликається дуже рідко і вони відбуваються при мінімальній участі членів. Вина тут не тільки мас, не тільки „народу", а й керівного складу, чи радше тих давніх шляхів, які одідичив керівний склад та яких він занадто цупко тримається. І тому власне відчувається деяку відірваність від мас. Не приділяється належної уваги життьовим умовам на низах. Багато організацій та об'єднань створюється без відома й участи УНС. Формально може це й правильно. Бо, скажемо, яке має відношення УНС до того, що там організується якась кооперативна оселя, чи споживча кооператива, або кооперативна кредитова спілка? Але по суті — це українські організації, які часто виростають стихійно, без будької допомоги збоку УНС. А така допомога часто їм дуже потрібна.

Ось напр. у Рачестері кількох громадян задумали створити кредитове товариство. Були фахівцями цієї справи, але не знали американських законів і умов. Вони довго не могли з н а й т и дорадника, врешті випадково зайшли до місцевого адвоката, американця українського роду п. А., який прихильно поставився до справи, написав, куди належало і за 2-3 місяці постало кредитове Т-во в м. Рачестері, яке росте і має добрі вигляди розвитку. Другий випадок — у Міннеаполісі. Знайомий авторові цих рядків недавній „таборянин", працює в невеликій „шапі". Дійшов до висновку, що як би мати 10-15 своїх людей, то можна і самим втримати такий заклад: можна б вкласти свої гроші і працювати самим у себе. Але не знайшов поради, а тому і не знайшов людей ані капіталу. Інший випадок мені відомий у Ню Йорку. Один наш добрий робітник механічного цеху має цікавий винахід в галузі механіки. Він його достатньо обґрунтував, кресляр зладив відповідний рисунок - п л я н сконструйованого предмету. Але бідолаха не знає, куди з цим звернутися, тим паче, що він не дуже довірливий. І мабуть і досі всі нотатки і рисунок тримає у скрині. Або візьмім кооперативні оселі. Помалу зароджуються й організуються, але всі вони потребують допомоги: технічного, практичного, а може навіть наукового характеру, як видно з оголошень у „Свободі". Але хто їм допоможе, хто про це дбає?

Все це прегарні початки, прегарні реальні ідеї. Вони свідчать про високу зрілість нашого народу, про його ініціятивність, його запал до праці, про його гін до покращання собі свого життьового рівня. Але все це відбувається якось самотужки, без належної опіки і догляду. Забезпечити таким починам можливість ступневого поступу та поруч із цим — допомогти в розбудові нових українських станиць — це повинна бути наша ціль, наша програма діяння. Багато приділюємо уваги з'їздам, конференціям, доповідям, я к і мають політичне значення. Але замало приділюємо уваги найменшому братові, що цікавиться своїми господарськими проблемами. І наші робітники й селяни, які опинились в ЗДА, відчувають деяке осамітнення та самі стають поступово індеферентними, апатичними. Забуваємо, що крім високого стандарту життя в Америці, з якого користають всі наші люди, вони потребують ще життя духового й того клімату, в якому відчували б свій зв'язок з інтеліґентами, що ними опікуються. Наші лікарі, інженери, письменники, мистці, вчителі, мають свої фахові чи станові організації з більшою чи меншою активністю. Куди має іти і що має діяти наш селянин і робітник?

І тут власне лежить велика місія нашого УНС-у. УНС об'єднює всіх, без уваги на фах члена, титул чи політичні погляди. УНС є теж в першу чергу — фінансовою установою, отже зі зрозумінням ваги економічних проблем. І тому УНС повинен у першу чергу повернутися „обличчям до села", дарма що в Америці нема села в „старокрайовому" розумінні. УНС повинен допомагати нашим людям в ЗДА піддержувати їх в їх ініціятивності та в їх прагненнях. Очевидно, він повинен це робити в рямцях своїх законних спроможностей і своїх статутових цілей. Ясно, що це широке дискусійне питання. Але поза дискусією є, здається, одна правда: стан праці в УНС такий, що її треба проаналізувати і змінити.

Як це практично переводити — це вже окрема ділянка. Наприклад: Чи не було б добре, щоб створити Комісію фахівців, яка стала б активно допомагати членам в реалізуванні їхніх ідей і починів та й сама розробляла б й під д а в а л а такі конструктивні ідеї? До складу такої комісії треба би запросити фахівців із найрізнороднініших ділянок. Ця Комісія нав'язала б, у ході праці, зв'язки з американськими установами й фірмами, особливо перевірювала б можливості кредиту, одержання сирівців і збуту. Вона допомагала б опрацювати належні статути, стала б централею для консультації, виїздила б у важливих справах на місця. На зборах Відділів УНС можна б виступати з доповідями з різних ділянок господарського життя, такими, які знаходили б відгук серед членства і бути допоміжними в покращуванні їхньої життьової екзистенції. Ясно, що сам УНС не може вести підприємств ані не може бути ніякою торговельною чи кооперативною централею. Ясно теж, що й надалі приватна ініціятива й приватна енергія грали б вирішну ролю. Але коли б усі українці в Америці знали, що Батько-Союз є тією організацією, в якій можна дістати пораду і підтримку в суто-життьових щоденних турботах і питаннях, то й популярність його зросла б і тоді напевне не було б журби про забезпечення йому постійного доплюву нового членства.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

Л. Луців

„МАЗЕПА" — Б. ЛЕПКОГО *)

— Втішився я дуже, коли зміг взяти в руки сьомий том великого твору Богдана Лепкого, якого шість попередніх томів прочитав давно, ще на рідних землях, після того, як вони за чергою появляються. Тільки гадаю, що назва до цього останнього тому великого епічного полотна про великого нашого гетьмана не дуже то відповідна, коли попередні частини називалися інакше.

— Видавці вияснили цю справу в „Післяслові", і ти повинен з ними погодитися. Твоя правда, що назва „Мазепа" була б відповідніша до цілости твору Богдана Лепкого про Мазепу, окремі частини якого сам автор назвав так: 1. „Мотря" (два томи); 2. „Не вбивай" (1 том); „Батурин" (1 том) і „Полтава" — також два томи. Сьомий том, що тепер видало Наукове Товариство ім. Шевченка, мав бути першою частиною „Орлика", який мав охоплювати також два томи. Остання частина твору Лепкого мала зватися „Войнаровський", але його автор не вспів написати. Видавці вирішили цей останній том назвати „Мазепою", хоч ця назва підходила б краще до цілости. Та справа назви не така то важна, кажи краще, як тобі подобається цей лебединий спів нашого письменника.

— Я завжди любив твори Богдана Лепкого, який був висококультурною людиною і добре знав світову літературу, хоч і не гонив за літературною модою. Може тому декто з молодшого покоління наших письменників вважав його письменницьку манеру за „застарілу", хоч дійсна література ніколи не старіється.

— Починаєш надто широко говорити про творчість автора „Мазепа", а я хотів би знати, що думаєш про його повісті, головним чином ті, що змальовують Мазепину добу.

— Гадаю, що не можна вірно й справедливо оцінити його повістей, коли не згадаємо про його творчість в цілому. Лепкий визначний лірик, він автор багатьох збірок ліричної поезії та новель і оповідань, які також пройняті сильною чуттєвістю. Тому і його повісті пройняті ліризмом, на який нарікають деякі критики, але який мені подобається, бо немає такого естетичного закону, який забороняв би жанр ліричної повісти.

— Але, на мою думку, оці ліричні вставки в епічному творі стримують розгортання фабульного прядива, і теперішні нервозні читачі не мають часу на ліризм, їх кортить знати, „що сталося", і „як це все закінчилося".

— А мене заспокоюють ці прекрасні описи Лепкого, або ті його ліричні вставки, деколи скомпоновані на взір приповідок або пісень, з ритмом і навіть з римами.

„Степ ледви мріє, тирса половіє, тихо, заснуло лихо, — цить... Хтось іде?... Де?... Не бачиш?... Іде і плаче, — без сліз... Чумаче, чумаче, де твій віз?... Віз без коліс, без занозів ярма, а волів нема. Гукаєш — дарма, тільки котиться луна степами, ярами аж докотиться до батька і до мами, до своїх воріт. Вийдуть жінка і діти і будуть на шлях глядіти, гіркий їх світ... Чумаче, чумаче, де твій віз?"

Легко сказати при подібних місцях в „Мазепі", що, мовляв, їм „не місце" в епічному творі. Але й легко оборонити автора „Мазепи". Один англійський критик написав про роман американського письменника Джана Герші, де описується знищення жидівського ґетта в Варшаві — „Мур", статтю, яку назвав так: „Роман — це роман — це роман". В цій статті він доводив, що літературознавці визначали жанр повісти на основі написаних літературних творів, і завжди мусіли поширювати рамки поняття „роману", коли появлявся новий твір, який не вміщувався в готову „теорему" про роман чи повість. Англійський критик твердив, що і повість Герші про боротьбу варшавських жидів проти Гітлера виходила поза теоретичні дужки знаних досі романів, та все ж таки „Мур" треба зараховувати до романів.

— То, на твою думку, і Богдан Лепкий не керувався при писанні своїх повістей готовими теоремами, а писав так, як уважав за найкраще, щоб передати свої творчі задуми читачам.

—Безперечно, що так. Автор „Мазепи" знав найкращі зразки повістевого жанру в світових літературах і свідомо написав свій твір так, яким його мають тепер читачі. Та залишім ті наші сухі міркування про літературні жанри, а говорім про самого „Мазепу". Добре сталося, що Роман Купчинський еміґрував разом із рукописом „Мазепи", а ще краще, що НТШ вирішило видати цей твір, який радо прочитають усі ті, які читали попередні частини цієї епопеї. Але й ті, що не могли читати „Мотрі", „Батурина" чи „Полтави", з цікавістю причитають „Мазепу", бо ж ця повість — це самостійна частина, тільки діють в ній знані вже особи з попередніх творів.

— Автор був обмежений в композиції цього твору, бо ж похід „з-під Полтави до Бендер" о б м е ж у в а в його творчі можливості. Але автор вплітає в свій твір побутові подробиці, які призначені на те, щоб виповнити час між головними етапами походу. Ось колишній запорожець, старий Верига рішається втікати з жінкою разом із Мазепою, бо „москаль на паль саджає, кров'ю насолоджується християнською. Ідуть наші села й хутори з димом, і ще йому мало. Цілий світ запалив би!"

А ось відома картина читачам із наших уже часів.

„Вийшли з хати, оглянулися та перехрестились. Залишили все; взяли тільки харчі на дорогу і дві ікони. Пані матка Покрову, а він Савата та Зосима. Бо Верига любив пасіку і бджоли та кожного ранку, як сходило сонце, молився до їх покровителів".

— Так, це правда. Багато актуального знайде читач в „Мазепі" Богдана Лепкого. І сьогодні зворушить його остання м о л и т в а Великого Гетьмана.

„Дякую Тобі, Боже, за охоту до життя і діла. Велике це добро, і Ти найкраще бачиш, що я його у землю не закопав. Не гайнував. І головою і руками трудився, і мислею і мечем. Великого хотів. А що не з д і й с н и в свого хотіння, може, це й не моя вина. Всі ми лише люди... А людині дав Ти волю розвиватись. На л ю д и н і Ти, мабуть, і завівся. Людині ще багато дечого бракує. Не карай же нас за те, лиш поможи нам кращими стати, достойними премудрости Твоєї!"

*) Богдан Лепкий. Мазепа. З-під Полтави до Бендер. Повість. Видано Науковим Товариством ім. Шевченка в Америці і Українською Вільною Академією Наук у США за матеріяльною допомогою Східньо-Европейського Фонду. Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці, Ню Йорк, 1955, ст. 348. Обкладинка В. Січинського.

ПЕРШІ ПОСЕЛЕНЦІ В КЛІВЛЕНДІ

(Матеріяли до історії української імігpації).

Перші імігранти до ЗДА прибули в 1886 році. Коли прибули українські імігранти до Клівленду, усталити дуже тяжко. Певно, що ними були українці з Карпатської України і Лемківщини.

Вони виїхали з Рідних Земель з біди — на заробітки. Були це люди мало свідомі і переважно неграмотні. Називали себе: угрорусами, русинами, руснаками, русинами, руськими, лемками, рутенцями, галичанами, австріяками, мадярами а найчастіше греко-католиками а б о православними.

Можна припустити, що в другій половині 19 століття (остання чверть) в Клівленді була вже перша група українським поселенців.

Ювілейна книга Братства св. апп. Петра і Павла в Клівленді, яке в 1952 році святкувало 50 ліття свого існування, згадує, що перші українці прибули до Клівленду в 1890 роках.

Зовсім точно нам відомо, що на початку 20 століття стали прибувати українці з Галичини. Це був елемент національно більш свідомий і вони скоро почали організуватися в церковних а потім і світських товариствах.

Перше українське товариство в Клівленді постало в 1902 році, як 102 відділ Українського Народного Союзу під назвою „Братства св. апп. Петра і Павла", при угро-руській церкві на Сковел Евеню. Напочатку цей відділ мав 8 членів. Між ними Михайло Чегінь, Семен Брунарський — оба з Карпатської України і Іван Гудяк. В 1906 році це товариство вже мало 80 членів.

Першими українськими імігрантами в Клівленді з Галичини були: Степан Паливода, Павло Волянський і другі. Вони приїхали з села Яворник Руський, повіту Добромильського в 1901 році. Згадана Ювілейна Книга 102 Відділу УНС подає, що С. Паливода приїхав до Клівленду в 1890 році. Це неправильно. Сам С. Паливода стверджує, що до Клівленду він приїхав в 1901 році, а перед тим був в іншому стейті від 1890 року.

В 1904 році приїхав Василь Золянський з села Біличі, повіту Старо Самбірського (Галичина). Цей останній потвердив нам, що з його села в Клівленді вже було 8 осіб. З них пригадує: Станіслава Гальчишака, Петра Сеника, Гриця Волянського, Семена Плахтенюка і Антона Горуня. Всі вони прибули до Клівленду в 1902 році.

Найстарші поселенці (Степан Паливода має 77 літ і Василь Волянський 79 літ) одно згідно підтверджують, що застали в Клівленді другу досить чисельну групу українців з Карпатської України і Лемківщини, які себе не почували українцями а з ними співпрацювали на релігійному полі.

Ця друга група українських імігрантів була дещо більше свідома, як перша, про яку згадано на початку і про яку не маємо ніяких даних.

В роках 1905-1907 приїхали з Галичини: Василь Мовчко, Василь Момрик, Іван Мелянич, Іван Лежан, Петро Волянський, Семен Римар, Василь Паплик і другі.

Діяльними були при будові церкви ще брати Микола і Михайло Волошини й Іван Волошин, але коли вони точно приїхали не усталено.

Перші поселенці в Клівленді не мали своєї церкви. До 1902 року майже всі ходили до російської православної церкви при вулиці Starkweater Ave., яка тоді була в тимчасовому приміщенні. Дещо пізніше всі ходили на Богослужби до звичайної залі, яка була на розі вулиць Jefferson Ave і West 10. Цей будинок згорів в 1918 або 1919 році. Карпатські українці й лемки, яких була більшість, купили трамваєвий гараж при вулиці Scovill Ave., і там відбувалися Богослужби в роках 1902-1906. До цієї тимчасової церкви ходили всі свідомі й менш свідомі українці, які тоді жили в Клівленді. Всіх єднала віра. Однак така гармонія довго не тривала. Скоро прийшло до непорозумінь і поділу. Діяльний о. Бурик, парох Сковельської тимчасової церкви, скоро сплатив довг і в церковній касі назбиралося коло $20,000. Парафіяни рішили будувати церкву. Тут власне з а л о м а л а с ь однодушність громади. Одна група хотіла опертися на єпископський авторитет, а друга бажала повної незалежности. Не меншу ролю відіграли: різниця краєвого походження, психіка, громадська виробленість і національна свідомість наших людей. Прийшли гострі сварки, висміювання, прозивання й образи. Ці непорозуміння були дуже прикрі. Між молоддю доходило до бійок. Остаточно спір закінчився тим, що зібраними грішми поділилися. Одна група вірних купила площу на розі вулиць West 14 і Kenilworth Ave. ч. 2408 та побудували церкву св. Духа в роках 1910-1912. Цю церкву тепер називають „Карпаторуською". Її члени під сучасну пору не включилися до українського життя в Клівленді.

Друга група, менша, переважно галичани, створили окрему церковну громаду в 1909 році, з парохом о. Володимиром Довговичем, за згодою єпископа Сотера Ортинського.

Ця громада закупила площу зі старим шпиталем на розі вулиць Вест 7 і College Ave. за $11,000. Тут побудували церкву св. апп. Петра і Павла, використавши добрий матеріял зі шпиталя. Будова церкви з плебанією і дяківкою коштувала $30,000. Церкву почали будувати в 1910 році а закінчили в 1912. Багато людей працювало при будові даром. Жертвенність була подивуґідна в е л и к а. Церкву будував згаданий вище контрактор Степан Паливода.

В. 1909 році постає 251 відділ УНС „Запорозька Січ" з 33 членами, а 2. 5. 1910 р. Сестрицтво Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, як 112 відділ УНС.

Православна громада постала значно пізніше. Богослужби відбувалися спочатку в Народному Домі а в 1924 році побудовано муровану церкву св. Володимира Великого при вул. Вест 11.

Перші українські поселенці замешкали найбільше при вулицях B r o a d w a y Ave., Kinsman Rd. Пізніше стали гуртуватися близько с в о ї х церков при вулицях Вест 5-10. Жили в сусідстві з поляками, чехами, словаками та іншими народностями. Всі працювали дуже тяжко. Робітники за 10 годин праці діставали денно $1.25., а мулярі при будові церкви по 25 центів на годину.

Леонід Бачинський

Примітки: 1. Ю. Бачинський: Українська іміграція в ЗДА.

2. Пропам'ятна книга УНС 1936 р.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Вунсакет, Р. Ай.

„МЕМОРІЯЛ ДЕЙ"

Дня 30 травня цілі З'єдинені Держави згадували Героїв, що своє життя віддали за волю й щастя Америки й цілого світу. Сумний цей день, бо неодна гаряча сльоза впала тоді з журливого ока при спогаді про Дорогих, Незабутніх. Плакали батьки й матері за синами, плакали сини й доньки за батьками, плакали жінки за чоловіками, сестри за братами, друзі за друзями. А тут зеленіє весняна трава. Довкола кипуче життя і добробут. І питається щаслива людина: чи було б це все, коли б не боронили Герої свого Вільного Краю і за нього життя не поклали?

Такий настрій був у Вунсакеті дня 30 травня. Вже перед восьмою годиною вранці зібралися люди коло пам'ятника Поляглим Героям. О восьмій годині відбулася перед пам'ятником військова врочистість. Перед пам'ятником струнко стояли ветерани. Всеч. О. С. Голутяк прочитав молитви за поляглих, Після молитви сумно заграла військова сурма, несучи згадку про Героїв далеким просторам і людям. Потім відбулася Служба Божа за спокій душ поляглих Героїв, що її просили відправити членки місцевого Союзу Українок. По Службі Божій о. С. Голутяк у своїй проповіді тепло згадав Поляглих, а вкінці всі присутні відспівали їм Вічную Пам'ять.

По Службі Божій у церковній залі відбувся обід, влаштований членками Союзу Українок. Промову розпочала пані Вецал, голова С. У. у Вунсакет. Вона коротко сказала про значення того дня і попросила до слова о. О. Голутяка. о. С. Голутяк гарно схарактеризував головні прикмети американського життя, підкресливши американську віру в Бога та сильну волю, проявлювану у щоденній праці. Він згадав великих американських державних діячів-героїв Вашингтона й Линколна. о. С. Голутяк казав, що їх сини такі ж герої, як і ті славні президенти, бо вони віддали своє життя за Бога, Божу правду, за волю і щастя людини. Після о. С. Голутяка промовляли К. Чагарин, секр. С. У., і М. Чагарин, глова Товариства „Січ", 206 Від. УНС, підкреслюючи заслуги Поляглих. По тім говорила пані Р. Борис, голова Парафіяльного Комітету, а при кінці глибоке враження зробила промова проф. Трохима Пасічника. Переведено з б і р к у, яка по обтягненні розходів, дала $40 на народні і церковні цілі.

Жертви зложили: по $5: А. Альбрихт і М. Гричух; по $3: Р. Косюк, К. Копернюк, П. Комоніцька; по $2: В. Чарний, о. С. Голутяк, П. Коцюба, проф. Пасічняк, А. Комар, Р. Борис, М. Литвинець, К. Виспянська, М. Кузін, К. М. Чагарин, М. В. Липський, К. Королишин, А. Кава; по $1: Т. Гук, П. Королишин, М. Чарна, І. Боднар, М. Герман, Т. Паньків, О. Модь, К. Бойко, Т. Чагарин, М. Глядик, М. Пригарська, А. Гавришенко, Р. Вецал, П. Намака; К. Соломка 50 ц.

Присутній Гість.

Нюарк, Н. Дж.

З ПОХОРОНУ НА НАРОДНІ ЦІЛІ

Дня 14-го квітня ц. р, померла на 57-му році життя в Нюарку, Катерина Фесолович, членка 413 Відділу Українського Народного Союзу і членка 28 Відділу СУА. Покійна походила з села Вабухів, рогатинського повіту на Західній Україні. Залишила в смутку чоловіка Віктора, сина і доньку.

Похорони відбулися в суботу, 16-го квітня ц. р., при участі родини, знайомих і членів УН-Союзу і членкинь Союзу Українок Америки. Після похоронів відбулися на Січовій залі поминки, під час яких членкині СУА Анна Сидорович і Марія Бойкевич зібрали 26 долярів на добродійні цілі. Із зібраних грошей передано 10 дол. до Українського Конґресового Комітету, 10 дол. до Централі СУА і 6 долярів на фонд „Мати і дитина".

Анна Настасів.

З В Е Р Н Е Н Н Я ДО БУКОВИНЦІВ У ЗДА

Управа Центрального Об'єднання Українців Буковинців у ЗДА, користаючи з приїзду до Ню Йорку на Конґрес УККА деяких делеґатів - земляків із віддалених сторін Америки, запропонувала спільну нараду в справі видання твору „Буковина". Така нарада й відбулась у неділю 29 травня ц. р.

Представник видавничої комісії п. Ф. Лукіянович поінформував про досі зроблені заходи для придбання фондів на фінансування цього в и д а н н я. Збірки на цей фонд дали досі поверх 4,200 дол. в Канаді та декларованих поверх 3,000 дол. у ЗДА, при коло 370 дол. видатків. У збіркову акцію включились також буковинці Південної Америки та чотирьох держав Европи, в яких більше цінимо вияв доброї волі як циферний вислід.

Щоб видати книжку на доброму папері, на 500 сторінок друку, в тому поверх 300 ілюстрацій та фізична карта, видавнича комісія пропонує зібрати до 30 червня ц. р. — речинець закінчення збірки — ще 2,000 долярів.

Член Редакційної Колеґії п. Д. Квітковський поінформував, що опрацювання деяких ділянок книжки вже закінчене, а деякі ділянки ще є в кінцевій стадії опрацювання.

Вдоволення, з яким прихильні прийняли ці інформації, виявилось у постанові повної підтримки видавничої та редакційної колеґій, закликаючи оцим усіх українців - буковинців, що ще не пожертвували на згаданий видавничий фонд книжки „Буковина", включитись негайно в цю акцію і вислати свій даток для: Found Bukovyna, P. O. Box 4009, Philadelphia 18, Pa., або скласти його на руки уповноважених збірщиків на листу видавничого фонду „Буковина".

За Центральне Об'єднання Українців Буковинців у ЗДА:

інж. Іван С. Жуковський, голова;

Микола Шпитко, секретар.

У справі з'їзду б. студентів високих шкіл Львова

Ню Йорк. — Уже від деякого часу тут ведеться підготова окремого з'їзду колишніх студентів високих шкіл Львова. Підготову веде Організаційний Комітет, який проголосив тепер окремий заклик до колишніх студентів тих шкіл, вияснюючи причини та цілі з'їзду. В заклику м. і. сказано:

Маємо шану повідомити Вас про те, що, в зв'язку з 700-літнім ювілеєм Львова, створився в Ню Йорку Організаційний Комітет для скликання Товариського З'їзду Кол. Студентів Львівських Високих Шкіл.

Ідея З'їзду виникла з конечности запротестувати перед вільним світом проти насильного, безбожницького московщення Львова червоною Москвою, як рівнож із необхідности дати належну відправу польським імперіялістам, які ведуть на міжнародному терені безсоромну акцію поновного поневолення західніх земель України.

Завдання З'їзду.

З'їзд має засвідчити велику любов і прив'язання кол. львівських студентів - академіків до нашого Львова, цього українського міста, яке упродовж 700 років славного існування було культурним і господарським осередком західніх земель України та яке від його заснування по нинішній день лишилося с и м в о л о м української національної зрілости і християнського правопорядку.

З'їзд має вшанувати жертвенну працю тисяч громадських діячів Львова і Західньої України, здебільша кол. львівських студентів, які серед найбільш неприятливих обставин ворожої окупації упродовж довгих років гідно керували многогранним життям Нації та які й досі не діждались належного признання за свій чесний, ідейний труд.

Окрема увага З'їзду буде присвячена боротьбі львівської студентської молоді за українські національні ідеї, а в першу чергу за український характер львівських Високих Шкіл.

Мета З'їзду.

Метою З'їзду є створити фонд для видання англійською мовою джерельної книжки про Львів.

Ця книжка виявила б документами безпідставність претенсій чужинних імперіялізмів до Львова — цього 700-літнього українського міста, та переконливо представила фактичну єдність Львова з його сільським українським оточенням.

Ця книжка, опрацьована компетентними вченими і видана в вибагливому оформленні поважною українською науковою установою, була б за пляном розіслана безкоштовно визначним американським діячам та інституціям, як рівнож передовим мужам тих країн вільного світу, які дали захист українській політичній еміґрації.

З'їзд і учасники.

Товариський З'зд Кол. Студентів Львова відбудеться в Ню Йорку в днях 1-го, 2-го і 3-го вересня 1956 р. (Labor Day) під протекторатом Сеньйорату, в склад якого увійдуть кол. Члени Кураторії У. В. Ш., Професорських Колеґій Л. В. Ш. та Представники наукових установ Львова.

Учасники З'їзду будуть кол. студенти Високих Шкіл Львова з родинами, як рівнож запрошені американські та українські гості.

Усіх заінтересованих прохаємо зараз по причитанні цього заклику поділитися з нами своїми заввагами щодо майбутнього З'їзду.

Просимо голоситись негайно до участи в З'їзді, бо від кількости заздалегідь зголошених учасників залежатиме плянування й організація З'їзду.

Ваша скора відповідь буде підставою нашої праці та запорукою успіху, тому пишіть зараз по прочитанні заклику на адресу:

Convention of Lviv University Alumni,
c/o Ukrainian Nat'l Home,
140-142 Second Ave.,
New York 3, N. Y., U. S. A.

Заклик цей, датований в Ню Йорку, в травні 1955, підписали члени Організаційного Комітету: Володимир Богачевський, голова; Марія Кобринська, секретар; Роман Баранський, Едвард Жарський, Марія Калина, Наталія Коваль, Роман Криштальський, Марія Макарушка, Василь Мудрий, Богдан Олесницький, Роман Осінчук, Роман Рогожа, Богдан Романенчук, Роман Стефанюк, Ярослава Стефанюк, Рожа Шуль, Юрій Фединський, Микола Яримович.

НОВІ КНИЖКИ

Марія Кузьмович-Головінська. Чічка. Оповідання основане на бойківському повір'ю про квітку Божої Матінки. Українське Видавництво „Добра Книжка". Ч. 152. Торонто, 1954, ст. 38. Обкладинка роботи П. Андрусева.

В цьому ювілейному виданні („25-річчя творчого почину письменниці") н а д р у к о в а н о статтю Олександра Моха про Марію Кузьмович - Головінську (ст. 5-14) та оповідання цієї авторки під заголовком „Чічка" (ст. 15-38).

Автор передмови мав відомості від самої авторки, і тому його життєпис письменниці цінний, бо він оснований на автобіографічних матеріялах. „Обов'язки мами, жінки, господині, по сьогоднішній день кладу на першому місці, то й мало мені залишається часу на писання". Та все ж таки її літературний дорібок досить поважний.

О. Мох характеризує творчість письменниці як таку, якої найважливішою прикметою є „людяність із християнської любови". Та, гадаємо, автор статті не має слушности, коли пише, що „Коцюбинський, Черемшина, почасти й Стефаник — представляли наш простий нарід, як якихось поган, у яких є тільки гони, а ніякого сумління". А прецінь сама авторка признається, що любила твори Стефаника та Коцюбинського мріючи, щоб могла писати так, як писали ці письменники. А про авторку пише О. Мох, що „Її твори, писані справжньою католичкою, випливають з освідомленого життя ласки".

Автор повісти „Кардинал" Генрі Мортон Робінсон писав у вступі до свого твору, що він є римо - католиком, але чи він є „добрий католик" — то про це міг би сказати тільки сам Творець. Гадаємо, що так думала б і авторка „Чічки", хоч її критик не дуже то скромний у похвалах на адресу авторки за її ідейну настанову.

Твори авторки не потребують того, щоб їх вивищувати коштом знецінювання такого майстра слова — як В. Стефаник.

Л. Луців

З листів до Редакції

У СПРАВІ АРХІВУ ЄВГЕНА БАЧИНСЬКОГО

До статті Вп. П., В. Приходька „Чи втратимо ще один національний архів?" („Свобода" ч. 113), хочу подати точніші інформації та до певної міри заспокоїти заінтересованих людей доброї волі в справі архіву мого брата Євгена.

Ще за часів мого перебування в Німеччині, брат хотів передати свій архів нашим науковим інституціям в Канаді і ЗДА і в тій справі мав ширше листування. З того нічого не вийшло. Причин подавати немає потреби, бо ця справа є вже безпредметова.

З моїм переїздом до ЗДА збереження архіву мого брата є налагоджене.

Ми порішили ввесь архів мого брата і мій (далеко скромніший) злучити разом в місці мого осідку, а саме в Клівленді.

На пересилку вже вислано 450 долярів. Частину архіву вже є в моєму посіданні (735 різних старих комплектів журналів і газет від 1900 року). В дорозі є 4 великі скрині.

Маю надію, що ввесь архів брата буде перевезений з Женеви до ЗДА.

Я і дружина до нашої смерти, правдоподібно, зможемо придбати власний дім, де ввесь наш архів буде збережений. Дітей не маємо і все майно наше перейде в посідання нашої наукової інституції.

Самозрозуміло, що наш архів є і буде до диспозиції нашим науковцям. Вже тепер декто ним користувався (Вп. П. дир. В. Дорошенко).

Хочу ще виснити справу продажі на папір деяких із старих часописів.

Брат мій мешкав у Женеві й ввесь архів мав при собі. Коли його дружина тяжко захворіла, піддалася операції й лікарі поручили негайно переїхати в гори на село, брат мусів винаймити приміщення для свого архіву. Тоді старі, менш цінні газети продав, з болем серця, на папір.

Леонід Бачинський,
керівник музею УВАН,
5-відділ в Клівленді.

Нестор Дмитрів

ПЕРШІ ПОЧАТКИ

Життя в перших роках в Америці було дуже тяжке. Чоловік жив далеко від жінки і дітей; чужий, без знання мови, серед зовсім інших порядків, звичаїв і обичаїв, поневірюваний до того ступня, що навіть його грошей до банку не приймали; на вулицях побивали камінням; навіть щоб міг наш чоловік зайти хоч би до звичайної коршми і там собі постояти коло бари — то й мови про це не було. Але життєві умовини були дуже дешеві: стейк 10 центів, хліб 3 центи, цілий борд (утримання) 10 долярів місячно. Тому, хоч наші люди заробляли мало, виконуючи найтяжчу роботу (а за найменшу плату!), то щадили, а заощаджені гроші висилали жінкам до краю, або зашивали в матераци, а навіть мали схованки по майнах, а що часто така скала завалилася, то й пропадало кілька соток долярів в золоті. Та таке життя — не життя. Воно довго тривати не могло. Людина ніколи не вдоволиться тільки звірячим животінням, а завжди шукає ідеалу. Ось таким ідеалом була і є в наших людей — церква, в котрій виріс, з якою зжився, якою живе, яку любить і з якої черпає потіху і відраду для своєї душі.

Нарешті він ту свою церкву знайшов. Приїхав перший священик, о. Іван Волянський, в грудні 1884 року. Мушу сказати, що о. Волянський був незвичайно енергійний і трудящий чоловік. Крім організування церков, він організував кооперативні склепи в Шенандоа, Шамокін, Олифант. А були це властиво банки, в яких наші люди в початках складали гроші. По його виїзді були найстарші священики з Галичини оо. Обушкевич, Грушка, Констанкевич, Полянський. З угорських оо. С. Дзубай, Євг. Волкай, Лаврищин та інші. Найстарші церкви наші: Шенандоа — 1884, Фріленд — 1888, Міннеаполіс — 1887, Мавнт Кармел — 1886, Маганой Сити — 1890, Джерзі Ситі — 1890, Питсбург — 1891.

Зараз, таки 18 січня 1885 року, як о. Волянський зорганізував церкву в Шенандоа, заложив і братство св. Михаїла на взірець давніх церковних братств на Україні, з тим додатком, що братства в Америці мали ще й ціль матеріяльної підмоги. А в 1887 році засновано братство св. Кирила і Методія в Шамокін, котре треба вважати основателем У.Н.Союзу.

Вже в 1891 році українські католицькі священики враз з о. Обушкевичем закладають організацію під назвою „Соєдиненіє греко-католицьких русских Братств" і для інтересів цієї організації видають „Американсько-Русский Вістник". Предсідником став Гринчак Смит з Маганой Сиґі, а редактором Юрій Жаткович. Мадярський дух угроруських священиків, босівство, як і лиха господарка спонукали о. Констанкевича на конвенції в Скрентоні в 1893 році до гострого виступу проти урядників „Соєдинения" і з недвозначною заявою, що галицьким українцям нема місця в „Соєдиненію". Вже на другий рік (1894) виготовлено статути для нової організації і 22 лютого 1894 відбулись в Шамокін перші збори новозаложеної організації — Українського Народного Союзу.

Ось такі були перші початки організації української іміґрації.

Д..та доба зачинається від приїзду кількох молодих священиків, що їх кацапи прозвали „попиками - радикалами". До праці треба було більше інтеліґентних молодих сил, котрі цілу свою молодечу енерґію, свої спосібності, увесь час, словом самих себе в цілості посвятили б церковно-народній роботі. Це зрозуміли в краю по части і церковна влада, світські - патріоти, особливо д-р Євген Олесницький і його товариші, що разом з ним створили високополітичну не всім відому організацію. Та світських людей не можна було висилати до Америки, бо для них не було між українським народом, крім дяківства, ніякого іншого зайняття. Одинокі священики могли знайти хліб, а при тім віддати свою працю для організації українців-іміґрантів. Перший з тих молодих священиків приїхав до Мавнт Кармел о. Нестор Дмитрів 4 березня 1895 р. Відтак 6 липня того року о. Микола Стефанович, а 2 грудня о. Іван Ардан.

Все організаційне життя гуртувалось тоді біля церкви, Союзу і „Свободи", тому не можна нічого говорити про тодішнє життя, не згадуючи тих трьох чинників в життю тодішніх іміґрантів. Вже на другій головній конвенції Союзу вибрано о. Н. Дмитрова головним секретарем. „Свободу", що виходила в Джерзі Сити під редакцією о. Гр. Грушки, перенесено в 1896 р. до Шамокін, але вже з днем 2 липня 1896 р. виходить в Мт. Кармел, де проживав редактор о. Дмитрів.

В 1897 р. появився в друкарні „Свободи" перший „русько - американський календар". Була це перша українська книжка, друкована в Америці.

(З Пропам'ятної Книги УНС, 1934).

ВСЯЧИНА

ЯПОНЕЦЬ ЛОВИТЬ РИБИ РАДІОВИМ СВІТЛОМ

Японський професор електроніки Катсутоші Андо заінсталював до великої рибацької сіті радіовий апарат, бо знав, що риби будуть старатися доплисти до джерела світла. Як тільки занурили цю сітку у воду, вона виповнилася рибами. Рибалки вдоволені з цього винаходу, але ті з них, які ловлять рибу тільки вудками, нарікають, бо не мають що ловити.

ЗАЛІЗНИЧА ЛІНІЯ І МОРСЬКИЙ ОРЕЛ ЗАКІНЧИЛИ 3-РІЧНЕ НЕПОРОЗУМІННЯ

З Калґарі в провінції Алберта в Канаді повідомляють про щасливе закінчення трирічного непорозуміння між морським орлом і залізничою лінією Кенедієн Пасіфік. На телеграфічній лінії три роки тому збудував собі гніздо морський орел, і перервав телеграфічне получення. Так було три роки, але цього року управа залізниці пішла на уступки птахові, який постійно вертався до свого гнізда. Робітники вилізли на телеграфічні стовпи і перенесли гніздо з трьома яйцями на інше місце на стовпі, з чого вдоволені обидві сторони: і птах і залізниця.

РАДАРОВІ ПРИЛАДИ КОНТРОЛЮЮТЬ ШВИДКІСТЬ АВТ

Нюйоркська поліція випробовувала два радарові прилади, які вміщені в поліційних автах, нотують недозволену швидкість автоводіїв. Ці прилади нотують число авта і час та негайно повідомляють про це поліційне авто, яке віддалене на кілька сот стіп впереді. Друге поліційне авто затримує автоводія, який їхав з недозволеною швидкістю. Ці авта будуть оперувати також і на автострадах у віддалі від 600 до 1,500 стіп, залежно від того, яка швидкість дозволена на автострадах в різних місцях.

В НЕВАДІ ЖИЛИ ЛЮДИ 23,800 РОКІВ ТОМУ

Південнозахідній Музей повідомляє, що недавні знахідки в стейті Невада дають свідоцтво того, що 23,800 років тому жили там люди. Ще до недавна знали сліди людського життя на американському континенті з-перед 10,000 років. Але вже в 1953 році знайдено сліди людського замешкання перед 20,000 років. Була це так звана „людина — сандія". Тепер д-р Віллард Ф. Ліббі з Шикаґовського університету встановив, що в стейті Невада знайдено сліди людини з 23,800 років тому.

Уряд — за збільшення можливостей для всіх громадян поліпшувати своє життя

Атлантік Ситі. Н. Дж. — Президент Айзенгавер вислав депешу на 46-ий річний Конгрес, Крайового Товариства для Поступу Кольорових Людей, в якій заявив, що уряд безперебійно змагатиме до того, щоб збільшувати можливості для всіх громадян поліпшувати своє життя в економічній, соціяльній і духовій ділянках. При цьому президент закликав представників цього товариства бути терпеливими в змаганнях до поліпшення громадянських вольностей і до рівности в економічних можливостях. Поліпшення умовин для всіх громадян — написав президент — „вимагає стійкости, знання і терпимости". Одначе, Товариство для поступу кольорових людей зовсім не думає сповільнювати своїх змагань до того, щоб якнайшвидше добитися скасування окремих шкіл для кольорових дітей в тих стейтах, де такі школи існують. Найвищий Суд вирішив ще минулого року, що існування окремих шкіл незгідне з конституцією ЗДА, і Товариство домагається, щоб впродовж 1955/56 шкільного року були зліквідовані всі окремі школи для дітей негритянського походження.

Айзенгавер за справедливий для всіх мир

Ротленд, Вермонт. — Президент Айзенгавер виїхав у подорож по стейтах Вермонт, Мейн і Ню Гемшір і вже першого дня виголосив промову в Ротленді, де його вітали коло 25,000 осіб. Промови президента слухало понад 15,000 осіб, які були присутні на Молочарському Фестивалі в цьому стейті, якого головною промисловістю є молочні продукти, бо в ньому, як заявив сенатор Ейкен, є „більше коров як людей". Президент підніс „оливну галузку" миру для всіх тих, які хочуть її взяти гідно і щиро. Президент сказав, що ця країна змагає до миру, який був би справедливий для всіх держав своєю достойністю та пошануванням всіх людських істот, які є „дітьми Бога". Припадком сталося, що президентова промова про справедливий для всіх мир була виголошена в тому самому часі, коли совєтський міністер закордонних справ Вячеслав М. Молотов говорив про той мир, якого бажають світові комуністи. Молотов промовляв на 10-роковинах Об'єднаних Націй у Сан Франсіско. Президент заявив: „Ми тільки хочемо жити в мирі з цілим світом, торгувати з ним, мати з ним зв'язки, та пізнавати його культуру, а він щоб міг пізнавати наше культурне надбання". Після промови і прийняття на виставовій площі, де Айзенгавер із разом з іншими людьми, президент пішов ловити пструги в поблизькій річці, але зловив тільки малих пстругів, які викинув в воду. Бюро погоди заповідало торнадо в тій околиці, де перебував президент, але буревію не було, скінчилося тільки на громах і блискавках.

Пітерсон про значення протилетунських вправ

Вашингтон. — Адміністратор Федеральної Цивільної Оборони Вел Пітерсон заявив на Сенатській Підкомісії Збройних Сил, що вже перша аналіза протилетунської крайової проби „Тривога" показує її велике практичне значення. Населення цієї країни могло побачити, яка це важлива справа — протилетунська оборона. Повний звіт про цю пробу можна буде здати через кілька тижнів, але вже тепер видно, які недостачі були допущені від 17 до 19 червня. Пресові обсерватори завважали в ці дні великі комунікаційні трудності. Давалися відчути недостачі в постачанні харчів та крови, потрібної для трансфузії пораненим і попеченим. Не було достатньої скількости лікарів, потрібних для опіки над „жертвами ворожого налету". Пітерсон заперечив твердження атомового фахівця д-ра Ралфа Є. Леппа, який казав, що Цивільна Оборона не взяла до уваги радіяції від водневої бомби, що її скинув „ворог". Адміністратор Федеральної Цивільної Оборони заявив, що він узгляднював також і цю небезпеку.

Загроза страйку в сталевій індустрії

Пітсбурґ. — Провід спілки Об'єднані Сталеві Робітники Америки, КІО, відкинув запропоновану керівництвом сталевої індустрії підвишку платень для 600.000 робітників цієї індустрії. Робітники домагалися приблизно такої ж підвишки, як її одержали робітники фабрик Форда і Дженерал Моторс, значить 20 центів на годину. Сталева індустрія заоферувала тільки 10 центів. Якщо до четверга дня 30 червня не дійде до порозуміння і контракт не буде підписаний, то робітники із спілки Об'єднані Сталеві Робітники Америки почнуть генеральний страйк. Переговори в справі підвишки відбуваються далі й обидві сторони думають, що дійдуть до порозуміння.

КОЛИ ВИ ВВАЖАЄТЕ СЕБЕ ПОЛІТИЧНИМ ЕМІГРАНТОМ — АМБАСАДОРОМ УКРАЇНИ, ТА ЗНАЄТЕ ПРО ВЕЛИКИЙ ВКЛАД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЗМАГАННЯ ЗА ПРАВА УКРАЇНИ ТА УКРАЇНЦІВ, ВИ НАПЕВНО СВІДОМІ ОБОВ'ЯЗКУ БУТИ ЧЛЕНОМ ЦІЄЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Посмертні Згадки

КОВАЛЬЧУК ПЕТРО, член 379 Відд. У. Н. Союзу в Шикаґо, Ілл., помер 5. травня 1955. Покійний народився 1889 р. в с. Підгірці, пов. Золочів, Україна. Полишив в смутку сестру Анну. — В. Н. П.!
В. Семків, секр.

ГЛЬКІВ ДМИТРО, член 379 Відд. У. Н. Союзу ім. св. Юрія помер 5. травня 1955 р. в Шикаґо, Ілл., проживши 60 р. Покійний народився в с. Братківці, пов. Станиславів, Україна. Прибув до ЗДА 1951 р. Полишив в глибокім смутку дружину Анну та дітей: Василя, Параскевію, Дмитра, Володимира. — В. Н. П.!
В. Семків, секр.

МИХАЙЛО ДЖИҐАНОВСЬКИЙ, член Б-ва св. Стефана, Відд. 221 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., помер 16. червня 1955 р. в 64 році життя. Покійний походив з с. Сілець Бенків, пов. Камінка Струмілова, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Марію і дочку Гелену. Похорон відбувся 20 червня з церкви св. о. Миколая, відпроваджено на цвинтар св. о. Миколая при участі Родини, Знайоми і Членів Відділу 221 УНСоюзу. — В. Н. П.!
Т. Шпікула, секр.

ТАРЗАН, ч. 3447. Спокійне вирішення.

Почувши далекі вистріли, Дюру мусіли припинити вихваляння Тарзана. — Ходім!, — крикнув ватажок. — Арабські наїзники напали на село!

Коли войовники поспішно марширували через джунглі, постріли стихли ...і тоді настала гробова тиша.

Ватажок був похмурий. Вже було запізно на рятунок. Їхнє єдине завдання...помста!